

J
Nr 41
Politechnika Warszawska

POLSKA GOSPODARCZA TYGODNIK

1 9 3 2

febru 3

**POLSKIE
KOPALNIE SKARBOWE**

NA GÓRNYM ŚLĄSKU

SPÓŁKA DZIERŻAWNA
SOCIÉTÉ FERRIÈRE DES MINES
FISCALES DE L'ÉTAT POLONAIS
EN HAUTE-SILESIE.

**KRÓLEWSKA HUTA G. ŚL.
RYNEK, L. 915.**

TELEFONY: KRÓLHUTA 636-640 I KATOWICE 972.

SPRZEDAŻ

WĘGLA, KOKSU, BRYKIETÓW I SIARCZAMONU
Z KOPALNÍ KRÓL' BIELSZOWICE, KNURÓW.

ADR. TELEGR. SKARBOFERME KRÓL. HUTA.

PAŃSTWOWA FABRYKA ZWIĄZKÓW AZOTOWYCH

W CHORZOWIE NA GÓRNYM ŚLĄSKU

DOSTARCZAMY NASTĘPUJĄCE
PRODUKTY PRZEMYSŁU AZOTOWEGO DLA CELÓW TECHNICZNYCH

Saletrę amonową

Saletrę potasową

Saletrę sodową
rafinowaną

Saletrę sodową
przemysłową

Salmiak krystaliczny

Salmiak sublimowany

Węglan amonu

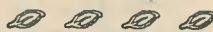
Kwaśny węglan amonu

Kwas azotowy
techniczny

Kwas azotowy
chemicznie czysty

Wodę amoniakalną
chemicznie czystą

Amoniak skroplony

Tlen Azot

ORAZ NAWOZY AZOTOWE ZA POŚREDNICTWEM WSZYSTKICH
WIĘKSZYCH ORGANIZACJI ROLNICZO-HANDLOWYCH W KRAJU

Dwie bołoczkis

naszych letnisk:

swąd primusa
kopeć lampy naftowej

usuwa

Najlepszy na rynku produkt do primusów i lamp

Gwarantowany jedynie w kapslowanych blaszankach 2 i 5-cio litrowych

Nabyć go można u 5.000 detalistów na terenie całej Polski

STANDARD - NOBEL W POLSCE, SPÓŁKA AKCYJNA

„Concordia-Import-Eksport”

S. A.

Chemikalja dla
przemysłu i aptek

KATOWICE,
ul. Sokolska 14

Telef.: Nr. 205,
566 i 2075

Sprzedaż tylko hurtownie

Prenumerując

„Lot Polski”

popieracie L. O. P. P.

Prenumerata roczna zł 12 — P. K. O. 7.860
Warszawa — Długa 50

1 h. 50' do KRAKOWA
2 h. 10' „ GDAŃSKA
1 h. 50' „ KRAKOWA
2 h. „ KATOWIC
2 h. 10' „ GDAŃSKA,
GDYNI lub POZNANIA
2 h. 15' do L W O W A
4 h. 50' „ CZERNIOWIEC
5 h. 05' „ B R N A
6 h. 25' „ W I E D N I A
7 h. 50 „ BUKARESZTU

a kilkanaście godzin do SOFJI lub SALONIK trwa
podróż z WARSZAWY samolotami P. L. L. „L O T”

Ruch codzienny.

Informacje i bilety: Tel 547-60, 808-50
i biura podróży.

POLSKA GOSPODARCZA

TYGODNIK WYDAWANY PRZEZ MINISTERSTWO PRZEMYSŁU I HANDLU
PRZY WSPÓŁDZIAŁE MINISTERSTW: SKARBU, ROLNICTWA ORAZ KOMUNIKACJI

WYCHODZI W SOBOTY

TREŚĆ ZESZYTU

	STR.		STR.
POLSKA I ORGANIZACJA GOSPODARCZA EUROPY — <i>DR. T. EYCHOWSKI</i>	815	PRAWO I SĄD W ŻYCIU GOSPODARCZYM: ORZECZNICTWO SĄDOWE <i>W sprawie zewnętrznego oznaczania przedsiębiorstw przemysłowych — R. Śl.</i>	828
ŻYCIE GOSPODARCZE: <i>Rynek pracy w maju 1932 r.</i>		KRONIKA BIEŻĄCA:	
GÓRNICSTWO I PRZEMYSŁ:		PRZEGLĄD USTAW I ROZPORZĄDZEŃ	828
GÓRNICSTWO WĘGLOWE	819	ZMIANY KAPITAŁÓW ZAKŁADOWYCH W SP. AKC.	829
PRZEMYSŁ NAFTOWY	820	TERMINY OGÓLNYCH ZEBRAŃ W SPÓLKACH AKCYJNYCH	829
HUTNICSTWO ŻELAZNE	820	SKARBOWOŚĆ I FINANSE:	
PRZEMYSŁ KONFEKCYJNY <i>Wytwórczość kapeluszy w okresie kryzysu — L. L-ski</i>	821	PODATKI I OPŁATY	829
PRZEMYSŁ LUDOWY	822	RYNEK DRWIZ I PAPIERÓW PROCENTOWYCH Z BANKU POLSKIEGO	829 830
ROLNICTWO	823	PRZEGLĄD ZAGRANICZNY:	
<i>Centralny Komitet do Spraw Młodzieży Wiejskiej</i>		WIELKA BRYTANJA NA ROZDROŻU — <i>DR. B. RM.</i>	831
HANDEL:		KRONIKA ZAGRANICZNA:	
KRAJOWE RYNKI TOWAROWE	824	OGÓLNE	832
RYNEK AKCYJNY	825	FRANCJA	833
KOMUNIKACJA I TRANSPORT	826	ANGLJA	834
<i>Stanowisko P. K. P. w szeregu kolei europejskich — J. G.</i>		AUSTRJA	834
ŻEGLUGA I SPRAWY MORSKIE	827	WĘGRY	834
POCZTA I TELEGRAF	828	RUMUNJA	834
		HOLANDJA	835
		ALGIER	836
		WIADOMOŚCI BIEŻĄCE	836
		Z RYNKÓW ZAGRANICZNYCH	836

POLSKA I ORGANIZACJA GOSPODARCZA EUROPY

W CHWILI, kiedy piszemy te słowa, konferencja lozańska, a właściwie ta jej część, która tyczyła się załatwienia sprawy niemieckich odszkodowań, nie została jeszcze zakończona. Nie chcemy na tem miejscu zagłębiać się raz jeszcze w gąszcz zagadnień odszkodowawczych, zwłaszcza, iż skape wiadomości, jakie mamy do dyspozycji ze źródeł prasowych, bynajmniej nie dają możliwości istotnego ogarnięcia całokształtu sytuacji. Dlatego też wszelkie przepowiednie co do ostatecznego końca obrad nad odszkodowaniami musimy uznać za bezcelowe. Wydaje się jednak w tej chwili, jakgdyby rozwiązanie zbliżało się rzeczywiście. W naszych wywodach będziemy zatem przyjmować, że układ pomiędzy wierzycielami z tytułu planu Younga i Niemcami doszedł rzeczywiście do skutku. O ile nasze założenie okazałoby się fałszywe, ipso facto wszystko to, co powiemy poniżej należy odrazu przenieść do okresu, kiedy próba za-

twienia sprawy wojennych rozrachunków finansowych w Europie da wreszcie wyniki pozytywne.

W depeszach i wiadomościach prasowych, jakie dobiegają nas z terenu lozańskiego, coraz częściej przewija się, jak czerwona nitka, pojęcie „organizacji gospodarczej Europy”. W memorjach, składanych przez poszczególne delegacje, zaznaczana jest chęć brania udziału w obradach na ten temat. W enuncjacjach poszczególnych mężów stanu ten punkt akcentowany bywa szczególnie silnie. Ma to, zresztą, swe uzasadnienie merytoryczne.

Jakże bowiem przedstawia się przyszłość gospodarcza świata i Europy na tle konferencji lozańskiej w pojęciu np. tezy francuskiej, a więc państwa, najsilniejszego dziś na kontynencie europejskim? Myliłby się ten, kto by przypuszczał, iż odszkodowania niemieckie, o które toczy się w tej chwili walka w Lo-

BIBLIOTEKA GŁÓWNA
POLITYKI WARSZAWSKIEJ
Warszawa
Pl. Jedności Robotniczej 1

lityki zagranicznej w chwili obecnej. „Niewątpliwie — pisze w artykule wstępnym (zazwyczaj bardzo dobrze poinformowanym o intencjach Quai d'Orsay) paryski „*Le Temps*” z dn. 27/VI r. b. — bez uprzedniego układu co do odszkodowań nie może być możliwe uregulowanie ogólne, ale dokładne określenie odszkodowań, należnych od Niemiec, samo tylko nie wystarczy dla wyjaśnienia sytuacji międzynarodowej ostatecznie. Wielkie przedsięwzięcie lozańskie posiada wizerunek finansowy — przez konieczność uratowania w położeniu, w jakim jesteśmy, od najgorszego krajów Europy Środkowej, oraz wizerunek polityczny — przez utrwalenie powszechnego bezpieczeństwa, od którego oczekuje się powrotu do zaufania, owego pierwszego warunku każdego powrotu dobrobytu”.

To jasne sformułowanie daje nam wszystkie elementy dla zakreślenia sobie rozmiarów problemu odbudowy gospodarczej Europy — tak, jak leży ona w planie francuskim. W świetle tego zagadnienie odszkodowań (i związane z niem zagadnienie długów wojennych) są tylko pierwszymi etapami szerokiej akcji, która odrodzenie gospodarcze naszego kontynentu i całego świata opiera z jednej strony na utrwaleniu bezpieczeństwa (pomysłny wynik konferencji rozbrojeniowej po przeprowadzeniu odpowiednich gwarancji nienaruszalności obecnego politycznego „status quo” w Europie), z drugiej — na takim pokierowaniu sprawami gospodarczymi naszego kontynentu, któreby umożliwiło odpowiednie krążenie krwi w jego organizmie gospodarczym, jako całości. W ten sposób zagadnienie „organizacji gospodarczej Europy” staje się jednym z dwóch filarów, na jakich ma spoczywać przyszłość naszego kontynentu. Jak wynika zaś z tego wszystkiego, co mówi się o tej „organizacji” w Lozannie i gdzieindziej, głównym i podstawowym punktem owego nowego regulowania spraw gospodarczych w Europie ma być „pomoc dla Europy Środkowej”, a więc — zgodnie z naszą nomenklaturą — zajęcie się losami państw środkowo-wschodniej części europejskiego kontynentu.

W czerwcowym numerze miesięcznika „*L'Economie Internationale*”, organu Międzynarodowej Izby Handlowej, znajdujemy sprawozdanie z nowej książki, którą ma zamiar wydać w najbliższym czasie znany publicysta gospodarczy, P. Franciszek Delaisi, autor popularnego studjum o „Dwuch Europach”. Tezy P. Delaisi są dosyć znamiennie, aby warto się było z nimi zapoznać. Pozwoli to nam w pewnej mierze zrozumieć cele, jakimi powodują się na zachodzie Europy ci, którzy kwestję „pomocy dla Europy Środkowej” stawiają w centrum zagadnień gospodarczych, mających być rozwiązaniem w najbliższym czasie na naszym kontynencie. Motywem zasadniczym rozumowania P. Delaisi jest pragnienie znalezienia „nowych rynków i nowej siły nabywczej” w Europie. I oto pierwsze jego spojrzenie natrafia na „obszar, ciągnący się z północy na południe, od Bałtyku do morza Śródziemnego, obejmujący Finlandję, Estonję, Łotwę, Litwę, Polskę, Rumunję, Węgry, Jugosławję i Grecję. Oblicza on, iż w 1925 r. ogólny przywóz produktów gotowych wszystkich tych państw razem wyniósł przeszło \$ 1 milj., co na głowę ludności 90-miljonowej wynosiło ok. \$ 11. Jest to bardzo niewiele w porównaniu np. z \$ 54 przywozu przemysłowego na głowę ludności krajów rolniczych i surowcowych pozaeuropejskich (Kanada, Argentyna, Nowa Zelandja

i t. d.). Ale, gdyby — powiada P. Delaisi — podnieść siłę nabywczą ludności wschodniej Europy do poziomu siły nabywczej ludności rolniczo-surowcowych krajów zamorskich, to „przemysły Stanów Zjednoczonych i narodów europejskich znalazłyby nowych klientów dla produkcji wartości \$ 3.870 milj.” tyle P. Delaisi mu wypadło z rachunku. Ani mniej — ani więcej.

Nie oędziemy, oczywiście, zastanawiali się dalej z francuskim publicystą nad jego „szczegółowym planem”, przewidującym jako główny motor „prosperity” Europy Wschodniej... budowę dróg. Uważamy, iż pogląd jego (o ile, oczywiście, sądzić można z krótkiego artykułu „*L'Economie Internationale*”) jest — powiedzielibyśmy — nieco... zbyt prosty. Chodzi nam o ideę zasadniczą, która, jak widać, zaczyna przenikać coraz wyraźniej do umysłów ekonomicznych na zachodzie, a która głosi, mianowicie, iż nie sposób wyobrazić sobie odbudowy gospodarczej Europy bez podniesienia gospodarczego przedewszystkiem krajów rolniczych w jej środkowo-wschodniej części. Nikt już obecnie nie mówi np. o akcji pomocy dla Austrii jako o czemś izolowanym (a przecież tak długo mówiono o tem na wszystkich konferencjach międzynarodowych). „Nie czas obecnie — pisze „*Le Temps*” — na zajmowanie się każdym wypadkiem z osobna”. Ewentualna pomoc finansowa dla Austrii może być tylko traktowana jako „zaliczka na zamierzone przedsięwzięcie o charakterze ogólnym”. Tylko w łączności z całym polityczno-handlowym planem uregulowania stosunków gospodarczych we wschodniej części naszego kontynentu może być mowa o owych 300 milj. szyl., mających uratować walący się gmach finansów austriackich.

Na konferencji lozańkiej wypłynęły zatem obok najważniejszych chwilowo zagadnień z dziedziny odszkodowań niemieckich i długów międzysojuszniczych i inne plany rekonstrukcyjne z dziedziny ogólnogospodarczej sytuacji Europy. Cechą wspólną ich jest to, że łączą one ściśle kwestię finansową z polityczno-handlowymi. Innemi słowy, zdając sobie sprawę, iż tylko akcja o charakterze ogólnym może uratować sytuację europejską, projektodawcy doszli do wniosku, że niemożliwe jest dalsze finansowanie krajów dłużniczych Europy bez dania im podstaw do swobodnego wywiązania się na przyszłość z ich zobowiązań wobec wierzycieli, a — odwrotnie — że równie niemożliwe jest stworzenie nowego polityczno-handlowego położenia w Europie bez oparcia go o solidne podstawy finansowe. Stąd — jak powiadamy — łączność obu rodzajów terapij. Mamy więc, jak czytaliśmy niedawno w prasie, projekt zastępcy Sekretarza Generalnego Ligi Narodów, P. Avenol'a, który lansuje pomysł stworzenia czegoś w rodzaju „zrzeszenia państw dla odbudowy Europy”, któreby fundusze swe czerpało ze „składek” członków, a więc z sum, wpłacanych przez poszczególne państwa, z pewnej kwoty, która zostanie wpłacona przez Niemcy jako część ich ryczałtu odszkodowawczego, oraz z jeszcze innych ewentualnych wkładów (przypuszczalnie — jak sądzimy — państw wierzycielskich). Z funduszy tych kredytowałyby się poszczególne banki emisyjne, znajdujące się w trudnych sytuacjach pod względem zapasu dewiz, udzielałoby się pożyczek państwom na spłatę ich zobowiązań zagranicznych, a wzamian za to kredytobiorcy znieśli by ograniczenia dewizowe, krępujące handel międzynarodowy i stopniowo zniżałyby

cia. B. belgijski Minister Finansów, P. Francqui, występuje z jeszcze jednym swym planem, przewidującym specjalny system odbudowy finansów Niemiec i innych krajów dłużniczych przy jednoczesnej rozbudowie układów kolektywnych, mających stopniowo rozwijać w Europie wolny handel (vide: układ belgijsko-holenderski). Z dawnych czasów — bo z przed roku — mamy jeszcze projekt P. Brianda, przewidujący specjalną akcję kredytową dla krajów dłużniczych, opartą o specjalne ulgi polityczno-handlowe dla Austrii i o preferencję zbożową dla krajów „dunajskich”. Mówi się o tem powszechnie w prasie, iż nowy Rząd francuski zaprzestał lansowania t. zw. planu Tardieu a więc zamkniętej preferencji celnej w ramach pięciu państw dorzecza Dunaju, ale temniemniej projekt taki już istnieje i łatwo może wejść częściowo przynajmniej do innego jakiegoś planu. Tak — czy inaczej jasne jest, iż rekonstrukcja finansowa Europy odbywać się ma przy akompaniamencie reform gospodarczych i że reformy te mają być możliwie ściśle związane ze wszelkimi planami w dziedzinie finansowej i kredytowej.

Jeśli chodzi o techniczne przeprowadzenie tej „rekonstrukcji gospodarczej” w Europie, to wszystkie dotychczasowe projekty trzymają się dość niewolniczo szablonu z przed 2 lat, t. j. z okresu, kiedy kryzys dopiero zaczął dawać się we znaki. Wszystkie one, mianowicie, wysuwają jako główne „remedium” na obecny stan rzeczy w Europie Środkowo-Wschodniej preferencje celne dla zbóż, produkowanych na tych obszarach i wywożonych do deficytowych zbożowo krajów europejskich. Nie mówimy tu, rzecz prosta, o projektach tak fantastycznych, jakim jest np. cytowany przez nas powyżej „projekt” P. Delaisi, ale o projektach mniej lub więcej „urzędowych”. Inwencji, jak widać, w tym wypadku jest niewiele — i idzie się utartymi drogami. Wzajemian za tak pojętą „rewaloryzację” zbóż z Europy Wschodniej, państwa eksportujące zboże, miałyby udzielić krajom przemysłowym szerokich (tutaj projekty, oczywiście, się różnią) zniżek celnych w zakresie przywozu przemysłowego. Ponadto niektóre państwa przemysłowe, znajdujące się w szczególności ciężkim położeniu (Austria), miałyby otrzymać jeszcze od państw rolniczych preferencje specjalna w zakresie przywozu przemysłowego tych państw. Organizacja gospodarcza naszego kontynentu pojmowana jest zatem dość nieskomplikowanie: „zrewaloryzuje się” to na czem gospodarce krajów „naddunajskich” zależy najbardziej — zboże, a wzajemian za to przemysł krajów zachodnich uzyskajacze „dodatkowe rynki zbytu”, o które im tak bardzo chodzi. Stany Zjednoczone protestować przeciwko preferencji zbożowej nie będą, jako że przecież „sam” Prezydent Hoover „dał Europie rok czasu na zorganizowanie się we własnym zakresie”, poczem dopiero ewentualnie przyszedłaby na stół sprawa redukcji czy anulowania nawet wojennych długów międzysojusznicznych. Ot — i wszystko.

Wszystko to jest, jak widzimy, aż nazbyt proste. Chodzi tylko o to czy jest istotnie nadające się do osiągnięcia właściwego celu. Mamy pod tym względem szereg poważnych wątpliwości. Operowanie preferencją zbożową jako generalnem „remedium” na chaos gospodarczy w Europie jest conajmniej przestarzałe. Przypominamy sobie, iż koncepcja preferencji na niektóre gatunki zbóż wysunięta była po raz pierwszy na forum międzynarodowem w lecie 1930 r., a więc

w okresie, kiedy kryzys rolny dawał się państwom Europy Środkowo-Wschodniej bardzo silnie we znaki, ale kiedy ogólna depresja w przybliżeniu nawet nie osiągnęła tych rozmiarów, jakie widzimy obecnie. Jeśli wówczas chodziło istotnie o „rewaloryzację” głównej produkcji niektórych państw południowo-wschodniej Europy, to wynikało to z potrzeb chwili. Kraje „naddunajskie” znalazły się wówczas w położeniu, kiedy po szeregu wielkich urodzajów nietylko wzmożła się konkurencja zbóż zamorskich na rynkach europejskich, ale przedewszystkiem główne rynki zbytu w Europie poczęły odgradzać się od przywozu z owych państw rolniczych wysokimi barjerami celnymi i monopolami przywozu. Wówczas, istotnie, przejściowa preferencja celna na zboża w krajach, importujących zboże na kontynencie europejskim, mogłaby znacznie poprawić położenie rolniczych krajów naddunajskich i ustrzec je nawet, być może, od położenia, w jakim znalazły się pod względem finansowym obecnie. Wiemy, że się tak nie stało, że po roku zgóra teoretycznych „badań” preferencji zbożowej „jako takiej”, doszło do skutku kilka zaledwie częściowo preferencyjnych dwustronnych traktatów handlowych (co bynajmniej nie odpowiadało, zresztą, pierwotnemu pojęciu preferencji ogólnoeuropejskiej), z których, zresztą, ani jeden następstwa opozycji krajów trzecich nie mógł dotychczas wejść w życie.

Praktyka jednak owej preferencji dwustronnej wykazała, że traktaty, zawierające klauzule preferencyjne na korzyść naddunajskich krajów rolniczych, zawierają jednocześnie tak wielkie ustępstwa celne dla krajów, które godziły się przyznać uprzywilejowane cła na przywóz pszenicy jugosłowiańskiej czy jęczmienia rumuńskiego, że tylko zupełnie przymusowe położenie krajów rolniczych mogło chyba je skłaniać do zawierania tego rodzaju umów. Wogóle — powiedzieć to trzeba odrazu — zasada jakiegokolwiek „contre-partie” w umowach preferencyjnych nie osiąga celu, jeśli jako cel uznajemy podniesienie siły nabywczej ludności krajów rolniczych Europy Środkowo-Wschodniej. Ostatecznie, jeśli chodzi o przywóz produktów, w danym kraju rolniczym zupełnie niewyrabianych ani nie konkurujących z wyrabianymi przez słabe naogół przemysły w krajach naddunajskich to tego rodzaju ustępstwa wzajemne mogą być do pomyslenia za preferencje zbożowe. O ile jednak przy sposobności udzielenia preferencji tych zamierza się „zlikwidować” te przemysły, które — jak twierdzą oddawna przemysłowe koła zachodnio-europejskie — „są zupełnie nieuzasadnione gospodarczo jako wynik protekcjonistycznej ochrony celnej”, to trzeba powiedzieć, iż takie postawienie sprawy mija się całkowicie z celem ostatecznym jakim jest niewątpliwie pomoc dla państw rolniczych. Trzeba sobie bowiem powiedzieć, iż zbyt uproszczone byłoby twierdzenie o tego rodzaju równowadze gospodarczej naszego kontynentu, gdzieby kraje rolnicze zredukowane były w permanencji do odgrywania roli agrarnosuwrowcowych hinterlandów dla krajów zachodnio-europejskich. Niezależnie bowiem nawet od wszelkiego poczucia „sprawiedliwości” polityka przeszkadzania rozwojowi przemysłowemu krajów rolniczych musi — przy jednoczesnych stałych ograniczeniach emigracyjnych, uniemożliwiających odpływ nadwyżki przyrostu ludności tych krajów zagranicę — dać wynik ujemny z punktu widzenia samej akcji pomocy dla tych krajów, gdyż dochodu netto na głowę ludności w kra-

jach tych nie zwiększy albo zwiększy bardzo niewiele.

Jeśli zaś chodzi o samą preferencję zbożową, to i ona bynajmniej nie została w dotychczasowych doświadczeniach potraktowana tak, aby wzbudzić zaufanie do tego środka polityki handlowej, jako do panaceum na dolegliwości gospodarcze krajów rolniczych w Europie. Preferencja ta bowiem była udzielana z reguły na kontyngenty, wyznaczane w ściśle określonej wysokości, nie pozostającej, oczywiście, w żadnym związku z możliwościami wywozowymi danego kraju w dziedzinie danego zboża. A przecież tylko wówczas preferencja tego typu dać może jako rezultat podniesienie się ceny w kraju wywozującym, o ile obejmie ona całość nadwyżki eksportowej jaką w danej dziedzinie kraj ten ma do dyspozycji. Określanie kontyngentów preferencyjnych na jakiegokolwiek innej podstawie odbiera zgóry walor każdemu poczynaniu preferencyjnemu.

Ponadto dodać trzeba, iż w chwili obecnej, kiedy wywóz rolniczy krajów naddunajskich krępowany jest nie tylko cłami, ale przede wszystkim zakazami przywozu i kontyngentami, zakazami weterynaryjnymi i utrudnieniami przemysłowymi, a więc całym arsenałem środków protekcjonizmu administracyjnego, preferencja celna nie odegra takiej roli, jakaby odegrała 2 lata temu. Rozwiązuje ona wprawdzie zagadnienie najpoważniejszego odcinka wywozowego krajów naddunajskich ale bynajmniej nie jedyne. Wywóz zboża i mąki z Węgier wynosi dwadzieścia kilka procent wartości ogólnego wywozu węgierskiego, w Rumunii osiąga on 35 — 50%, ale w Jugosławii obejmuje on najwyżej 15%. W krajach tych wywóz rolniczo-hodowlany poza zbożami wynosi minimum drugie tyle, co wywóz zbóż. Dlatego też, pragnąc istotnie podnieść się nabywcą krajów rolniczych, ułatwień nie sposób ograniczać do przywilejów celnych na zboża, ale trzeba je koniecznie rozciągnąć na inne ograniczenia przywozowe — i w innych dziedzinach wywozu rolniczo-hodowlanego poza zbożami.

Tyle powiedzieć można o sytuacji, w jakiej wobec planów nowej organizacji gospodarczej Europy" znaleźć się mogą rolnicze kraje naddunajskie. Wszystko to, co o nich powiedziano powyżej, możnaby mutatis mutandis zastosować do Polski, ale w znacznie silniejszym stopniu. Polska, jako najbardziej z krajów tych rozwinięta przemysłowo, ma najmniej interesu w obniżeniu swych taryf celnych przemysłowych wzajemian za mało znaczące ustępstwa. A ustępstwa te byłyby istotnie dla Polski szczególnie niewielkie, zważywszy, iż wywóz zbóż odgrywa specjalnie małą rolę w naszym wywozie ogólnym. No — i, oczywiście, główne znaczenie posiada tutaj fakt, iż mimo ciężkiej depresji gospodarczej, w jakiej się znajdujemy, daleko nam jeszcze do sytuacji, w jakiej znalazły się niektóre państwa rolnicze na wschodzie Europy, dla których natychmiastowa pomoc jest kwestją szczególnie palącą.

Poza tem — i to jest bodaj najważniejsze, jeśli chodzi o rolę Polski w jakiegokolwiek organizacji rynku europejskiego — posiadamy w przeciwnieństwie do innych krajów rolniczych Europy Środkowo-Wschodniej zupełnie odmienne kształtowanie się na-

szej ekspansji gospodarczej. Nie należy zapominać, iż preferencje zbożowe poza wszystkim innym i dlatego posiadają dla nas minimalne znaczenie, że do 30% naszego wywozu kierowane jest na rynki północne i północno-zachodnie, gdzie wogóle cła zbożowe nie istnieją. Dla Polski natomiast — właśnie z tego względu — posiada szczególne znaczenie rozwój sytuacji polityczno-handlowej w tym „wolno-handlowym wachlarzu“ krajów nad morzami Północnym i Bałtyckim, rozwój, który ostatnio zaznaczył się wysoce sensacyjnym wypadkiem zawarcia otwartej konwencji o obniżeniu taryf celnych pomiędzy Belgią i Holandją. O ileby ten układ, niewątpliwie o charakterze również preferencyjnym, miał rozszerzyć się na wszystkie kraje wolnohandlowe w tej części Europy i zaskrzepnąć w izolacji od wszystkich „outsiderów“, stawałoby przed Polską zagadnienie, jak rozwiązać jej stosunek do tego bloku. Toż samo — w jeszcze silniejszym bodaj stopniu — tyczyć się może również wyników konferencji krajów brytyjskich w Ottawie i projektów „imperjalnej preferencji dwustronnej“, zgłaszanych na ten zjazd.

Nie zamierzamy poruszyć tutaj bardziej szczegółowo obu tych zagadnień, zwłaszcza iż znalazły one już częściowo swe omówienie na łamach „Polski Gospodarczej“. Chodzi nam tylko o podkreślenie różnokierunkowości naszych zainteresowań, jeśli chodzi o przyszłą budowę rynku europejskiego. Ten szeroki zakres interesów, tak korzystnie świadczący o zasięgu naszej ekspansji gospodarczej, jest jednocześnie poważnym utrudnieniem znalezienia dla nas w nowych projektach organizacji gospodarczej naszego kontynentu odpowiedniego miejsca. Nie bez przyczyny mówi się zazwyczaj na zachodzie, kiedy w grę wchodzi interesy krajów rolniczych Europy Środkowo-Wschodniej, o „krajach naddunajskich“, nie wymieniając przy tem Polski. Wydaje się prosto inicjatorom, iż w ten sposób mogą uprościć sobie zadanie, które samo przez się nie jest bynajmniej łatwe. Oczywiście jest rzeczą jednak, iż bez względu na to, jakie interesy Polski mogłyby wchodzić w grę przy pozostaniu poza sferą akcji — nazwijmy ją „środkowo-europejską“ — Polska musi wziąć w niej udział. Skądinąd, jak wskazaliśmy, nie sposób sobie wyobrazić, aby akcja — powiedzmy — „północna“ miała rozwijać się nadal bez naszego zainteresowania grożąc nam — być może — poważnymi komplikacjami na bardzo istotnych naszych rynkach zbytu. O znaczeniu konferencji w Ottawie i przyszłej polityki handlowej Wielkiej Brytanii dla naszego wywozu rolniczego na rynek brytyjski niema chyba poco wspominać.

Tak więc trzy są fundamenty, na których spoczywa nasze zainteresowanie się zagadnieniem przyszłej organizacji gospodarczej naszego kontynentu, o ile doszłaby ona do skutku: Dunaj, Oslo (nazwijmy tym skrótem porozumienie „północne“) i Ottawa. Z tych dwa ostatnie rozwijają się poza nami, pozostawiając nam trud ustosunkowania się do nich w przyszłości, o ile zajdzie potrzeba. Natomiast na odcinku dunajskim akcja toczy się w granicach naszego zasięgu. Należy zatem już obecnie potrafić się do niej ustosunkować w sposób właściwy.

Dr. T. Łychowski

ŻYCIE GOSPODARCZE

RYNEK PRACY W MAJU 1932 R. — Położenie na rynku pracy w ciągu maja wykazało stosunkowo znaczną poprawę: liczba bezrobotnych, zarejestrowanych w P. U. P. P., zmniejszyła się z 328.686 w pierwszych dniach maja do 279.138 w pierwszych dniach czerwca. Przyczyny omawianego zjawiska wiążą się przedewszystkiem z sezonowym wzrostem zatrudnienia w szeregu gałęzi przemysłu, a przedewszystkiem w szerszym uruchomieniu robót ziemnych, budowlanych, ogrodowych i t. p., a zarazem z zaznaczającym się — według danych Instytutu Badania Konjunktur Gospodarczych i Cen — ponadsezonowym wzrostem wytwórczości w niektórych działach przemysłu. Równocześnie ze spadkiem liczby bezrobotnych zaznaczył się wzrost liczby częściowo-zatrudnionych, normalny w tym okresie, ze względu na ograniczenie tygodnia pracy w kopalnictwie węglowym.

Poniższe zestawienie podaje liczby bezrobotnych w początkach poszczególnych miesięcy ostatnich 4 lat:

	1929	1930	1931	1932
Styczeń	126.429	186.427	303.148	289.057
Luty	160.843	249.462	345.295	332.512
Marzec	177.462	282.568	365.648	343.846
Kwiecień	170.494	295.612	379.021	352.754
Maj	149.093	273.717	355.102	328.686
Czerwiec	122.771	228.321	320.109	279.138
Lipiec	106.622	207.258	276.378	
Sierpień	97.191	194.279	261.059	
Wrzesień	91.512	176.810	251.608	
Październik	83.063	167.454	251.378	
Listopad	93.800	167.349	253.355	
Grudzień	126.644	211.918	261.964	

Liczby częściowo zatrudnionych w ciągu tegoż okresu podaje następujące zestawienie (w początkach miesięcy):

	1929	1930	1931	1932
Styczeń	21.726	36.663	103.707	144.489
Luty	15.847	88.712	194.434	155.282
Marzec	16.554	117.973	194.148	140.829
Kwiecień	16.967	109.519	118.753	170.399
Maj	21.791	142.647	109.442	146.207
Czerwiec	26.343	127.511	153.991	174.015
Lipiec	30.299	94.065	151.077	
Sierpień	36.044	78.117	119.518	
Wrzesień	38.837	89.811	128.491	
Październik	35.067	63.183	125.225	
Listopad	34.572	119.498	122.853	
Grudzień	36.111	97.127	134.362	

Z całkowitej liczby częściowo zatrudnionych 1 dzień w tygodniu pracowało 5.244 osób, 2 dni — 22.470 osób, 3 dni — 59.453 osób, 4 dni — 31.946 osób i 5 dni — 54.902 osób; średnio każdy z częściowo zatrudnionych pracował 3,6 dni w tygodniu.

Poniższe zestawienie podaje liczby bezrobotnych według grup zawodowych (w początkach miesięcy):

	Maj	Czerwiec	+ wzrost - zmniejsz.
Górnicy	21.526	22.372	+ 846
Hutnicy	7.258	7.119	- 139
Metalowcy	35.580	32.660	- 2.920
Włókiennicy	25.633	24.330	- 1.303
Budowlani	36.227	27.725	- 8.502
Umysłowi	43.556	41.998	- 1.558
Pozostali	158.896	122.934	- 35.962
Ogółem:	328.676	279.138	- 49.538

W górnictwie węglowym, w związku ze spadkiem zbytu na rynkach krajowym i zagranicznych, zaznaczył się spadek wydobycia, w związku z czem kopalnie przeprowadzały dość znaczne redukcje załóg i zmniejszanie ilości dni pracy w tygodniu. W kopalnictwie naftowym sytuacja niezmienną.

W hutnictwie żelaznym wytwórczość była bardzo niska; w porównaniu do kwietnia wzrosła w dziale surówki, obniżyła się natomiast znacznie w działach stali i wyrobów walcowanych. Produkcja hut cynkowych utrzymała się na poziomie poprzedniego miesiąca, natomiast hut ołowianych lekko wzrosła. W rezultacie stan zatrudnienia hutników zmian większych nie wykazał.

W przemyśle metalowym zaznaczyła się lekka poprawa zatrudnienia. Bynajmniej jednak nie była powszechna; tak więc w dziale maszyn rolniczych panuje nadal dotkliwy zastój. Wzrosło natomiast zapotrzebowanie sprzętu i narzędzi rolniczych. Fabryki maszyn są słabo zatrudnione; jedynie w dziale obrabiarek, w związku z dostawami do Z. S. R., zaznacza się poprawa. Ożywienie zaznacza się w wytwórniach blachy cynkowej, śrub i nitów oraz w odlewniach. W rezultacie liczba bezrobotnych metalowców ujawnia tendencję zniżkową.

W przemyśle łożkim bawełnianym i wełnianym nastąpiło sezonowe ożywienie zbytu; w związku z tem wzmogło się zatrudnienie przedział. Natomiast wytwórczość i zatrudnienie zakładów tkackich wykazały lekki spadek, spowodowany przez rozpoczęcie urlopów robotniczych. W okręgu bielskim pomimo lekkiej poprawy zbytu część zakładów tkackich została unieruchomiona. Natomiast przedziałnie były stosunkowo dobrze zatrudnione. W przemyśle białostockim do czasu strajku stan zatrudnienia zakładów był nieco niższy niż w miesiącu poprzednim. W ostatecznym rezultacie jednak liczba bezrobotnych włókienników wykazała dalszy, aczkolwiek nieznaczny spadek.

Budownictwo wykazało w maju poprawę zatrudnienia, wiąże się ona przedewszystkiem z szerszym uruchomieniem drobnego budownictwa mieszkaniowego. Silny spadek bezrobocia wystąpił w grupie pozostałych, najzupełniej zawsze reagującej na wahania sezonowe, oraz, po raz pierwszy od dłuższego czasu, w grupie pracowników umysłowych.

Płace robotnicze ujawniają nadal tendencję zniżkową. Tak więc z dn. 1 czerwca obniżono płace funkcjonariuszy państwowych (poza Warszawą) o 10%, płace pracowników telefonicznych w Warszawie o 10%, o tyleż w przemyśle graficznym we Lwowie. W obronie dotychczasowego poziomu płac robotnicy przemysłu włókienniczego w Białymstoku rozpoczęli strajk. W Łodzi i Bielsku natomiast trwa stan bezumowny; obniżka zarobków o 10—20% została już jednak przeprowadzona w niektórych zakładach.

GÓRNICTWO I PRZEMYSŁ

GÓRNICTWO WĘGLOWE

ARBITRAŻ WĘGLOWY. — W dn. 6 b. m. odbyła się w Ministerstwie Przemysłu i Handlu pod przewodnictwem Dyrektora Departamentu Górniczo-Hutniczego P. Czesława Pechego konferencja z przedstawicielami przedsiębiorstw węglowych wszystkich trzech zagłębi. Konferencja ta została zwołana w związku z koniecznością przeprowadzenia arbitrażu.

Jak wiadomo, trzy miesiące temu na skutek pertraktacji między przemysłem węglowym a Min. Przemysłu i Handlu została zawiązana Konwencja

Eksportowa, a przy niej został utworzony specjalny Fundusz Wyrównawczy, przeznaczony na cele poparcia eksportu węgla na rynki zamorskie. Przy tworzeniu tych obu instytucji odbył się arbitraż P. Dyr. Pechego, który tą drogą na życzenie przemysłu węglowego rozstrzygnął momenty sporne, dotyczące utworzenia Funduszu Wyrównawczego i Konwencji Eksportowej, a w szczególności ustalił klucz licencyjny eksportowych, stawki wpłat na Fundusz Wyrównawczy i sposób otrzymywania z tego Funduszu premij eksportowych.

Statut obu wymienionych instytucji przewidywał

skontrolowanie po trzech miesiącach drogą również arbitrażu poszczególnych postanowień umownych tak Konwencji Eksportowej, jak i Funduszu Wyrownawczego. Na dz. 6 b. m. właśnie wyznaczony został ten arbitraż.

Ostatnie orzeczenie arbitrażowe Dyr. Pechego w niczem nie zmieniło zasadniczych podstaw funkcjonowania Konwencji Eksportowej i Funduszu Wyrownawczego, wprowadziło jedynie zmiany w sposobie kontyngentowania rynków zamorskich. A mianowicie, Arbitr orzekł, że w celu uniknięcia szkodliwej konkurencji między polskimi towarzystwami węglowymi na rynkach skandynawskich należy te rynki skontyngentować zarówno ogólnie, jak i co do indywidualnego procentowego udziału w eksporcie na te rynki poszczególnych polskich eksporterów węgla. Rynek eksportowy włoski nie został skontyngentowany indywidualnie.

Wymieniony arbitraż będzie obowiązywał przezeń węglowy na dalsze trzy miesiące.

WYWÓZ WĘGLA KAMIENNEGO W CZERWCU 1932 R. — przedstawiał się — według danych tymczasowych — następująco (w tys. tonn):

Kraje	Czerwiec			Maj		Czerwiec	Wzrost (+) lub zmniejszenie (-) w stos. do maja 1932
	1929	1930	1931	1 9	3 2		
Rynki licencyjne	344	237	235	153	170	+	17
Austria	184	124	115	92	122	+	30
Czechosłowacja	69	61	78	55	45	—	10
Jugosławia	21	13	9	3	—	—	3
Niemcy	—	—	—	1	—	—	1
Węgry	70	39	33	2	3	+	1
Rynki, objęte konwencją eksport.	733	545	730	495	529	+	34
Dania	185	98	133	74	85	+	11
Norwegia	66	27	37	48	80	+	32
Szwecja	285	259	260	228	208	—	20
Estonia	2	—	4	—	—	—	—
Finlandja	56	54	86	50	47	—	3
Łotwa	47	31	39	7	3	—	4
Litwa	12	10	3	1	—	—	1
Kłajpeda	8	3	4	1	2	+	1
Islandja	2	3	1	—	1	+	1
Belgia	2	3	20	12	12	—	—
Francja	63	51	129	67	82	+	15
Holandja	5	6	14	7	9	+	2
Inne rynki europejskie	48	54	117	62	68	+	6
Włochy	23	35	90	52	59	+	7
Szwajcaria	11	11	9	8	8	—	—
Rumunia	11	8	3	2	1	—	1
Z. S. R. R.	3	—	15	—	—	—	—
Rynki pozaeuropejskie	—	6	6	—	9	+	9
Algier	—	—	3	—	9	+	9
Turcja Azjatycka	—	—	3	—	—	—	—
Brazylja	—	6	—	—	—	—	—
Węgiel okrętowy	83	86	78	21	22	+	1
Razem zagranicę:	1.208	928	1.166	731	798	+	67
W. M. Gdańsk	25	22	16	13	21	+	8
Ogółem:	1.233	950	1.182	744	819	+	75
Przeładunek węgla w portach:							
w Gdańsku	519	397	542	236	257	+	21
w Gdyni	238	226	355	351	342	—	9
Razem:	757	623	897	587	599	+	12

Eksport węgla w czerwcu w związku z większą o 3 ilościami dni roboczych (25 wobec 22) w porównaniu z majem wzrósł o 75 tys. t i wyniósł 819 tys. t.

Wzrost wywozu dotyczył obu rejonów eksportujących, przyczem z rej. śląskiego wywieziono 693 tys. t, t. j. o 60 tys. t

więcej w porównaniu z majem, eksport z rej. dąbrowskiego wzrósł o 15 tys. t i wyniósł 125 tys. t, wywóz zaś z rej. krakowskiego utrzymał się na poziomie maja i wyniósł ok. 1 tys. t.

Z powyżej wymienionych ilości na rynki licencyjne wywieziono ogółem 170 tys. t, t. j. o 17 tys. t więcej niż w maju, przyczem wzrost eksportu dotyczył głównie Austrii, natomiast wywóz na inne rynki licencyjne nie kształtował się niepomyślnie.

Wywóz na rynki, objęte konwencją eksportową, zwiększył się o 34 tys. t i wyniósł 529 tys. t, przyczem wzrósł eksport do Norwegii, Danii i Francji, natomiast dość znacznie spadły wysyłki węgla do Szwecji, a w mniejszym stopniu do Finlandji i na Łotwę. Wysyłki do innych państw, objętych tą grupą rynków, utrzymały się mniej więcej na poziomie poprzedniego miesiąca.

Na inne rynki europejskie wywieziono w czerwcu ogółem 68 tys. t wobec 62 tys. t w maju, a zatem o 6 tys. t więcej, głównie wskutek zwiększenia się wysyłek do Włoch.

Wywóz węgla okrętowego zwiększył się o 1 tys. t i wyniósł w czerwcu 22 tys. t. Eksport do W. M. Gdańska wzrósł o 8 tys. t i stanowił 21 tys. t. Wzrost ten tłumaczy się zwiększeniem zapotrzebowaniem tego rynku głównie ze strony rolnictwa oraz jest poniekąd rezultatem celowej polityki przemysłu węglowego w odniesieniu do tego rynku.

Udział wymienionych rynków w ogólnym eksporcie polskiego węgla w czerwcu w porównaniu z miesiącem poprzednim przedstawiał się następująco (w %-ach):

	Maj	Czerwiec
Rynki licencyjne	20'57	20'76
Rynki, objęte konwencją eksportową	66'53	64'59
Inne rynki europejskie	8'33	8'30
Rynki pozaeuropejskie	—	1'10
Węgiel okrętowy	2'82	2'69
W. M. Gdańsk	1'75	2'56
Ogółem:	100'00	100'00

Przeciętna dzienna wysyłka węgla kamiennego zagranicę wynosiła w czerwcu przy 25 dniach roboczych ok. 33 tys. t, a zatem o ok. 1 tys. t mniej niż w maju. Wysyłka ta z rej. śląskiego wynosiła ok. 28 tys. t, czyli o ok. 1 tys. t mniej w porównaniu z majem, a z rej. dąbrowskiego ok. 5 tys. t, a zatem utrzymała się na poziomie poprzedniego miesiąca.

Przeładunek węgla w portach w miesiącu sprawozdawczym wzrósł o 12 tys. t i wyniósł 599 tys. t, z czego na Gdańsk przypada 257 tys. t, t. j. o 21 tys. t więcej, a na Gdynię 342 tys. t, czyli o 9 tys. t mniej w porównaniu z majem.

PRZEMYSŁ NAFTOWY

ORGANIZACJA PRZEMYSŁU NAFTOWEGO. — W ostatnim tygodniu toczyły się ożywione dyskusje między poszczególnymi grupami przemysłu naftowego na temat uzgodnienia przydziałów kontyngentowych ropy średnich i małych rafinerij oraz ustalenia ceny ropy różnych marek. Aczkolwiek pertraktacje te nie zostały jeszcze definitywnie zakończone, to w każdym razie posunęły sprawę organizacji przemysłu naftowego naprzód.

W związku z tem udał się do Lwowa ponownie Dyrektor Departamentu Górniczo-Hutniczego Ministerstwa Przemysłu i Handlu P. Czesław Peche, który, stosownie do wydanych mu przez Pana Ministra Przemysłu i Handlu instrukcyj, będzie prowadził w dalszym ciągu akcję medjacyjną.

O ile w czasie pobytu we Lwowie P. Dyr. Pechego zostaną uzgodnione sporne kwestje co do metody obliczania ceny ropy i przydziału kontyngentów dla poszczególnych rafinerij, to należy się liczyć z podpisaniem w najbliższych dniach przez wszystkie grupy przemysłu naftowego umowy co do zawiązania wspólnej organizacji.

Gdyby zaś akcja medjacyjna P. Dyr. Pechego nie przyniosła spodziewanego rezultatu, co w związku ze skomplikowaną sytuacją w przemyśle naftowym zawsze jest możliwe, to Pan Minister Przemysłu i Handlu musiałby uciec się do zarządzeń ustawowych. Przypuszczać wszakże należy, że przemysł naftowy w zrozumieniu powagi sytuacji gospodarczej

ogólnej, a w szczególności przemysłu naftowego, nie cofnie się przed dobrowolnym uporządkowaniem swoich interesów.

HUTNICTWO ŻELAZNE

REORGANIZACJA HUTNICTWA ŻELAZNEGO.

— W związku z katastrofalnym zmniejszeniem się zamówień na żelazo huty zmuszone są do odpowiedniego przeorganizowania swych warsztatów wytwórczych w kierunku koncentracji i specjalizacji poszczególnych hut, a to specjalnie w celu obniżenia kosztów wytwórczych, o czym podajemy notatkę specjalną.

Również prowadzone są intensywne prace nad zreorganizowaniem Syndykatu Polskich Hut Żelaznych w kierunku uporządkowania jego działalności i kompresji wydatków. Jak słysząc, prace te posunęły się znacznie naprzód, tak, że w najbliższych dniach należy oczekiwać odnowienia umowy syndykalckiej na dalszy okres paroletni.

KONCENTRACJA W PRZEMYSLE HUTNICZYM.

— Katastrofalny wprost brak obstalunków w hutach wywołał tak ciężką sytuację w przemyśle hutniczym, że był szeregu towarzystw został wprost zagrożony. Dla ratowania tego przemysłu niezbędne są posunięcia nieraz bardzo ciężkie i bolesne ze względów socjalnych, jednakże konieczne dla zachowania ruchu i potaniaenia wytworów hutniczych, bez czego dalsza egzystencja hutnictwa jest niemożliwa. Na Górnym Śląsku takie posunięcia były już robione, natrafiają jednak na silne przeszkody, stawiane przez ustawę demobilizacyjną, która dla zatrzymania jakiegos zakładu wymaga zgody Komisarza Demobilizacyjnego, ta zaś dla względów socjalnych nie zawsze może być uzyskana.

Obecnie w dziedzinie koncentracji przemysłu hutniczego jest nowy fakt do zanotowania. Mianowicie Spółki Akc. Huta Bankowa w Dąbrowie Górniczej i Sosnowieckie Towarzystwo Fabryk Rur i Żelaza w Sosnowcu zawarły między sobą porozumienie, w myśl którego wytwórczość stali i żelaza walcowanego z huty w Zawierciu zostaje przeniesiona do Huty Bankowej w Dąbrowie, wytwórczość rur zaś z walcowni Hr. Renard, należącej do S-ki Huta Bankowa, przekazana będzie rurkowni w sosnowieckiej hucie Tow. Sosnowieckich Fabryk Rur i Żelaza.

W ostatnich czasach stalownia i walcownia w hucie w Zawierciu pracowały w niezmiernie ograniczonym zakresie z ciągłymi przerwami, co silnie podrażało produkcję, obecnie zaś przydział stalowni i walcowni huty w Zawierciu będzie połączony z przydziałem Huty Bankowej, co da tej ostatniej możliwość bardziej ekonomicznej pracy. To samo zupełnie da się powiedzieć o przydziale rurkowni Hr. Renarda, który zostanie przeniesiony do rurkowni Sosnowieckiego T-wa.

W hucie w Zawierciu pozostanie czynny tylko niewielki dział lemieszowni, który swój materiał surowy będzie otrzymywał z Huty Bankowej, a w walcowni Hr. Renard będzie nadal pracowała walcownia drobnych profili.

Posunięcia takie należy uznać bezwarunkowo za zdrowe, idące po drodze potaniaenia wytwórczości hutniczej. Bolesną stroną tej reorganizacji będzie zredukowanie pewnej części robotników, którzy znów powiększą liczbę bezrobotnych. W obu hutach, przeznaczonych do zamknięcia, pracowało ostatnio ok. 900 robotników, z których ok. 700 ma być zredukowanych definitywnie. T-wo Sosnowieckie wyznaczyło dla zredukowanych robotników pewien fundusz, z którego robotnicy, mający za sobą 25 lat pracy, otrzymywać mają stałą miesięczną zapomogę, reszta zaś czasową pomoc na wyżywienie.

PRZEMYSŁ KONFEKCYJNY

WYTWÓRCZOŚĆ KAPELUSZY W OKRESIE KRYZYSU.

— Wytwórczość kapeluszy — przedmiotów produkcji zmechanizowanej w dobrze urządzonych fabrykach, dzieli się na 2 działy: kapelusze pilśniowe oraz kapelusze wełniane.

Kapelusze pilśniowe, wyrabiane w Polsce przez 2 fabryki w Łodzi i Skoczowie, nie są artykułami powszechnego użytku w tej mierze co zagranicą, a mają raczej pewien charakter uksusowy. Produkcja tych fabryk wzrastała jednak jeszcze do 1930 r., a naskutek znacznego obniżenia cen w 1931 r., sięgającego 25%, zbyt tych kapeluszy nie cofnął się znacznie.

Z ogólnej produkcji kapeluszy przypada ilościowo na kapelusze pilśniowe 15 do 20%. Fabryki sprzedają przeważnie wykończone kapelusze, a stosunkowo mało stożków względnie kapelinów. Półfabrykaty nabywane są przez warsztaty przetwórcze i modystki, o ile chodzi o kapelusze damskie. Obniżenie cen i pogorszenie się wypłacalności kupiectwa w okresie ostatniego półtora roku odbiło się ujemnie na rentowności przedsiębiorstw.

Gros wytwórczości kapeluszy przypada na półfabrykaty i gotowe kapelusze wełniane, które są wyrabiane przez 6 fabryk: w Łodzi, Bielsku, Częstochowie i Warszawie. Fabryka w Białymstoku jest już od dłuższego czasu nieczynna. Przemysł ten, aczkolwiek wielce rozbudowany, doszedł w latach pomyślności gospodarczej, po otrzymaniu dostatecznej ochrony celnej, do zupełnego wyzyskania swej zdolności wytwórczej i, po zmodernizowaniu swej aparatury maszynowej, stanął tak co do jakości wyrobów, jak i co do cen, na wyżynie konkurencyjnej. Przedmiotem produkcji, zwłaszcza fabryk bielskich, były do 1930 r., a poczęści jeszcze w 1931 r., przeważnie stożki, z których wielka część zbywana była zagranicą w krajach europejskich i w Ameryce Północnej. W okresie ostatniej silnej dekonjunktury, nastąpiło jednak wielkie skurczenie się rozmiarów produkcji i zbytu tak stożków, jak i gotowych kapeluszy. Według danych Gł. U. Stat. produkcja stożków wynosiła w 1929 r. 516 tys. kg, w 1930 r. już tylko 449 tys. kg, z czego tylko drobna część przypada na stożki pilśniowe. Mniej więcej w tym samym stosunku obniżyły się rozmiary produkcji gotowych kapeluszy (znów łącznie z kapelusami pilśniowymi), bo mianowicie z 1.136 tys. szt. w 1929 r. do 1.069 tys. szt. w 1930 r. Wartościowy spadek był znacznie poważniejszy, zwłaszcza w zakresie produkcji stożków. Wartość tej produkcji obniżyła się bowiem z zł 22.286 tys. do zł 15.360 tys., t. j. o przeszło 30%. Wartość produkcji gotowych kapeluszy spadła w tym okresie nieco mniej, bo z zł 15.500 tys. do zł 13.650 tys., t. j. mniej więcej o 12%. Daleko za produkcją pozostała jednak sprzedaż. Na 516 tys. kg wyprodukowanych stożków w 1929 r. sprzedano tylko 334 tys. kg; również z odnośnych danych za 1930 r. wynika dysproporcja 40% pomiędzy produkcją i zbytem. Ta nadprodukcja tłumaczy się głównie cofnięciem rozmiarów eksportu, a w znacznie mniejszej mierze konsumpcji wewnętrznej.

W r. b. produkcja i zbyt maleją b. poważnie. Dane Związku Przemysłu Konfekcyjnego wykazują, że obroty 3 największych fabryk stożków zmniejszyły się w 1931 r. o 40 do 50%, a w jednej fabryce nawet o 60%. W porównaniu z 1929 r. nastąpił w 1931 r. spadek obrotów o 75%. W r. b. te obroty stanowią już tylko 15% obrotów z pierwszych miesięcy 1929 r. Liczby te świadczą o wręcz katastrofalnym zaniku zbytu, a fabryki, wyszukujące nie wiele ponad 10% swej zdolności wytwórczej, znajdują się w nad wyraz ciężkim położeniu; tem bardziej, że kupcy regulują swe zobowiązania bardzo słabo. należności zagraniczne natomiast są po części zamrożone w krajach, które zaprowadziły ograniczenia dewizowe.

O poważnych rozmiarach eksportu w okresie przedkryzysowym świadczy wartość tego wywozu prawie wyłącznie półfabrykatów, t. j. stożków, w sumie zł 3.500 tys., osiągnięta w 1929 r. W przeciągu 2 lat naskutek pogorszenia się konjunktur zagranicznych i ograniczeń importowych, nastąpiło załamanie eksportu, który spadł wartościowo do kwoty zł 1.260 tys. Spadek ten jest częściowo wytłumaczony zniżką cen. Waga eksportu stożków w 1929 r. wynosiła 1.026 q, w 1931 r. natomiast tylko 392 q, t. j. okragło 40%, podczas gdy wartościowo spadek doszedł do 67%. W I kwartale r. b. nastąpiło dalsze cofnięcie eksportu do niebywale niskiej kwoty zł 50 tys. w pierwszych 4 miesiącach. O możliwościach konkurencyjnych również w odniesieniu do gotowych kapeluszy wełnianych świadczy korzystnie wzmocnienie się wywozu tych kapeluszy w 1931 r. do znacznej kwoty zł 420 tys., podczas gdy w 1930 r. kwota ta stała na poziomie ok. zł 75 tys. Ten-

dencja ta załamała się niestety w r. b. z przyczyn, niezależnych od naszego przemysłu. Wartość wywozu gotowych kapeluszy w pierwszych 4 miesiącach r. b. spadła do kwoty zł 40 tys. wobec zł 156 tys. w tym samym okresie r. ub.

Import kapeluszy zmniejsza się stale w ostatnich latach. Wartość przywozu, wynosząca w 1930 r. zł 820 tys., spadła w 1931 r. do zł 300 tys., t. j. poniżej poziomu eksportu, a w r. b. przywóz skurczył się do $\frac{1}{5}$ części rozmiarów z 1931 r. Nie odgrywa więc znaczniejszej roli na rynku wewnętrznym, wpływa jednak w pewnej mierze na ceny. Importu stożków nie potrzeba wogóle brać w rachubę.

Cofanie się eksportu stożków spowodowało fabryki bielskie, zajmujące się głównie tym eksportem, do przetrucenia się w większej mierze na wyrób gotowych kapeluszy. Fakt ten pogorszył w dalszym ciągu warunki konkurencyjne na rynku krajowym. Walka konkurencyjna objawiała się głównie w trwałej niższej cenie, która na przestrzeni $2\frac{1}{2}$ lat, tylko częściowo umożliwiona spadkiem cen wełny, w sprzedaży stożków doszła do 75%. Już sam ten spadek wartości produkcji stożków jest poważnym czynnikiem obniżenia się wysokości obrotów. Spadek cen gotowych kapeluszy nie przekroczył 25%. W takich warunkach powstały dążenia fabrykantów stożków do utworzenia syndykatu, aby zapobiec dalszemu niebezpiecznemu spadkowi cen i przeprowadzić skuteczną kontrolę rynku. Po rocznych zabiegach organizacji zawodowej doszło narazie do utworzenia na początku r. b. biura wspólnej sprzedaży stożków do męskich kapeluszy produkcji 3 fabryk, a mianowicie 2 bielskich i łódzkiej. Aczkolwiek czwarta fabryka zgłosiła skłonność przystąpienia do wspólnego biura sprzedaży, to jednak naskutek opozycji 2 pozostałych fabryk nie miał taki syndykat warunków istnienia a działalność jego została zawieszona już po 2 miesiącach. Kartelizacja tego działu produkcji jest jednak koniecznością, umożliwiającą przetrwanie obecnej dekonjunkcji; rzeczą charakterystyczną jest domaganie się takiej regulacji rynku nawet ze strony przetwórców stożków, t. j. drobnych wytwórni, konfekcjonujących kapelusze, którzy przy istniejących nienormalnych warunkach zaledwo wegetują.

Potrzeba systematycznej akcji na rzecz branży kapeluszniczej jest uznana przez większość zainteresowanych. Dalszym postulatem fabryk jest wszczęcie akcji celem ratowania eksportu, do czego przyczynić się może odpowiednie uwzględnienie tychże konieczności eksportowych w ramach rokowań handlowych

L. L—ski

PRZEMYSŁ LUDOWY

CHARAKTERYSTYKA WYTWÓRCZOŚCI PRZEMYSŁU LUDOWEGO. — Do wytwórczości typowo ręcznej zaliczyć należy takie działy, które nie podlegają schematyzacji maszynowej bądź ze względu na sposób wykonania pracy, bądź też ze względu na różnorodność i konieczność ciągłej zmiany form wytwarzanych przedmiotów. Do takich oddziałów wytwórczości w pierwszym rzędzie zaliczyć należy: koszykarstwo, miotlarstwo, kozusznictwo, bednarstwo, tokarstwo i t. p.

Koszykarstwo w zakresie przemysłu ludowego znajduje doskonale warunki rozwoju ze względu na obfitość surowca wiklinowego we wszystkich niemal okolicach naszego kraju.

Wyrób wykwintnych mebli i wyrobów koszykowych ze względu na to, że wymaga większych umiejętności w zakresie techniki i kompozycji, może być uprawiany przez koszykarzy zawodowych. Natomiast wytwórcy ludowi mogą wytwarzać meble i różnego rodzaju przedmioty prostsze w konstrukcji, niemniej jednak oryginalne.

Wyroby wiklinowe wówczas t. lko mogą liczyć na szerszy zbyty, gdy w formie swej jak najlepiej będą dostosowane do przeznaczenia użytkowego. Natomiast koszykarze ludowi, odsunięci od bezpośrednich rynków zbytu, nie mają możliwości dostatecznie zorganizować się, jakie formy i wymiary wyrobów mogą mieć najlepsze zastosowanie. W tym wypadku nie raz trzeba przewidywać nowe potrzeby życia. Tymczasem wytwórca ludowy wytwarza takie przedmioty, jakie znajdowały zbyty w ubiegłych okresach. Skoro wyroby te w sezonie nie znajdują szerszego zastosowania, wytwórca musi je sprzedać ze stratą.

Powiększe trudności, jakie napotyka koszykarski przemysł ludowy, łatwo mogą być opanowane przez umiejętną akcję organizacyjną. Akcja taka powinna mieć na celu następujące zadania:

1) zorganizowanie wytwórców w poszczególnych ośrodkach i nakłanianie ich, aby drogą zrzeszeń (wytwórcy jednej wsi lub kilku sąsiednich wsi) wspólnymi środkami i siłami wprowadzili urządzenia, konieczne dla podniesienia i usprawnienia wytwórczości;

2) instruowanie wytwórców i uzupełnianie ich wiadomości z zakresu nowoczesnej techniki produkcji;

3) informowanie wytwórców o nowych cechach i formach wyrobów, wymaganych przez rynki zbytu; pouczanie ich, w jaki sposób mają się stosować do tych wymagań;

4) rozłożenie produkcji poszczególnych rodzajów wyrobów między odpowiednie ośrodki zależnie od właściwości miejscowych surowców oraz uzdolnień ludności;

5) zorganizowanie zbytu wyrobów koszykowych przez centralną organizację, która powinna naprzód zbadać rozmiary zapotrzebowania na poszczególnego rodzaju wyroby wiklinowe, a następnie zapotrzebowanie to w odpowiednich ilościach rozłożyć między poszczególne ośrodki produkcji; tego rodzaju system handlu uchroniłby wytwórców od więzienia znaczniejszych kapitałów w magazynowaniu towarów przy oczekiwaniu na niewiadomych nabywców; tak uplanowany handel prowadzi do obniżenia kosztów, co z kolei umożliwia niższe ceny, a zatem zwiększenie rozmiaru obrotu i dochodu wytwórcy;

6) unormowanie drogą organizacji produkcji i handlu w dalszej konsekwencji umożliwi rozszerzenie eksportu wyrobów koszykarskich, do czego posiadamy doskonale warunki, rozporządzając pierwszorzędny surowcem i stosunkowo taną robocizną; ustępujemy tylko jakością, co łatwo i szybko może być poprawione.

Miotlarstwo można uważać za dział pokrewny wikliniarstwu. Jest to wytwórczość bardzo prosta i dlatego dostępna dla rolników jako dodatkowe zajęcie. Jednakże przemysł ludowy w zakresie miotlarstwa słabo się rozwija i obsługuje jedynie rynki miejscowe. Produkcja mioteł na szerszy zbyty (dostawy do miast i dla kolei) napotyka na trudności z powodu rozproszenia wytwórców i nieumiejętności ich dostawiania wyrobów do wymagań poszczególnych kategorii nabywców.

Przez odpowiednią organizację i ułatwienie zbytu można powiększyć produkcję tej gałęzi wytwórczości i uczynić z niej źródło dochodu dla obojętnych, ubogich w inny surowiec.

Kozusznictwo rozwija się w wielu okręgach na stosunkowo niewielką skalę. Na przeszkodzie

szerszemu rozwojowi tej gałęzi wytwórczości stoi niski poziom hodowli, która dostarcza miernej wartości futra. Drugą przeszkodą jest brak umiejętności kuśnierskich i wiadomości garbarskich w zakresie konserwowania skór.

Skoro powyższe niedomagania zostałyby usunięte, kozusznictwo w Polsce mogłoby poważnie się rozwinąć, tembardziej że w wielu okolicach mogłoby być połączone z przemysłem zdobniczym, opartym na miejscowych tradycjach haftowania serdaków (Podhale i Podkarpacie). Połączenie kozusznictwa ze zdobnictwem rozszerza widoki eksportu dla tej gałęzi wytwórczości.

Inne działy wytwórczości, jak: sitarstwo, bednarstwo, tokarstwo i tym podobne, w wielu okolicach rozpowszechnione są jako zajęcia dodatkowe rolników. Przemysły te jednak prowadzone są na skromną skalę i cierpią na wszystkie te niedomagania, jakie obszerniej omawialiśmy przy wikliniarstwie. Każdy z tych działów wymaga odpowiedniej organizacji, prowadzącej do uszlachetnienia wyrobów i utorowania im bezpośrednich dróg zbytu.

Zabawkarstwo dostępne jest dla przemysłu ludowego mimo pozornej konkurencji przemysłu fabrycznego.

Wpółczesne metody wychowania wymagają, aby zabawki spełniały pewną rolę wychowawczą. Takiego zadania nie mogą spełnić zabawki fabryczne, które jako wytwory maszynowe są schematyczne i najczęściej nie posiadają wyrazu myśli twórczej. Natomiast zabawki produkcji ludowej z tej racji, że są wyrobami ręcznymi, odznaczają się większą oryginalnością pomysłów i różnorodnością wzorów, a więc u dzieci budzą większe zainteresowanie.

Rola wychowawcza zabawek ludowych jest niezaprzeczalna. Jednak dotychczas wytwórczość tych zabawek jest bardzo słabo rozwinięta. Zaniedbanie produkcji zabawek tłumaczy się brakiem zapotrzebowania.

Utorowanie zbytu na zabawki stworzy ujście dla popisu dość bogatej wyobraźni i pomysłowości wytwórców wiejskich.

Zabawki przemysłu ludowego jako wyroby ręczne siłą rzeczy muszą być droższe niż zabawki fabryczne. Dlatego też zbyt tych zabawek wymaga stałej propagandy, która ogółowi ludności uświadomiłaby znaczenie wychowawcze zabawek produkcji ludowej oraz wśród wszystkich ugruntowałaby to przekonanie, że korzystniej jest kupić dziecku mniej-

szą ilość zabawek, lecz bardziej wartościowych, niż zanudzać je tandetą, która nawet przez obdarowanych najczęściej przyjmowana jest bez wrażenia.

Propaganda taka, prowadzona systematycznie i planowo, może utorować szeroki zbytu na zabawki przemysłu ludowego. Poza tem zbyt ten w poważnym stopniu można skierować i na eksport, gdyż zagranicą duże zainteresowanie wzbudzają zabawki, połączone ze zdobnictwem ludowym (wyroby malowane krakowskie, rzeźbione i wypalane huculskie, pisanki, wydmuszki).

Wytwórczość przedmiotów zdobniczych z całym powodzeniem może być uprawiana przez przemysł ludowy, gdyż wyroby, będące wyrazem oryginalnego pomysłu i umiejętnego wykonania, zawsze uzyskują wyższą cenę od produktów fabrycznych, a więc mogą w odpowiednim stopniu opłacić pracę ręczną.

Wytwórczość ludowa o cechach zdobniczych wymaga szczególnej uwagi. Wytwórczość taka wówczas będzie miała wartość artystyczną, gdy będzie przejawem niezależnej twórczości osób, bezpośrednio zatrudnionych w tego rodzaju przemyśle. Ludność wiejska na niezależne pomysły twórcze może się zdobyć w ramach kultury duchowej własnego środowiska. Dlatego też pełną wartość artystyczną mogą mieć tylko takie wyroby zdobnicze przemysłu ludowego, które będą odpowiadać znamionom sztuki ludowej.

Sztuka ludowa posiada wielce urozmaicone znamiona, charakterystyczne dla poszczególnych dzielnic. Utrzymując swe pomysły w ramach tej sztuki, wytwórcy ludowi w całej swej masie wytwarzają przedmioty różnorodne, które swoją oryginalnością wzbudzają większe zaciekawienie. Z tego względu oryginalne znamiona sztuki ludowej poszczególnych dzielnic obok wartości — jako przejaw bogactwa naszej kultury narodowej — posiadają doniosłe znaczenie ekonomiczne, gdyż umożliwiają podniesienie szacunku ceny wyrobów ludowych.

Przemysł ludowy w zakresie wyrobów zdobniczych w kraju jest dość rozpowszechniony, jednak rozmiary jego wytwórczości są ograniczone. Tam, gdzie ludność wiejska zachowała cechy etnograficzne w ubiorach, przemysł ten rozwija się dla miejscowych potrzeb. W niektórych ośrodkach pewne wyroby bardziej charakterystyczne stały się przedmiotem zbytu na szersze rynki. Zasadniczo jednak zdolności wytwórcze ludu w zakresie zdobnictwa nie zostały wykorzystane.

ROLNICTWO

POD REDAKCJĄ MINISTERSTWA ROLNICTWA

CENTRALNY KOMITET DO SPRAW MŁODZIEŻY WIEJSKIEJ. — Organizacje młodzieży wiejskiej, których jest cały szereg na terenie naszego kraju, stykają się w swej działalności, zwłaszcza w zakresie przysposobienia rolniczego, z organizacjami starszego społeczeństwa rolniczego, samorządami, szkolnictwem i czynnikami rządowymi, korzystając ze współpracy, czy też poparcia moralnego lub materialnego.

Wobec równoczesnego występowania na poszczególnych terenach organizacji młodzieży wiejskiej, prowadzących analogiczną działalność rzeczową, wymagającą współdziałania powyższych czynników, jak również biorąc pod uwagę ograniczone możliwości personalne i środki materialne — dążenie do bardziej skoncentrowanego i planowego współdziałania z pracami młodzieży wiejskiej okazało się rzeczą konieczną.

Biorąc pod uwagę doniosłe znaczenie państwowe i społeczne dla naszego kraju właściwego kształtowania się młodego pokolenia wsi, tembardziej staje się uzasadnioną koniecznością unormowania stosunku czynników społecznych i państwowych do spraw młodzieży wiejskiej.

W związku z tem powstał Centralny Komitet do Spraw Młodzieży Wiejskiej dla scharmonizowania i unormowania stosunku oraz współpracy czynników rządowych, samorządowych, szkolnictwa i organizacji rolniczych do działalności młodzieży wiejskiej, zrzeszonej w swych organizacjach.

Nie wnikając w sprawy organizacyjne związków młodzieży i ich założenia ideowe, Komitet ma za zadanie współdziałać w rzeczowej pracy oświatowej i gospodarczej młodzieży wiejskiej.

skiej, mającej na celu wychowanie młodego pokolenia na dobrych gospodarzy-rolników i twórczych obywateli Państwa.

Komitet, którego działalność obejmuje teren całej Polski, mieści się przy Centralnem T-wie Organizacji i Kółek Rolniczych. W skład jego weszli reprezentanci Ministerstw: Rolnictwa i Ref. Roln., Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. Spr. Wewn. i Urzędu Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego przy Min. Spr. Wojsk., oraz działacze społeczni, reprezentujący organizacje społeczno-rolnicze i prace kulturalno-oświatowe w środowisku wiejskim, zwłaszcza wśród młodzieży wiejskiej.

Na czele Komitetu stoi Prezydium, złożone z Wydziału Wykonawczego. Przewodniczący Komitetu zatwierdzony został przez Panów Ministrów: Rolnictwa, Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. i Spr. Wewn.

Komitet, którego opieką będą objęte wszystkie organizacje młodzieży wiejskiej, w pierwszym rzędzie ma zająć się prowadzeniem całokształtu spraw przystosowania rolniczego mło-

dzieży wiejskiej, normowaniem w stosunku do zespołów młodzieży wiejskiej pomocy fachowej, moralnej i materialnej w tym zakresie, w jakim czyniło to dotychczas Min. Rolnictwa i organizacje rolnicze, które w dalszym ciągu koordynują realizowanie akcji w terenie. Dotychczasowa struktura akcji przystosowania rolniczego na terenie nie ulegnie zmianom.

Analogiczna pomoc w sprawach oświaty pozaszkolnej ogólnej i prac kulturalnych oraz wychowania fizycznego stosowana będzie w zakresie, w jakim będą je poruszać w miarę rozwoju prac oświatowo rolniczych Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. oraz Państwowy Urząd Przystosowania Wojskowego i Wychowania Fizycznego. W zadaniach Komitetu leży również usystematyzowanie pomocy fachowej, materialnej i moralnej dla pracy rzeczowej młodzieży wiejskiej, jaka jest udzielana przez poszczególne organa państwa oraz organizacje społeczne.

Komitet wyłonił dotychczas 3 komisje: 1) oświaty rolniczej pod przewodnictwem P. Prof. J. M. Pomorskiego, 2) wydawniczą pod przewodnictwem P. J. Rudnickiego oraz 3) wychowania obywatelskiego pod przewodnictwem P. K. Frelka.

H A N D E L

KRAJOWE RYNKI TOWAROWE¹⁾

ZBOŻA I PRZETWORY

RUCH CEN ZBÓŻ w okresie od 16 do 30 czerwca r. b. kształtował się następująco (ceny za 100 kg):

	16-22 VI		23-30 VI		+ wzrost - spadek %
	zł	\$	zł	\$	
Pszenica					
Warszawa . . .	28 ³² / ₂	3 ¹⁸	27 ⁶⁰	3 ¹⁰	- 2 ⁵
Poznań . . .	23 ⁷⁹	2 ⁶⁷	25 ⁰⁰	2 ⁸¹	+ 5 ⁰
Lwów . . .	27 ⁴⁸	3 ⁰⁸ / ₂	26 ⁶² / ₂	2 ⁹⁹	- 3 ¹
Przeciętna . .	26⁵³	2⁹⁸	26⁴⁰/₂	2⁹⁶/₂	- 0²
Żyto					
Warszawa . . .	26 ⁸⁰	3 ⁰¹	26 ³⁰	2 ⁹⁵	- 1 ⁸
Poznań . . .	22 ⁹¹	2 ⁵⁷	23 ⁵⁰	2 ⁶⁴	+ 2 ⁵
Lwów . . .	25 ²⁰	2 ⁸³	24 ⁹⁰	2 ⁷⁹ / ₂	- 1 ¹
Przeciętna . .	24⁹⁷	2⁸⁰/₂	24⁹⁰	2⁷⁹/₂	- 0²
Owies					
Warszawa . . .	24 ⁸⁰	2 ⁷⁸ / ₂	24 ⁷² / ₂	2 ⁷⁸	- 0 ³
Poznań . . .	20 ³⁵	2 ³⁰	20 ⁵⁰	2 ³⁰	+ 0 ⁷
Lwów . . .	23 ¹² / ₂	2 ⁵⁹ / ₂	23 ¹² / ₂	2 ⁵⁹	-
Przeciętna . .	22⁷⁵	2⁵⁶	22⁷⁸	2⁵⁶	+ 0¹
Jęczmień browarowy					
Warszawa . . .	—	—	—	—	—
Poznań . . .	—	—	—	—	—
Lwów . . .	23 ²⁵	2 ⁶¹	23 ²⁵	2 ⁶¹	—
Przeciętna . .	23²⁵	2⁶¹	23²⁵	2⁶¹	—
Jęczmień zwykły					
Warszawa . . .	21 ⁷⁵	2 ⁴⁴	21 ⁴⁰	2 ⁴⁰	1 ⁶
Poznań . . .	20 ³³	2 ²⁹	20 ⁰⁰	2 ²⁴ / ₂	- 1 ⁶
Lwów . . .	19 ⁷⁵	2 ²²	19 ⁰⁰	2 ¹³ / ₂	- 3 ⁷
Przeciętna . .	20⁶¹	2³¹/₂	20¹³	2²⁶	- 2³

— Okres sprawozdawczy (od 27 czerwca do 2 lipca) minął na rynkach zbóż chlebowych przy tendencji naogół spokojnej, ceny zaś, nie ulegając większym wahaniom, nie wykazują poważniejszych różnic w porównaniu z notowaniami końcowymi okresu poprzedniego. Na giełdzie warszawskiej jedynie żyto oraz mąka pszenna dały w rezultacie tygodniowym nieco silniejszą niżkę (zł 1⁰⁰—1⁵⁰ i zł 2⁰⁰ na 100 kg), podczas gdy jednocześnie otręby żytnie zwykłały o zł 1⁵⁰; ceny pozostałych zbóż i przetworów pozostały niemal bez zmiany. Mniej liczne i mniejsze naogół wahania miały miejsce w okresie sprawozdawczym na giełdzie poznańskiej, gdzie jedynie otręby pszenne zniżkowały o zł 1⁵⁰. Giełda gdańska, przy silnie zmniejszonych obrotach i ilości notowanych zbóż, również

nie wykazuje zasadniczych zmian. Na pozostałych giełdach prowincjonalnych zaofiarowanie było w okresie sprawozdawczym niewielkie; notowania utrzymują się bez większych zmian na dotychczasowym poziomie.

Warszawa. — Ceny orientacyjne — w zł za 100 kg parytet wagon Warszawa (w nawiasach podane są notowania końcowe z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy): pszenica jednolita 27⁵⁰—28⁰⁰ (28⁰⁰—28⁵⁰), — zbierana 26⁵⁰—27⁰⁰ (27⁰⁰—27⁵⁰), żyto 25⁰⁰—25⁵⁰ (26⁰⁰—27⁰⁰), jęczmień przemiałowy 21⁰⁰—21⁵⁰ (21⁰⁰—22⁰⁰), owies jednolity 25⁰⁰—26⁰⁰ (25⁵⁰—26⁵⁰), — zbierany 23⁵⁰—24⁰⁰ (23⁵⁰—24⁵⁰), mąka pszenna luksusowa 46⁰⁰—51⁰⁰ (48⁰⁰—53⁰⁰), — pszenna 4/0 41⁰⁰—46⁰⁰ (43⁰⁰—48⁰⁰), — żytnia pyłowa 41⁰⁰—43⁰⁰ (41⁰⁰—43⁰⁰), — sitkowa 31⁰⁰—33⁰⁰ (31⁰⁰—33⁰⁰), — razowa 31⁰⁰—33⁰⁰ (31⁰⁰—33⁰⁰), otręby pszenne szale 14⁵⁰—15⁰⁰ (14⁰⁰—14⁵⁰), — pszenne średnie 14⁰⁰—14⁵⁰ (13⁵⁰—14⁰⁰), — żytnie 14⁵⁰—15⁰⁰ (13⁰⁰—13⁵⁰).

Poznań. — Ceny orientacyjne — w zł za 100 kg parytet Poznań (jak wyżej): pszenica 23⁷⁵—24⁷⁵ (24²⁵—25²⁵), żyto 22⁵⁰—23⁵⁰ (23⁰⁰—23⁵⁰), jęczmień przemiałowy 64 do 66 kg 19⁰⁰—20⁰⁰ (19⁰⁰—20⁰⁰), — 68 kg 20⁰⁰—21⁰⁰ (20⁰⁰—21⁰⁰), owies 20⁵⁰—21⁰⁰ (20⁰⁰—20⁵⁰), mąka pszenna 65%—owa wraz z workiem 37⁵⁰—39⁵⁰ (38⁰⁰—40⁰⁰), — żytnia 65%—owa wraz z workiem 35²⁵—36²⁵ (35²⁵—36²⁵), otręby pszenne grube 11⁵⁰—12⁵⁰ (13⁰⁰—14⁰⁰), — pszenne średnie 10⁵⁰—11⁵⁰ (11⁷⁵—12⁷⁵), — żytnie 12⁵⁰—12⁷⁵ (13²⁵—13⁵⁰).

Gdańsk. — Notowano — w guld. gd. za 100 kg (jak wyżej): pszenica czerwona, kolorowa o wadze 128 hfl. 14⁵⁰—14⁷⁵ (14⁷⁵), jęczmień pastewny 13⁰⁰—13²⁵ (12⁵⁰), otręby pszenne 8⁴⁰ (9⁰⁰), — żytnie 8⁴⁰ (9³⁰).

BYDŁO I MIĘSO

— Czerwiec, podobnie do poprzednich miesięcy, upłynął przy spokojnej utrzymanej tendencji, i na rynku krajowym bydła i mięsa żadnych znamiennych zmian nie zauważyliśmy. Notowania cen na głównych targowiskach zwierzęcych w kraju nie wykazują większych odchyłeń od szeregu tygodni z uwagi na dostosowanie się rozmiarów podaży do bieżącego zmniejszonego zapotrzebowania wewnętrznego.

Pomimo bardzo ciężkich warunków finansowych rolnicy nie zdradzają większej tendencji do wyprzedzaży inwentarza żywego, głównie z powodu uprzednio dokonanej likwidacji nadwyżek w zimie oraz łatwego i opłacającego się żywienia zwierząt na pastwiskach.

Na uwagę zasługuje fakt zwiększenia ubojów trzody przez polski przemysł bekonowy, który przekroczył ostatnio 30 tys. szt. tygodniowo, osiągając tem samem najwyższy poziom, notowany dotąd w Polsce. Powyższe dyspozycje przemysłu bekonowego, mające na celu wyprodukowanie bekonu na okres zwykłych cen w Anglii, mają niewątpliwie korzystny wpływ na kształtowanie się ceny i zbytu nierogacizny.

W związku z nadchodzącym okresem żniw, a tem samem przy intensywnych robót, podaż nierogacizny i bydła niewątpliwie znacznie zmaleje, co się wyrazi niedługo we wzroście cen.

¹⁾ Na podstawie danych Min. Przemysłu i Handlu i Min. Rolnictwa, sprawozdań organizacji gospodarczych, własnych korespondentów, depesz P. A. T. i t. d.

Pomimo ściśle lokalnego charakteru, stosunki w rzeźni warszawskiej, największym centrum aprowizacji mięsnej w kraju, posiadają swoje znaczenie dla wszystkich zainteresowanych w obrocie mięsem grup zawodowych i spoźywców; stąd potrzeba uzdrowienia tego ośrodku staje się coraz bardziej nągląca.

Warszawa. — Zgodnie z ostatnimi notowaniami Giełdy Mięsnej, płacono — w \mathcal{Z} za 100 kg żywej wagi loco targowisko woły młode tuczone 90 — 95, mięsiste 80 — 85, krowy tuczone 80 — 85, cielęta odżywione 80 — 90, świnie słoninowe od 150 kg wzwyż 130 — 140, — 130 — 150 kg 120 — 130, — mięsne o wadze 110 kg 110 — 115. Na targowisku trzody chlewnej tendencja ożywna, na hali hurtu cielęcina w poszukiwaniu przy mocniejszych cenach.

Poznań. — Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji Notowań — w \mathcal{Z} za 100 kg żywej wagi, loco, łącznie z kosztami: woły pełnom. wytucz. nieopr. 66 — 70, — mięsiste tucz. do lat 3 58 — 62, — mięsiste tucz. starsze 48 — 54, — miernie odzyw. 40 — 46, buhaje wytucz. pełnom. 62 — 68, — tucz. mięsiste 56 — 60, — miernie odzyw. 40 — 42, krowy i jałowki wytucz. pełnom. 68 — 72, — tucz. mięsiste 60 — 66, — nietucz. dobrze odzyw. 36 — 46, — miernie odzyw. 26 — 34, młodzież dobrze odzyw. 40 — 46, — miernie odzyw. 34 — 38, cielęta najprzedn. wytucz. 70 — 76, — tucz. 64 — 68, — dobrze odzyw. 56 — 62, — miernie odzyw. 44 — 52; owce wytucz. pełnom. młode 72 — 76, tucz. starsze skopy 46 — 56; świnie pełnom. od 120 do 150 kg 102 — 106, — pełnom. od 100 do 120 kg 98 — 100, — pełnom. od 80 do 100 kg 90 — 96, maciory i późne kastraty 80 — 82, świnie bekonowe 84 — 88. Przebieg targu bardzo spokojny.

MASŁO

— Czerwiec przyniósł dalsze poważne pogorszenie się warunków opłacalności i zbytu dla produkcji mleczarskiej w kraju. W porównaniu do innych produktów gospodarstwa wiejskiego, masło jest tym, który niewspółmiernie do innych został obniżony w cenie i z dużym trudem daje się zbywać. Dla bliższego zobrazowania rozmiarów i szybkości, z jaką po chwilowej haussie, załamały się ceny masła, podajemy, iż przeciętna cena hurtowa masła I gat. wynosiła w Warszawie dn. 24/V \mathcal{Z} 4'00, a dn. 3/VI zaledwie \mathcal{Z} 2'50. Oczywiście, przy tak niskiej cenie masła, jaką mamy obecnie, nie może być mowy o jakiegokolwiek opłacalności mleczarstwa. Bardzo groźna sytuacja zapanowała ostatnio w szeroko rozbudowanym mleczarstwie spółdzielczym, które nadmiar złego jest poważnie obciążone wysokooprocentowanymi zadłużeniami inwestycyjnymi.

W związku z poważnym wzrostem produkcji nabiału w kraju, znacznie przewyższającej zapotrzebowanie rynku wewnętrznego, zaszła potrzeba zwiększenia eksportu. Jednakże poważne wysiłki w tym kierunku niewielką mogły przynieść ulgę, ponieważ w chwili obecnej niżka cen masła jest zjawiskiem powszechnym. Jedynym rynkiem odbiorczym, umożliwiającym zbyć w dowolnych ilościach, jest Anglia, jednakże spadek cen, konkurencja i trudności przewozowe stawiają produkt polski w niekorzystnej sytuacji.

Naogół sytuacja obecna w mleczarstwie jest bardzo ciężka; poprawa może nastąpić jedynie przy wydatnym wroście spoźyżcia, na co się, zresztą, nie zanosi.

Warszawa. — Hurtowe ceny masła w/g Komisji Nabiałowej wynosiły od dn. 27/VI — w \mathcal{Z} za 1 kg: masło wyborowe I gat. 2'70, — deserowe 2'30, — solone mleczarskie 2'40, — osekłowe wiejskie 2'20.

Lwów. — Krajowy Związek Mleczarski notuje — w \mathcal{Z} za 1 kg: masło deserowe prima na eksport 2'40 — 2'60. Tendencja utrzymana.

Łódź. — Notowania — w \mathcal{Z} za 1 kg: masło wyborowe I gat. 2'70, — deserowe II gat. 2'50, — mleczarskie solone 1'80. Tendencja spokojna.

Poznań. — Notowania — w \mathcal{Z} za 1 kg: masło wyborowe I gat. 2'40, — deserowe 2'30. Tendencja niżkowa.

JAJA

— Od dłuższego czasu na rynku jajczarskim w kraju daje się zauważyć spokojna tendencja i w porównaniu z analogicznym okresem lat ubiegłych dość poważne zmniejszenie się obrotów. Okres największego napięcia produkcji minął bez jakichkolwiek niespodzianek niżkowych. W czerwcu produkcja jaj w kraju wykazała znaczny spadek, co jednakże nie znajduje swego wyrazu w cenie tego produktu z uwagi na jednoczesne kurczenie się zapotrzebowania zagranicą.

Większa część czerwcowej produkcji jajczarskiej znalazła zbyć do celów konserwacyjnych, aczkolwiek ilość jaj, zamagazynowanych w chłodniach zagranicznych, oprócz Czechosłowacji, i u nas w kraju w znacznym stopniu nie dorównuje zapasom zesłorocznym. Fakt ten pozwala wnioskować, iż ceny jaj w okresie minimalnej produkcji, czyli w zimie, będą znacznie wyższe.

Na uwagę zasługuje zjawisko wyraźnego zmniejszenia się pogłowia nośnych kur w kraju, co, poza wpływem sezonu, wywiera już w chwili obecnej swój wpływ na zmniejszanie się produkcji jajczarskiej w kraju. Wypływa stąd konieczność zwrócenia uwagi odnośnych czynników na potrzebę uzupełnienia tego braku nowym materiałem drobiowym z tegorocznego przychówku.

Ceny, płacone bezpośrednio producentowi na targach, wahały się w okresie sprawozdawczym od \mathcal{Z} 4 do 6 za sztukę, przyczem z obiegu znikły zupełnie jaja najcześnie, które przeważnie są nabywane przez spółdzielcze zbiornice jaj, zakupujące towar na wagę a nie na sztuki, jak to jest dotychczas praktykowane na targach.

W ostatnim tygodniu dało się zauważyć nieznaczne ożywienie tendencji rynkowej, głównie w Małopolsce, gdzie miejscowi kupcy rozpoczęli niedawno akcję konserwacyjną.

Warszawa. — Notowania — w \mathcal{Z} za skrzynię à 1.440 szt. franco skład wynosiły: w/g Związku Spółdzielni Mleczarskich i Jajczarskich 95 — 100 za towar prześwietlany ze zbiornic spółdzielczych; za 1 kg \mathcal{Z} 1'50. Tendencja utrzymana.

Jarosław. — W związku z wzmoczeniem się miejscowego ruchu konserwacyjnego płacono w końcu miesiąca za skrzynię à 1.440 szt. \mathcal{Z} 86 — 90 za towar nieprzerobiony. Tendencja i ceny utrzymane.

Tarnów. — Ostatnio notowano \mathcal{Z} 90 za skrzynię à 1.440 szt. za towar nieprzerobiony, za jaja prześwietlane do eksportu \mathcal{Z} 110. Tendencja żywkowa.

SKÓRY

— Na rynkach skór tak surowych, jak i gotowych, panowała w ostatnim miesiącu tendencja dość spokojna; ceny, mimo niewielkiego zapotrzebowania, utrzymywały się naogół bez większych zmian na dotychczasowym poziomie.

Bydgoszcz. — Notowano — w \mathcal{Z} za 1 kg loco rzeźnia miejska (w nawiasach podane są ostatnie notowania): skóry bydłce wszystkich gatunków 0'35 — 0'40 (0'40), — skopowe wszystkich gatunków 0'40 — 0'50 (0'40 — 0'50); za 1 sztukę: skóry cielęce 2'00 — 2'50 (1'50 — 2'00), — końskie 10'00 — 11'00, — kozie 1'00 (1'00).

Kraków. — Notowania Centrali Targowej — w \mathcal{Z} za 1 kg skóry wołowe 0'85, — z buhajów 0'60, — krowie 0'70, — z jałowek 0'80; za 1 sztukę: skóry cielęce 2'00 — 4'00.

Lwów. Notowania Centralnej Targowicy Miejskiej — w \mathcal{Z} za 1 kg: skóry bydłce lekkie 0'70, — ciężkie 0'70; za 1 sztukę: skóry cielęce z rzeźni 3'50, — cielęce prowincjonalne 2'50, końskie duże 7'00, — małe 3'50.

Grudziądz. — Ceny orientacyjne — w \mathcal{Z} za 1 kg: skóry bydłce ciężkie, średnie i lekkie 0'38, — owce krótkowłniste i długowłniste 0'40; za 1 sztukę: skóry cielęce gburskie 0'50 — 0'80, — rzeźnickie 1'50 — 2'00, — końskie 4'00 — 6'00, — kozie 0'50 — 1'00.

RYNEK AKCYJNY

za okres od 27 czerwca do 2 lipca 1932 r.

Giełda warszawska pozostawała w okresie sprawozdawczym nadal pod znakiem zupełnego zastoju; chęć do zawierania transakcji minimalna.

Gros transakcji zawarto akcjami Banku Polskiego — kurs nadal pozostał bez zmiany. Poza tem sporadyczne obroty dokonane zostały rzadko ukazującymi się na rynku akcjami T-wa Budowy i Eksploatacji Dróg Żelaznych Dojazdowych w Państwie Polskim — po kursie 14% nominału, oraz akcjami Lilpopy, które w porównaniu z ostatnimi notowaniami z pierwszej połowy czerwca niżkowały o \mathcal{Z} 0'50. Z dn. 1 lipca r. b. akcje Fabr. Chem. M. Leszczyński i Ska notowane są bez kuponu za 1931 r., wartości 6%.

Na giełdach prowincjonalnych minął okres sprawozdawczy przy zupełnym niemal zastoju; minimalne transakcje dotyczą najpopularniejszych tylko akcji — kursy bez większych zmian.

GIEŁDA WARSZAWSKA

	Wartość nominalna	Kurs najwyższy	Kurs najniższy	Kurs w dn. 1/VIII ¹⁾
Bank Polski	zł 100	70'00	70'00	70'00
T-wo Bud. i Eksploat. Dróg Żel. Dojazdow. w Państwie Polsk.	zł 50	7'00	7'00	—
Lilpop	zł 25	10'00	10'00	—

GIEŁDA KRAKOWSKA

Akcje w okresie sprawozdawczym zupełnie nie były notowane.

GIEŁDA LWOWSKA

Akcje (maksimum i minimum — w zł): Tesp — 80'00.

GIEŁDA POZNAŃSKA

Akcje (jak wyżej — w nawiasach podane są notowania okresu poprzedniego): Bank Polski — 69'00 (70'00).

KOMUNIKACJA I TRANSPORT

POD REDAKCJA MINISTERSTWA KOMUNIKACJI

STANOWISKO P. K. P. W SZEREGU KOLEI EUROPEJSKICH. — Od szeregu lat podajemy pod powyższym tytułem zestawienie stanu posiadania i wyników eksploatacyjnych pracy P. K. P. oraz szeregu kolei państwowych normalnotorowych Europy Środkowej i Zachodniej²⁾. Jest to próbiez.

konieczny dla należytej oceny pracy naszych kolei. Czynimy podobne zestawienie i obecnie, korzystając z nowego zeszytu „Statistique Internationale des Chemins de Fer” za 1930 r., wydanego staraniem i nakładem Międzynarodowego T-wa Kolei Żelaznych.

	Polska	Austria	Czechosłow.	Francja koleje państw.	Niemcy	Rumunja	Z. S. R. R.	
Długość eksploatacyjna — km	17.351	5.381	10.176	8.725	52.894	10.416	75.850	
Ilość parowozów — ogółem	5.304	2.352	4.039	3.767	23.408	2.099	brak danych	
„ „ na 10 km sieci	3'1	4'4	3'7	4'3	4'4	2'0		
„ wagonów osobow. — ogółem	8.864	5.865	8.578	7.232	66.968	2.406		
„ „ na 10 km sieci	5'1	10'9	7'8	8'3	13'1	2'3		
„ „ bagaż. i poczt. — ogółem	1.499	1.821	2.753	2.260	21.150	739		
„ „ na 10 km sieci	0'9	3'4	2'5	2'6	4'2	0'7		
„ „ towarowych krytych	49.264	14.036	34.587	36.565	208.936	19.764		
„ „ „ otwartych	92.615	17.712	67.351	42.280	385.657	24.885		
„ „ „ specjaln.	6.794	853	889	1.469	40.457	9.585		
„ „ „ ogółem	148.673	32.601	102.827	80.314	635.050	54.237		
„ „ „ na 10 km sieci	85'6	60'6	93'7	92'0	121'0	52'1		
Liczba podróży kl. I	85.414	132.439	66.647	967.164	497.981	277.183		819.000
„ „ „ II	8.465.592	1.621.475	3.788.395	9.782.864	116.302.059	3.963.500		
„ „ „ III	114.929.560	102.719.023	260.906.776	112.762.135	1.712.473.235	30.893.496		
„ „ „ IV	30.645.697	—	—	—	—	—		
„ „ „ ogółem	154.126.263	104.472.937	264.761.818	123.512.163	1.829.273.275	35.134.179	508.544.000	
Ilość osobo-km ogółem — tys	6.848.190	3.507.004	7.801.925	3.876.751	43.297.599	2.603.213	47.497.000	
„ „ na 1 km sieci	394.685	601.441	692.458	766.308	835.716	233.837	617.590	
Przebieg średni — km	44'4	33'6	29'5	31'4	23'7	74'1	93'4	
Ilość bagażu — tonn	275.071	brak danych	99.226	95.287	509.312	45.344	474.000	
„ tonno-km bagażowych — tys.	26.147	brak danych	10.336	brak danych	61.225	10.520	161.000	
„ przesył. pośpieszn. — tonn	669.714	brak danych	57.634	1.656.413	4.327.605	22.036	1.484.089	
„ „ „ zwyczajn. „	61.321.672	30.953.023	64.630.910	32.223.657	350.026.118	17.414.872	205.618.606	
„ „ „ gospodarcz. „	7.522.718	brak danych	8.755.746	3.930.494	45.190.453	4.513.942	79.070.100	
„ „ „ towarow. — ogółem	69.514.104	30.953.023	73.894.290	37.810.564	399.544.176	21.950.855	286.172.788	
„ tonno-km towar. — tys.	19.845.459	3.868.571	9.199.654	4.389.245	61.009.516	4.362.711	134.016.265	
„ „ na 1 km sieci	1.143.765	663.449	816.513	481.858	1.141.944	391.886	1.765.649	
Przebieg średni — km	285'3	125'0	124'5	116'1	152'7	198'7	468'3	
	(zł)	(Szylingi)	(Kcz.)	(Fr. fr.)	(RM)	(Leje)	(Ruble)	
Wpływy z przew. osób — tys.	357.165	211.911	986.903	551.921	1.301.453	3.306.847	665.719	
„ „ na 1 osobo-km	0'052	0'061	0'126	0'097	0'030	1'270	0'614	
„ „ na 1 km sieci	20.585	39.938	87.592	60.591	25.120	297.042	8.656	
Wpływy z przew. bagażu — tys.	17.795	7.772	30.832	14.216	27.516	148.864	38.695	
„ „ towarów „	936.950	372.549	2.948.613	1.617.480	2.737.419	6.845.828	1.906.405	
„ „ „ na 1 towaro-km	0'047	brak danych	0'321	0'369	0'0'5	1'562	0'015	
„ „ „ na 1 km sieci	54.000	70.213	261.703	177.569	51.238	612.240	24.788	
Inne wpływy — tys.	131.458	58.699	572.164	104.351	503.929	1.029.061	351.259	
Razem wpływów — tys.	1.443.368	650.931	4.628.512	2.287.967	4.570.317	11.291.600	2.962.078	
„ „ „ na 1 km sieci	83.186	122.678	410.803	251.177	84.917	1.014.282	38.515	
Wydatki eksploatacyjne:								
Wydatki osobowe — tys.	856.178	238.520	2.585.764	1.437.462	2.818.253	5.861.163	1.031.749	
„ rzeczowe „	456.118	399.264	1.935.367	993.495	1.272.100	6.716.439	782.040	
„ razem „	1.312.296	637.784	4.521.131	2.430.957	4.090.353	12.574.602	1.813.789	
„ „ na 1 km sieci	75.632	120.200	401.272	266.874	75.999	1.129.799	23.584	
Współczynnik eksploat.	90'92	97'98	97'68	106'25	89'50	111'39	61'23	
Wpływy i wydatki — we fr. zł. (łącznie z kolejami wąskotorowymi):								
Wpływy z ruchu osobowego:								
„ na 1 osobo-km — cent.	3'02	4'45	1'95	1'97	3'71	3'91	3'73	
„ na 1 km sieci — fr.	10.625	29.147	13.524	12.318	31.036	9.149	23.072	

¹⁾ W sobotę dn. 2 lipca giełda nieczynna.

²⁾ P. „Przemysł i Handel” zesz. 9/1929, „Polska Gospodarcza” zesz. 6/1930 i 16/1931.

Wpływy z ruchu towarowego:								
" na 1 towaro-km — cent. . .	2.79	brak danych	4.96	7.50	5.35	4.81	4.00	
" na 1 km sieci — fr.	28.073	51.241	40.407	36.100	63.305	18.858	66.071	
Wpływy ogólne na 1 km sieci — fr. .	43.208	89.530	63.428	51.064	104.915	31.240	102.660	
Wydatki ogólne " " "	39.436	87.722	61.956	54.255	93.897	34.798	62.862	
Liczba personelu (na kolejach normalnotorowych):								
" " ogólna	196.685	81.195	173.299	87.133	681.871	97.354	926.193	
" " na 1 km sieci	11.34	13.92	12.87	10.03	12.67	8.74	12.04	
" " na 1.000 pociągo-km	1.67	1.47	1.47	1.17	1.03	1.87	2.21	
Wydatki osobowe na 1 pracownika:								
" w walucie krajowej	4.353	2.937	14.920	16.490	4.133	60.200	1.113	
" we fr. zł.	2.525	2.144	2.298	3.298	5.104	1.806	2.960	

Z przytoczonego zestawienia mamy możność wysnucia wielu ciekawych uwag. Zarówno pod względem długości linii kolejowych jak i ilości absolutnej taboru, P. K. P. ustępują — z liczby 6 państw porównywanych — tylko Z. S. R. R. i Niemcom. Nie liczymy Francji, której koleje państwowe stanowią tylko małą część sieci. Jeżeli jednak do porównania weźmiemy liczby względne, mianowicie stosunek ilościowy taboru do rozciągłości sieci, to się okaże, że w tabor jesteśmy gorzej zaopatrzeni od kolei wszystkich porównywanych krajów oprócz Rumunii.

Tak samo rzecz się ma z przewozem osób. Ogólna liczba przewiezionych osób jest na P. K. P. większa, niż w Austrii, Francji (kol. państwowe) i Rumunii, natomiast ilość osobo-km. przypadająca na 1 km. jest u nas większa tylko od kolei rumuńskich, pomimo iż średni przebieg podróznego jest u nas większy niż w Austrii, Czechosłowacji, Francji i Niemczech.

Odwrótnie przedstawia się sprawa z przewozem towarów. Ogólna ilość tonn przesyłek towarowych jest u nas mniejsza niż w Niemczech, w Z. S. R. R. i nawet w Czechosłowacji. Natomiast natężenie przewozu, t. j. ilość tonno-kilometrów, przypadająca na 1 km. sieci, jest u nas większa nawet niż na kolejach niemieckich i ustępuje jedynie natężeniu przewozów w Z. S. R. R. Wpływa na to niedostateczna rozciągłość sieci kolejowej, jak również długi przebieg średni ładunków towarowych (285.3 km), spowodowany oddaleniem od środka państwa portów, przez które odbywa się 16% ogółu przewozów kolejowych.

Dla zobrazowania stanu rzeczy w zakresie wyników finansowych badanych kolei przytaczamy je zarówno w walucie własnej każdego kraju, jak też w przeliczeniu na franki złote, co znacznie ułatwi porównanie. Ponieważ miarodajne są nie ogólne kwoty wpływów czy wydatków, ale ilości ich, przypadające bądź na 1 km. sieci, bądź na 1 osobo- czy tonno-km. przebiegu, przeto na te liczby zwrócimy główną uwagę.

Otóż z porównania odnośnych danych widać, iż wpływy zarówno z przewozu osób, jak i z przewozu towarów, przypadające na 1 km. sieci, są w Polsce najniższe i przewyższają jedynie także wskaźniki w Rumunii. W zakresie przewozu osób

tłumaczy się to małą frekwencją i małymi wskutek tego wpływami z przewozów osobowych. Natomiast w ruchu towarowym, wobec ogromnego natężenia pracy przewozowej, przewyższającego nawet pracę kolei niemieckich, przyczyna małej dochodowości wypływa wyłącznie z powodu nadmiernie niskich taryf towarowych polskich, będących najniższymi w Europie, jak to wskazuje następujące zestawienie opłat od tonny i kilometra (w cent. zł):

Polska	Austria	Czechosłow.	Francja	Niemcy	Rumunia	Z. S. R. R.
2.79	brak danych	4.96	7.50	5.35	4.81	4.00

Jako wyrównanie tak małej dochodowości kolei polskich posiadają one i najniższe koszty eksploatacyjne, co sprawia, że w wyniku współczynnik eksploatacji, czyli stosunek wydatków do dochodów, jest na P. K. P. lepszy niż na kolejach austriackich, czeskosłowackich, francuskich państwowych i rumuńskich i prawie równy ze współczynnikiem kolei niemieckich.

Liczba personelu, zajętego na P. K. P., w przeliczeniu na 1 km. sieci stanowi 11.34 osób i jest mniejsza niż na kolejach austriackich, czeskosłowackich i rosyjskich, natomiast w stosunku do ilości wykonanych pociągo-km. ustępuje jedynie kolejom rumuńskim i rosyjskim, co świadczyłoby o mniejszym obciążeniu personelu pracą.

Jeżeli chodzi o wynagrodzenie personelu, to w przeliczeniu na franki złote pracownik P. K. P. uposażony jest lepiej, niż w Austrii, Czechosłowacji i Rumunii — oczywiście bez uwzględnienia takich czynników, jak różnica w kosztach utrzymania, które w wymienionych krajach są niższe niż w Polsce.

W wyniku ostatecznym na podstawie przytoczonych zestawień można przyjść do przekonania, iż pomimo gorszego wyposażenia w tabor P. K. P. pracują sprawnie i oszczędnie i dają wyniki finansowe lepsze od większości kolei, branych do porównania

J. G.

ŻEGLUGA I SPRAWY MORSKIE

RYNEK FRACHTOWY. — Z wyjątkiem zbożowych rynków Południowej i Północnej Ameryki, frachtowania powrotne były w ub. tygodniu bardzo ograniczone, i widoki na przyszłość są równie niepewne, jak miesiąc temu.

Na rynku La Platy zakontraktowano ogółem 26 statków o łącznym tonnażu 178.800 t przy pewnej poprawie stawek, które zwykływały od 9 d do sh 1 na tonnie. Za statki średniego typu z portów górnego biegu rzeki pł. cčno do Anglii i Kontynentu sh 16 na początek lipca, za statki większe sh 15,9 przy załadunku w końcu lipca. Należy się spodziewać, że armatorzy podtrzymają swe stanowisko, co spowoduje dalszą poprawę stawek frachtowych.

Na rynku Montreal stawki pozostały bez zmian po 6 cent. za 100 lbs za transporty do Antwepji lub Rotterdamu. W wywozie cukru z Kuby tendencja mocniejsza przy stawkach sh 14 za większe statki przy załadunkach w lipcu oraz w październiku/listopadzie do portów Anglii i Kontynentu.

Z rynków Dalekiego Wschodu komunikują, iż brak jest miejsc na linjowcach pod ładunki płodów strączkowych z Dalnego i Władystoku, jednakże towarów tych jest nie wystarczająca ilość, aby mogły być traktowane jako pełne ładunki. Na rynkach australijskich zastój kompletny. Spodziewany jest pewien ruch do Chin, w której to sprawie pertraktacje są w toku.

Na rynku dunajskim zastój, na czarnomorskim notowano jeden tylko fracht na mały ładunek antracytu z Azowa do Stanów Zjednoczonych Ameryki przy załadunku w lipcu. Poza tem niema żadnego zainteresowania tonnażem ani pod zboże, ani pod rudę. Charakterystyczne jest, że ostatnio odbyły się pertraktacje o ładunki zboża z Montreal do Sowieców.

Eksport węgla angielskiego bez zmian.

Na rynku Gdynia - Gdańsk utrzymuje się ożywienie w eksporcie drzewa do Anglii oraz węgla do Szwecji. W innych kierunkach ruch słaby. Stawki bez zmian.

POCZTA I TELEGRAF

POD REDAKCJĄ MINISTERSTWA POCZT I TELEGRAFÓW

NOWE PRZEPISY Z ZAKRESU SŁUŻBY POCZTOWEJ. — Zarządzeniem Ministra Poczt i Telegrafów z dn. 28/V 1932 r. wprowadza się w życie z dn. 15/VII r. b. „Przepisy ruchu do ordynacji pocztowej — przesyłki listowe”, objęte tomem 5 działu II urzędowego Zbioru Przepisów Służbowych z Zakresu Służby Pocztowo-Telegraficznej („Dz. U. M. P. i T.” Nr. 11/1932). Zarządzeniem z dn. 28/V r. b. wprowadzono w życie przepisy służbowe dla doręczycieli i listonoszów wiejskich, ponadto ukazał się tom, zawierający przepisy o zarządzie nieruchomościami, użytkowanymi na cele poczty, telegrafu i telefonu.

RUCH TELEFONICZNY Z HISPANJĄ I PORTUGALJĄ. — Z dniem 1/VII r. b. wprowadzono ogólny ruch telefoniczny między Polską a Hiszpanją, Portugalią, Wyspami Balearskimi i Kanaryjskimi.

Oplata za trzyminutową rozmowę składa się z taksy końco-

wej polskiej, tranzytowej niemieckiej i francuskiej oraz taksy końcowej Towarzystwa Hiszpańskich Telefonów, które eksploatuje sieci telefoniczne w Hiszpanji i Portugalji. Polska taksa końcowa wynosi: 1'50 — 4'50 fr. zależnie od strefy, niemiecka taksa tranzytowa — 4'20 fr., francuska — 7 fr., taksa zaś końcowa hiszpańska — od 1'50 tr. do 23 fr., zależnie od strefy.

OBRÓT PACZKOWY ZE STANAMI ZJEDNOCZONYMI AM. — Z dniem 1/VII r. b. wprowadzono w obrocie ze Stanami Zjednoczonymi Ameryki wraz z posiadłościami drogą bezpośrednią przez port gdański paczki do wagi 20 kg.

Oplaty za paczki pobierane są w wysokości, określonej w zależności od wagi i strefy: Stany Zjednoczone, Alaska i Filipiny, Strefa Kanału Panamskiego, Portorico i Wyspy Dziewicze oraz Guam (Marjany), Hawaj (Sandwich), Samoa (Mannua, Pago-Pago, Tutnila).

PRAWO I SĄD W ŻYCIU GOSPODARCZYM

ORZECZNICTWO SĄDOWE

W SPRAWIE ZEWNĘTRZNEGO OZNACZANIA PRZEDSIĘBIORSTW PRZEMYSŁOWYCH. — Według art. 33 prawa przemysłowego z dn. 7/VI 1927 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 53, poz. 468) osoba, prowadząca przemysł, winna oznaczyć nazewnątrż swoje przedsiębiorstwo przemysłowe w odpowiedni sposób; w zewnętrznym oznaczeniu należy uwidocznienie i czytelnie imię i nazwisko lub firmę przemysłowca oraz rodzaj prowadzonego przemysłu, i to w sposób, wykluczający wszelką wątpliwość, czy chodzi o przemysł wytwórczy, handlowy lub usługowy.

Magistrat m. Lwowa (działający na podstawie art. 131 zaznaczonego prawa jako władza przemysłowa I instancji) odmówił przyjęcia do wiadomości zgłoszenia, że dane przedsiębiorstwo handlowe w Lwowie będzie prowadzone pod godłem: „Handel towarów żelaznych, przedtem Józef Schell, obecnie Zygmunt Wilhelm Mandel”, motywując odmowę tem, iż stosownie do wyżej podanego art. 33 przedsiębiorstwo powinno być oznaczone przez podanie imienia i nazwiska przemysłowca lub przez firmę. Stanowiska tego (potwierdzonego w toku instancji przez Lwowski Urząd Wojewódzki) nie podzielił Najwyższy Trybunał Administracyjny, który w wyroku z dn. 16/IV 1931 r. L. Rej. 2567/29 uznał i ustalił, że art. 33 prawa przemysłowego wyszczególnia w ust. 2 te informacje co do zewnętrznego oznaczenia przedsiębiorstwa, które w godle uwidocznione być winny obowiązkowo, a mianowicie: imię i nazwisko lub firma przemysłowca oraz rodzaj przemysłu. Celem zatem omawianego przepisu było wskazanie minimalnych granic informacyjnych, które winny być uwidocznione, aby usunąć wątpliwości

co do właściciela i rodzaju przedsiębiorstwa; niema jednak podstawy do dalej idącego wniosku, t. j. do przyjęcia, aby prowadzący przemysł miał być pozbawiony prawa do dalszego i ściślejszego oznaczenia swego przedsiębiorstwa, w szczególności, aby przemysłowcowi nie wolno było uzewnętrznienie na godle obok swego imienia i nazwiska również i firmę przedsiębiorstwa. Taki wniosek byłby zresztą w sprzeczności z art. 7 ust. 2, który wylicza dane (informacje), jakie ma podać w zgłoszeniu do władzy przemysłowej osoba fizyczna, rozpoczynająca prowadzenie przemysłu, w wyliczeniu tem bowiem mieści się również i „firma przedsiębiorstwa”.

N. T. A. uznał też za niesłuszne stanowisko, jakoby z art. 33 prawa przemysłowego wynikało ograniczenie, iż dla uzewnętrznienia przez przemysłowca (osobę fizyczną) firmy przedsiębiorstwa jest niezbędne wylegitymowanie się przed odnośnymi władzami, że firma ta została wpisana do rejestru handlowego, według bowiem N. T. A. „obowiązek ten stosownie do ostatniego ustępu art. 33 odnosi się wyłącznie do przedsiębiorstw, prowadzonych przez osoby prawne, odnośnie zaś do osób fizycznych wystarcza, podług ust. 3, aby uwidocznione imiona i nazwisko zgadzały się z imionami i nazwiskiem, podanymi w zgłoszeniu przemysłu, o którym mowa w art. 7, a okoliczność, czy zgodność ta zachodzi, w konkretnym przypadku zakwestjonowana nie została”. Ponadto N. T. A. wskazał w tym względzie na ust. 2 art. 7, który wymaga tylko, aby w doniesieniu (zgłoszeniu) o prowadzeniu przemysłu była podana „firma przedsiębiorstwa”, bynajmniej zaś nie wspomina o firmie „wpisanej do rejestru handlowego”.

R. Śl.

KRONIKA BIEŻĄCA

PRZEGLĄD USTAW I ROZPORZĄDZEŃ

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ:
Oplaty od uprawnień górniczych — rozp. z dn. 30/VI 1932 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 56, poz. 543).

KONWENCJE:

Konwencja polsko-brytyjska w sprawie postępowania w sprawach cywilnych i handlowych, podpisana w Warszawie dn. 26/VIII 1931 r. oraz ośw. rządowe w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych z dn. 6/VI 1932 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 55, poz. 533 oraz 534).

Konwencja polsko-indyjska w sprawie stosunków handlowych, podpisana w Warszawie dn. 8/V 1931 r. oraz ośw. rządowe w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych z dn. 6/VI 1932 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 55, poz. 535 oraz 536).

Konwencja weterynaryjna polsko-francuska, podpisana w Paryżu dn. 24/IV 1929 r., porozumienie w spra-

wie zmiany art. 14 oraz ośw. rządowe w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych z dn. 4/VI 1932 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 55, poz. 537, 538 oraz 539).

ROZPORZĄDZENIA MINISTRÓW:

Pobór scalonego podatku przemysłowego od obrotu artykułami monopolowymi — rozp. Ministra Skarbu, wydane w porozumieniu z Ministrem Przem. i Han., z dn. 28/V 1932 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 54, poz. 529).

Zmiana właściwości rzeczowej władz skarbowych w sprawach, objętych ustawą karną skarbową — rozp. Ministra Skarbu z dn. 31/V 1932 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 54, poz. 530).

Pobór scalonego podatku przemysłowego od cementu — rozp. Ministra Skarbu, wydane w porozumieniu z Ministrem Przem. i Han., z dn. 22/VI 1932 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 54, poz. 531).

Sposób umorzenia długu obligacyjnego T-wa Drogi Żel. Fabryczno-Łódzkiej — rozp. Ministra Skarbu, wy-

dane w porozumieniu z Ministrem Komunikacji, z dn. 24/VI 1932 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 54, poz. 532).

Ulgi celne — rozp. Ministrów: Skarbu, Przem. i Han. oraz Rolnictwa z dn. 28/VI 1932 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 55, poz. 542).

ZMIANY KAPITAŁÓW ZAKŁADOWYCH W SPÓLKACH AKCYJNYCH

— „Włodzimierz Łęski”, Spółka Akcyjna dla Eksploatacji Fabryk Przemysłu Drzewnego; siedziba S-ki majątek ziemski Biała Waka, w pow. Wileńsko-Trockim w woj. wileńskim; kap. zakł. S-ki zł 250.000; założyciele: Włodzimierz Łęski, zam. w Białej Wace, pow. Wileńsko-Trockiego, Dr. Peter Engelhart, zam. w Wiedniu, Liebigasse 4, Dr. Ernst Höppler, zam. w Wiedniu, Freyng 3. Akt notarialny zeznany przed notariuszem Karolem Hettlingerem dn. 29 czerwca 1929 r. Nr. Rep. Nr. 3743.

TERMINY OGÓLNYCH ZEBRAŃ W SPÓLKACH AKCYJNYCH

22 lipca:

— „Bank dla Handlu i Przemysłu w Warszawie”, S. A. — o g. 13 w lok. B ku w W-wie, Traugutta 6.

— „Centrala Skór”, S. A. — o g. 9 w lok. B-ku Przemysłowców w Poznaniu, Sieroca 3/4, I.

24 lipca:

— „Nowo-Wilejska Fabryka Masy Drzewnej i Papieru”, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w Kuczkuryskach,

28 lipca:

— „Fabryka Filców Landau i Weile”, S. A. — o g. 16 w lok. Zarządu.

29 lipca:

— „Małopolska Fabryka Żarówek”, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki we Lwowie, Lwowskich Dzieci 25.

30 lipca:

— Polska S. A. „Kauczuk”, — o g. 9 w lok. Stow. Techników w W-wie, Czackiego 3/5.

1 sierpnia:

— „Sierszańskie Zakłady Górnicze”, S. A. — o g. 12 w lok. S-ki w Krakowie, Św. Anny 1, II.

SKARBOWOŚĆ I FINANSE

PODATKI I OPŁATY

KALENDARZYK PODATKOWY NA LIPIEC 1932 R.

— W lipcu r. b. płatne są następujące podatki:

1) do dn. 15 lipca — państwowy podatek przemysłowy od obrotu, osiągniętego w czerwcu przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii i przedsiębiorstwa przemysłowe I—V kategorii, prowadzące prawidłowo księgi handlowe, oraz przez przedsiębiorstwa sprawozdawcze;

2) do dn. 15 lipca — zryczałtowany podatek przemysłowy od obrotu dla drobnych przedsiębiorstw w wysokości kwot, wymienionych w doręczonych nakazach płatniczych;

3) do dn. 15 lipca — zaliczka kwartalna na poczet państwowego podatku przemysłowego od obrotu za I kwartał 1932 r. w wys. $\frac{1}{5}$ kwoty podatku, wymierzonego za rok 1931, przez przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe, nie prowadzące prawidłowo ksiąg handlowych oraz przez zajęcia przemysłowe i samodzielne wolne zajęcia zawodowe;

4) do dn. 7 lipca — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę wraz z dodatkiem kryzysowym, potrącony w ciągu czerwca r. b.;

5) do dn. 15 lipca — zaliczka miesięczna na poczet nadzwyczajnego podatku od dochodu, osiągniętego przez notariuszy (rejentów), pisarzy hipotecznych i komorników w czerwcu r. b.;

6) do dn. 5 lipca — podatek od energii elektrycznej, pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w czasie od 16 do 30 czerwca r. b., oraz do dn. 20 lipca — tenże podatek, pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w ciągu pierwszych 15 dni lipca r. b.

Nadto płatne są zaległości odroczone i rozłożone na raty z terminem płatności w lipcu r. b., tudzież podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze również z terminem płatności w tym miesiącu.

RYNEK DEWIZ I PAPIERÓW PROCENTOWYCH

GIĘŁDA WARSZAWSKA

za okres od 27 czerwca do 2 lipca 1932 r.

— Dla walut panowała w okresie sprawozdawczym tendencja dość niejednolita; wahania kursowe nie były naogół znaczniejsze, tak iż i różnice w porównaniu z notowaniami końcowymi okresu poprzedniego nie są przeważnie zbyt wielkie. Zniżkowały funty szterlingów, franki francuskie, liry włoskie, lorenny holenderskie, guldeny gdańskie oraz korony szwedzkie, e ostatnie nieco silniej, tracąc zł 2'25 na 100 kor. w porów-

naniu do notowań z przed dwóch tygodni. Poprawę kursu wykazały dolary, franki szwajcarskie, belgi oraz korony czesko-słowackie.

Dolarami gotówkowymi interesowano się w okresie sprawozdawczym niewiele; kurs ich nieznacznie spadł — do zł 8'88 za \$ 1. Silniejsza nieco niżka miała miejsce w obrotach prywatnych, gdzie wyniosła zł 2'25; w ostatnich dniach okresu kurs wynosił zł 8'885 za \$ 1.

Wysokość dziennego zapotrzebowania walut w okresie sprawozdawczym była nadal dość niewielka, nie przekraczając rozmiarów ostatnio o tygodnia.

		Kurs najwyż- szy	Kurs najniż- szy	Kurs w dn. 1/VII ¹⁾
		w zł		
Dolary St. Zjedn.	\$ 1	8'917	8'914	8'917
" " " telegr.	\$ 1	8'922	8'919	8'922
Funty szterlingi	£ 1	32'25	32'00	32'05-32'00
Franki francuskie	100 fr.	35'07	35'07	35'05
Franki szwajcarskie	100 fr.	173'85	173'75	173'80
Belgi	100 blg.	124'25	124'20	—
Korony czesko-słowackie	100 kor.	26'38	26'37	26'38
Liry włoskie	100 lir.	45'45	45'40	45'40
Floreny holenderskie	100 fl.	360'55	360'05	360'05
Guldeny gdańskie	100 guld.	174'65	174'30	174'30
Korony szwedzkie	100 kr.	166'50	166'00	—

Dział papierów lokacyjnych państwowych nie cieszył się w okresie sprawozdawczym większym zainteresowaniem. Przy tendencji dość spokojnej kursy nie uległy poważniejszym wahanom, w porównaniu zaś z notowaniami końcowymi okresu poprzedniego kształtowały się następująco: wyżkowały 3% Pożyczka Budowlana o zł 0'50, oddawna nienotowana 5% Pożyczka Konwersyjna Kolejowa w porównaniu z notowaniami z pierwszej połowy maja r. b. o 1'25% oraz 10% Pożyczka Kolejowa o 2%, obniżyły się zaś kursy 4% Pożyczki Dolarowej o zł 0'65, 4% Pożyczki Inwestycyjnej serje o zł 0'50, 6% Pożyczki Dolarowej o 0'25%, 7% Pożyczki Stabilizacyjnej o 0'5%; bez zmiany pozostały kursy 4% Pożyczki Inwestycyjnej sztuki, 5% Pożyczki Konwersyjnej oraz listów zastawnych i obligacji banków państwowych.

Dla listów zastawnych panowała w okresie sprawozdawczym tendencja dość spokojna; przy niewielkim zainteresowaniu dział ten wykazuje dalsze zmniejszenie obrotów, które koncentrowały się na listach miejskich i ziemskich, listami zaś prowincjonalnymi obracano minimalnie. Kursy nie wykazują naogół poważniejszych wahań: 8% L. Z. T-wa Kredytowego m. Warszawy poprawiły się w porównaniu z notowaniami końcowymi okresu poprzedniego o zł 1'60, pozostałe mają różnice mniejsze, z wyjątkiem niektórych listów prowincjonalnych, od

¹⁾ W sobotę dn. 2/VII giełda nieczynna.

dłuższego czasu nienotowanych, jak 8% L. T-wa Kredytowego m. Piotrkowa, które ceniono o 1'25% niżej. Z listów zastawnych w walucie obcej po dłuższej przerwie zanotowano 7% L. Z. T-wa Kredytowego Ziemińskiego w Warszawie 1928 r., które w porównaniu z notowaniami z pierwszych dni czerwca poprawiły się o 3%.

Obligacjami interesowano się w okresie sprawozdawczym nadal minimalnie; do notowań doszło jedynie 8% Obligacjami Polskiego Banku Komunalnego II i IV emisji — po kursach dotychczasowych.

		Wartość nominalna (waluta)	Kurs naj-wyższy	Kurs naj-niższy	Kurs w dn. 1/VII ¹⁾
3%	Pożyczka Budowlana	zł w zł. 50	35'00	34'25	—
4%	" Dolarowa	\$ 5	47'85	46'85	46'85
4%	" Inwestycyjna	zł w zł. 100	88'75	88'75	88'75
4%	" " serje	zł w zł. 100	96'00	96'00	—
			w % nominalu		
5%	" Konwersyjna	zł	36'00	36'00	36'00
5%	" Konwers. Kol.	zł	32'00	32'00	—
6%	" Dolarowa	\$	50'50	50'00	50'25
7%	" Stabilizacyjna ²⁾	\$	44'75	43'75	43'75
					-44'50 -44'13
10%	Pożyczka Kolejowa	fr. w zł.	101'00	101'00	—
7%	L. Z. Państ. Banku Roln.	zł w zł. 1927	83'25	83'25	83'20
8%	" " " " "	zł w zł. 1927	94'00	94'00	94'05
7%	" Banku Gosp. Kraj.	zł w zł. 1927	83'25	83'25	83'25
8%	" " " " "	zł w zł. 1924	94'00	94'00	94'00
7%	Obl. Kom. " " "	zł w zł. 1927	83'25	83'25	83'25
8%	" " " " "	zł w zł. 1924	94'00	94'00	94'00
8%	" Bud. " " "	zł w zł. 1927	93'00	93'00	93'00
8%	Obl. Polskiego Banku Komunalnego II em.	zł	81'50	81'50	—
8%	Obl. Polskiego Banku Komunalnego IV em.	zł w zł. 1927	93'00	93'00	—
4 1/2%	L. Z. T-wa Kred. Ziems.	zł	33'75	33'00 ³⁾	33'75
					-33'50
7%	L. Z. T-wa Kred. Ziems. w Warszawie 1928 r.	\$	48'50	48'50	—
5%	L. Z. T-wa Kred. m. Warsz.	zł	45'00	43'50	—
8%	" " " " " "	zł	53'50	52'50	52'88
					-53'50
5%	" " " " " Lublina	zł	42'00	42'00	—
8%	" " " " " " "	zł	47'50	47'50	—
10%	" " " " " " "	zł	52'10	52'00	—
5%	" " " " " Piotrkowa	zł	47'75	47'75	—
10%	" " " " " Siedlec	zł	49'60	49'60	—

ZŁOTY ZAGRANICA

	1932	Gdańsk ⁴⁾	Berlin ⁴⁾	Wiedeń ⁴⁾	Paryż ⁴⁾	Zurych ⁴⁾
27/VI	57'27—57'39	47'10—47'30	79'31—79'79	—	57'60	—
28/ "	57'26—57'37	" " "	79'36—79'84	—	"	—
29/ "	" " "	Ś w i e t o	" " "	—	"	—
30/ "	57'34—57'45	47'10—47'30	79'31—79'79	—	57'60	—
1/VII	57'32—57'44	" " "	79'34—79'79	285'50	57'55	—
2/ "	Giełda nieczynna	" " "	—	—	57'45	—
	1932	London ⁵⁾	Praga ⁴⁾	New York ⁴⁾	Amsterdam ⁴⁾	
27/VI	32'25	377'875—379'875	—	—	—	—
28/ "	32'12	377'375—379'375	—	—	—	—
29/ "	" " "	Ś w i e t o	—	—	—	—
30/ "	32'25	379'375	—	—	—	—
1/VII	—	377'875—379'875	—	—	—	—
2/ "	32'25	—	—	—	—	—

POŻYCZKI POLSKIE NA GIEŁDACH ZAGRANICZNYCH⁶⁾

	13—18/VI	20—25/VI	27/VI—2/VII
(maksimum—minimum—ultimo; w nawiasach obroty)			
New York			
6% dolarowa 1920	49—47 1/2—47 1/4 (4.000)	49—47—47 (15.000)	48—47 1/2—48 (11.000)

¹⁾ W sobotę dn. 2 lipca giełda nieczynna.

²⁾ Z wyłączeniem transzy francuskiej.

³⁾ Dotyczy drobnych odcinków.

⁴⁾ Za zł 100.

⁵⁾ Za £ 1.

⁶⁾ Kursy—w % ach nominalu; obroty — w jednostkach walutowych danego kraju (we Włoszech—w tys. lir.).

8% Dillon. 1925	47—45 1/2—46 (132.000)	45 1/4—45 1/2—45 1/2 (33.000)	46 1/2—45 1/2—46 1/2 (61.000)
7% stabilizac. 1927	44 1/2—42 1/2—42 1/2 (101.000)	44 1/2—42—44 1/2 (108.000)	45—42—43 1/2 (66.000)
7% Warszawy 1928	32—30—32 (43.000)	33 7/8—32—33 (66.000)	32 1/2—31—32 1/2 (25.000)
7% śląska 1928	31 1/2—28 1/2—31 (57.000)	31 3/4—30 1/2—30 1/2 (71.000)	31 1/4—29 1/2—30 1/4 (40.000)
London			
7% stabilizac. 1927	58'82—51'82—57'82	59'68—56'68—57'68	59'97—55'97—57'97
Zurych			
7% stabilizac. 1927	44'00—42'50	—	—
Paryż			
7% stabilizac. 1927	57'30—50'62	51'43—49'82	55'57—50'65
Mediolan			
7% włoska 1924	88'65—88'00—88'60 (645)	88'60—88'30—88'40 (310)	88'20—88'00—88'00 (125)

Z BANKU POLSKIEGO

STAN RACHUNKÓW BANKU POLSKIEGO W DN. 20 CZERWCA 1932 R. — W II dekadzie czerwca odpływ dewiz z Banku Polskiego utrzymywał się w dość znacznych rozmiarach, mniej więcej odpowiadając odpływowi w II dekadzie poprzedniego miesiąca (maja), a będąc nieco mniejszy niż w I dekadzie czerwca. W porównaniu z II dekadą czerwca r. ub. odpływ tegoroczny stanowił może tylko 2/5 zeszłorocznego, gdyż w r. ub. wtedy właśnie dawały się odczuwać na rynku walutowym niepokoję, będące reperkursją wypadków na rynkach: austriackim i niemieckim. Odpływ dewiz w dekadzie sprawozdawczej w niewielkim tylko stopniu odbił się na stanie rezerw walutowych, które skurczyły się tylko z zł 158'0 miljn. do zł 155'4 miljn., zato w silniejszym stopniu uderzył w rezerwy złota, które zostały częściowo wymienione na dewizy (za zł 19'6 miljn.) i w związku z tem obniżyły się z zł 524'0 miljn. do zł 504'4 miljn. Z rezerw złota spadek wykazuje tylko zapas złota zagranicą — z zł 145'2 miljn. do zł 125'5 miljn. (wspomniana wyżej sprzedaż złota), podczas gdy zapas złota w skarbcu Banku — dzięki zwykłemu drobnemu skupowi złota przez oddziały Banku — minimalnie wzrósł — z zł 378'85 miljn. do zł 378'88 miljn. Z rezerw walutowych rezerwy, wchodzące w skład pokrycia obiegu biletów i zobowiązań, wykazały zniżkę o zł 0'9 miljn. do zł 44'3 miljn., rezerwy zaś, niezaliczone do pokrycia, obniżyły się z zł 112'8 miljn. do zł 111'1 miljn.

Zmiany w stanie rezerw złoto-walutowych, stanowiących pokrycie obiegu biletów bankowych i natychmiast płatnych zobowiązań, w ciągu pierwszych 2 dekad czerwca r. b., ilustruje następujące zestawienie (w tys. zł):

	31/V	10/VI	20/VI
Złoto	551.902	524.031	504.420
Waluty i dewizy netto	38.448	45.245	44.336
Razem:	593.350	569.276	548.756

W stosunku do sumy obiegu banknotów i natychmiast płatnych zobowiązań powyższe pokrycie złoto-walutowe stanowiło w dn. 20/VI 45'57%, gdy w dn. 10/VI 46'33% i w dn. 31/V 46'94% (statutowe minimum 40%). Pokrycie samem złotem wynosiło: w dn. 20/VI 41'90%, w dn. 10/VI 42'64%, w dn. 31/V 43'90% (statutowe minimum 30%).

Spadek procentu pokrycia w dekadzie sprawozdawczej był stosunkowo mniejszy niż spadek sumy pokrycia (rezerw), mianowicie dlatego, że jednocześnie zmniejszyła się suma obiegu biletów i natychmiast płatnych zobowiązań Banku — z zł 1.228'9 miljn. do zł 1.204'1 miljn. Właściwie zmniejszeniu uległ — jak zwykle w środku miesiąca — tylko obieg biletów bankowych — z zł 1.076'6 miljn. do zł 1.046'9 miljn., natomiast drugi składnik powyższej sumy — natychmiast płatne zobowiązania — wykazał lekki wzrost — z zł 152'2 miljn. do zł 157'2 miljn.

Wzrost zobowiązań dotyczy w drobnej mierze pozycji „różne rachunki” (+ zł 0'5 miljn.), w głównej jednak części — lokat na rachunkach żyrowych, które, jak normalnie w II dekadzie mie-

siąca, podniosły się z zł 132·7 miljn. do zł 137·2 miljn. Minimalne saldo na rachunkach żyrowych kas państwowych — zł 0·7 miljn. — podniosło się tylko do zł 0·9 miljn., silniej natomiast wzrosły lokaty na innych rachunkach żyrowych, mianowicie z zł 131·9 miljn. do zł 136·3 miljn.

Spadek obiegu biletów Banku o zł 29·7 miljn. (znacznie niższy niż w II dekadzie maja, kiedy wyniósł zł 53·9 miljn.) — do poziomu tylko o zł 3·4 miljn. wyższego niż przed miesiącem, a o zł 80·5 miljn. niższego niż przed rokiem (dn. 20.VI 1931 r.) — stanowi w drobnej tylko mierze odpowiednik wzrostu lokat żyrowych, a znajduje się przedewszystkiem w związku z odpiływem walut (względnie złota), częściowo zaś i ze skurczeniem się kredytów Banku.

Suma weksli krajowych w portfelu Banku (suma kredytów dyskontowych wykorzystanych) zmniejszyła się w II dekadzie czerwca o zł 6·9 miljn., do poziomu jednak o zł 14·3 miljn. wyższego niż przed miesiącem, a o zł 93·3 miljn. wyższego niż przed rokiem; suma pożyczek zastawowych spadła w dekadzie sprawozdawczej o zł 0·5 miljn. i wynosiła o zł 0·7 miljn. mniej niż przed miesiącem, ale o zł 38·7 miljn. więcej niż przed rokiem; portfel weksli zagranicznych skurczył się w II dekadzie czerwca o zł 2·3 miljn. do poziomu prawie takiego samego, jak w r. ub. Z innych — poza kredytami — pozycjami bankowego pokrycia obiegu zapas monet srebrnych i bilonu, przejętych przez Bank na własność, zmniejszył się w dekadzie sprawozdawczej o zł 0·4 miljn.; jeszcze mniejszą różnicę, ale in plus

(+ zł 0·05 miljn.), wykazał zapas papierów procentowych własnych; dług Skarbu Państwa (na poczet kredytu bezprocentowego) pozostał w dalszym ciągu niezmienny.

Całe bankowe pokrycie obiegu wynosiło (w tys. zł):

	31/V	10/VI	20/VI
Weksle	637.530	636.209	629.290
Weksle zagraniczne	90.706	90.385	88.053
Polskie monety srebrne i bilon	50.693	50.869	50.514
Pożyczki, zabezpieczone zastawami	117.385	114.731	114.237
Papiery proc. własne	13.478	13.532	13.585
Dług Skarbu Państwa	50.000	50.000	50.000
Razem: 959.793	955.726	945.679	

Obieg pieniędzy skarbowych, wykazujący naogół stosunkowo mniejsze wahania niż obieg biletów bankowych, wykazał w dekadzie sprawozdawczej spadek o blisko 2% — z zł 256·0 miljn. do zł 251·3 miljn. Na sumę tę składa się: 1) obieg biletów państwowych (5-złotowych — podlegających już tylko wymianie) w wys. zł 1·3 miljn. (w dn. 10/VI zł 1·3 miljn.), 2) obieg monet srebrnych (5-, 2- i 1-złotowych) w wys. zł 175·1 miljn. (w dn. 10/VI zł 178·9 miljn.), 3) obieg bilonu niklowego i brązowego w wys. zł 74·8 miljn. (w dn. 10/VI zł 75·8 miljn.). Przed rokiem obieg skarbowy był o zł 20·6 miljn. mniejszy.

PRZEGLĄD ZAGRANICZNY

WIELKA BRYTANIA NA ROZDROŻU

Wstąpiwszy pierwsza z pośród wszystkich państw europejskich na drogę industrializacji, Anglja staje się w ciągu wieku XIX największą potęgą gospodarczą i finansową świata. Wkrótce jednak postępująca industrializacja i kapitalizacja w innych krajach ze Stanami Zjednoczonymi na czele zaczyna odbierać Anglii miejsce przodujące. Po wojnie światowej wzbogacona Ameryka zajmuje pierwsze miejsce pod względem bogactwa finansowego, a pod względem industrializacji Anglja znajduje się na trzecim miejscu po Stanach Zjedn. i Niemczech. Ciągłe jeszcze odgrywa W. Brytania dominującą rolę, jako pośrednik w handlu międzynarodowym, zwłaszcza morskim, oraz jako stacja rozdzielcza kredytów handlowych.

Stabilizacja funta szterlinga w 1925 r. na „prestizowym” nadmiernie wysokim w stosunku do jego siły kupna poziomie zmusza Anglię do prowadzenia polityki deflacyjnej, osłabiającej życie gospodarcze. Równocześnie wzrastająca fala protekcjonizmu światowego coraz bardziej zmniejsza międzynarodowe obroty handlowe. Życie gospodarcze i finansowe Anglii zaczyna chylić się ku upadkowi. Przemysł pracuje dawnymi prymitywnymi metodami. Deficyty budżetowe rosną, bilans handlowy i płatniczy pogarsza się, liczba bezrobotnych osiąga poziom niezmierzony wysoki.

Niezwykle ostry przebieg przesilenia światowego, zapoczątkowanego w 1929 r., pogłębia trudności gospodarcze i finansowe Anglii. Bilans płatniczy kształtuje się w 1931 r. niepomysłnie na sumę przeszło £ 100 miljn. Jest to przedewszystkiem wynikiem bierności bilansu handlowego, wynoszącej £ 411 miljn., podczas gdy wywóz niewidzialny, t. j. wpływy pieniężne z tytułu amortyzacji i oprocentowania kredytów zagranicznych, z tytułu frachtów i ubezpieczeń morskich, obniżają się do £ 301 miljn.

W wyniku deficytowego bilansu płatniczego zaczyna występować w ciągu r. ub. odpływ złota z kas Banku Anglii. Od tej chwili ten wzmagają się silnie pod wpływem momentów psychologicznych. Panika ogarnia bowiem w stosunkowo krótkim czasie sfery międzynarodowej finansjery, posiadające znaczne ilości banknotów funtowych. Odpływ złota wzrasta tak silnie, iż doraźne pożyczki, zaciągane we Francji i w Ameryce, nie są w stanie odpływu tego zahamować. W tych warunkach w jesieni r. ub. Anglja widziała się zmuszoną zawiesić wymiennalność banknotów funtowych na złoto.

Porzucenie przez Anglię waluty złotej spowodowało w ciągu krótkiego czasu spadek kursu funta o blisko 30%. Spadek ten, znajdujący częściowo rzeczowe uzasadnienie w nadmiernie wysokim kursie funta szterlinga, z drugiej strony spowodowany był przez spekulację międzynarodową, wygrywającą paniczne

nastroje finansjery międzynarodowej. Anglicy sami natomiast zachowali od początku zimną krew i nie poddali się panice. Poprostu „nie uznawali” oni faktu obniżenia się kursu funta. Temu przypisać należy, iż ani tezauryzacja złota, ani zwyżka cen nie wystąpiły w większych rozmiarach w Anglii w pierwszych miesiącach po zawieszeniu wymiennalności funtów na złoto.

Podobnie, jak w dziedzinie finansowej, porzucenie waluty złotej stanowiło prawdziwą rewolucję w dotychczasowej tradycyjnej polityce finansowej Anglii, tak przejście do protekcjonizmu i porzucenie systemu wolnohandlowego stanowi prawdziwy przewrót w życiu gospodarczym W. Brytanii. Od dziesiątków lat W. Brytania stanowiła bastion wolnego handlu. Stosowanie zasad wolnohandlowych wpływało bowiem z istotnych, żywotnych interesów gospodarki brytyjskiej. Posiadając przemysł, nadmiernie rozbudowany ponad potrzeby wewnętrzne, a równocześnie zanikającą produkcję rolniczą, wystarczającą zaledwie na pokrycie drobnej części zapotrzebowania żywnościowego — Anglja zainteresowana była w swobodnej wymianie towarowej, w możliwie najsilniejszym eksporcie przemysłowym oraz w imporcie rolniczym, pokrywającym jej zapotrzebowanie. Rozporządzając najpotężniejszą na świecie flotą handlową oraz bankowym aparatem kredytowym, Anglja ciągnęła stale kolosalne zyski z frachtów morskich i ubezpieczeń przewozów morskich oraz z finansowania międzynarodowych obrotów handlowych, a lokując ponadto w poważniejszych ilościach kapitały swe w innych krajach, torowała w ten sposób drogę ekspansji eksportowej swego przemysłu.

W latach ostatnich, a zwłaszcza w ciągu r. ub., warunki gospodarcze, panujące na świecie, uległy zasadniczej zmianie. Z jednej strony protekcjonizm światowy przybrał olbrzymie rozmiary, a siła kupna poszczególnych państw spadła. Możliwości ekspansji eksportowej przemysłu angielskiego zmalały w znacznym stopniu. Malejące rozmiary międzynarodowych obrotów handlowych silnie zmniejszyły wpływy z przewozów i ubezpieczeń morskich. Nowy cios dla „niewidzialnego wywozu” stanowiła, wreszcie, fala niewypłacalności formalnych lub tylko faktycznych, obejmująca szereg państw, w których Anglja posiadała znaczne lokaty kapitałowe. Do państw niewypłacalnych w krótkim czasie trzeba było zaliczyć obok państw Ameryki, Południowej i Środkowej Europy, również jednego z najważniejszych dłużników — Niemcy. W tych warunkach kurzowe trzymanie się złotej waluty i wolnego handlu nie zdawałoby się być wskazane.

Jakież rezultaty zostały osiągnięte w dziedzinie finansowej i gospodarczej dzięki zerwaniu z dotychczasową tradycją

polityką? W dziedzinie finansowej, niewątpliwie, osiągnięte zostały poważne sukcesy. Dzięki patriotyzmowi obywateli angielskich, wnoszących niezwykle regularnie należności z tytułu podatków bezpośrednich, a przedewszystkiem podatku dochodowego, budżet W. Brytanji na 1931/32 r., któremu jeszcze we wrześniu r. ub. zagrażał deficyt w wysokości £ 74 miljn., został dn. 30/IV r. b. zamknięty nadwyżką dochodów nad wydatkami w sumie £ 364 tys. Rozsądna polityka budżetowa w połączeniu z równie umiarkowaną polityką pieniężną, unikającą nawet wszelkich pozorów posunięć inflacyjnych — spowodowały zwrot w nastrojach psychologicznych finansjery międzynarodowej, czego następstwem było wystąpienie z początkiem marca r. b. silnej wyżki kursu funta, masowego dopływu kapitałów i złota do Anglii, znacznej płynności i taniości na rynkach pieniężnych, co z kolei skłoniło Bank Anglii do kilkakrotnego obniżania stopy dyskontowej.

W obecnym momencie sytuacja finansowa Anglii przedstawia się wysoce interesująco. Szeroka opinia publiczna zaczyna domagać się wielkim głosem polityki inflacji, względnie redeflacji, a w szczególności rozszerzenia kredytów i podniesienia poziomu cen. Czynniki miarodajne zajmują natomiast raczej stanowisko wyczekujące. Angielska oficjalna polityka pieniężna zajmowała dotychczas naogół stanowisko bierne, po raz pierwszy występując aktywnie w momencie utworzenia walutowego funduszu wyrównawczego z chwilą, kiedy wyżka kursu funta przytierała zbyt silne rozmiary i zagrażała zniweczeniem korzyści gospodarczych, osiągniętych dzięki spadkowi kursu funta. Również ostatnie zakupy złota przez Bank Anglii należy traktować jako posunięcia walutowo-polityczne, a mianowicie jako przygotowanie do wykupu przedłożonych w Paryżu weksli skarbowych i zebrania niezbędnych do tego celu zasobów pieniężnych.

Sytuacja na rynkach kapitałowych Anglii nie przedstawia się obecnie szczególnie pomysłnie wobec faktu, iż zapotrzebowanie kredytowe kraju zmalało w wysokim stopniu, a tam, gdzie zapotrzebowanie takich kredytów jest znaczne, ryzyko znacznie przewyższa ewentualne zyski. Panujący kryzys zaufania uniemożliwia większą rozbudowę kredytową, co przedstawia niezmiernie interesującą analogię do panujących w tej dziedzinie stosunków amerykańskich. I tu i tam obfitość i taniść pieniądza gotówkowego oraz kredytów nie są w możności znaleźć zatrudnienia na rynkach pieniężnych i kapitałowych, wobec wzrastającego kryzysu zaufania.

Również i w dziedzinie budżetowej sytuacja nie przedstawia się tak różowo, jak początkowo przypuszczano. Preliminarz budżetowy na rok 1932/33 przewidywał wpływy w wysokości £ 848'9 miljn. a wydatki w wysokości \$ 848'1 miljn. Nadwyżka budżetowa wynieść miała około £ 800 tys. Obecnie uważają, iż przewidywania budżetowe Chamberlaina były zbyt optymistyczne, a w szczególności iż zbyt wysoko prelimitowano wpływy podatkowe. Wpływy z tytułu podatku dochodowego, spadkowego i opłat stemplowych pozostaną przypuszczalnie znacznie poza przewidywaniami, co w ostatnich tygodniach stanowi przedmiot poważnego zaniepokojenia członków Gabinetu. To też w związku z tem ostatnio zaczynają pojawiać się mniej lub więcej ukryte wiadomości o przygotowanych redukcjach wydatków państwowych.

O ile w dziedzinie finansowej nowa polityka zakończyła się, niewątpliwie, pewnymi sukcesami, to dziś już z całą stanowczością można stwierdzić, iż przejście do polityki protekcjonistycznej nie dało w dziedzinie gospodarczej oczekiwanych rezultatów. W obrotach handlowych z zagranicą, po krótkotrwałej poprawie z końcem r. ub. oraz w styczniu i w lutym r. b. następne miesiące przyniosły pogorszenie. Wywóz angielski wykazuje tendencje znikłowe. Wskaźniki zatrudnienia produkcji przemysłowej również wykazują spadek. I tak, wskaźnik wytwórczości przemysłu przetwórczego obniżył się z 100'1 w ostatnim kwartale r. ub. do 98'8 w I kwartale r. b. Wskaźnik przemysłu ciężkiego i górnictwa spadł z 97'1 do 95'6. W maju liczba bezrobotnych wzrosła znacznie, wynosząc w dn. 23/V 2,471.316 osób, czyli o 89.125 więcej niż w miesiącu poprzednim, a o 111.335 więcej niż przed rokiem. Faktyczne bezrobocie jest jednak jeszcze większe, gdyż wielu bezrobotnych, nie otrzymujących zapomóg, odmawia zapisywania się na giełdach pracy. Ten wzrost bezrobocia jest tem bardziej znamienny, iż pojawia się on w sezonie wiosennym, w którym normalnie występuje spadek bezrobocia.

Jak widzimy przeto, naogół wśród niepomyślnych horoskopów przystąpiła Anglia do konferencji lozańskiej i przystępuje do konferencji imperjalnej w Ottawie.

Trudno ludzić się co do rezultatów konferencji w Ottawie. Znaczniejsze zacieśnienie obrotów handlowych międzyimperjalnych jest bowiem zadaniem niezmiernie trudnym. Dotychczas obroty handlowe między Anglią a dominjami i kolonjami stanowiły jedynie niewielką część ogólnych obrotów angielskich, i zasadnicze przestawienie obrotów z innych krajów na dominja, nawet przy pomocy preferencyj celnych, jest na większą skalę trudne do przeprowadzenia. Ponadto wzajemia za ułatwienia dla swego wywozu surowcowo-rolniczego dominja nie zdają się być skłonne do zrezygnowania z rozwoju własnego przemysłu, dla którego wywóz przemysłowy angielski stanowiłby poważne niebezpieczeństwo.

Tem niemniej konferencje w Lozańnie i Ottawie stanowią obecnie ośrodek zainteresowań gospodarczych świata. Ta druga konferencja przedstawia również dla nas poważne znaczenie. Wszak Anglia zajmuje obecnie pierwsze miejsce w naszych obrotach handlowych, a saldo dodatnie tych obrotów wzrosło z £ 116'5 miljn. w 1930 r. do £ 214'1 miljn. w 1931 r. Winniśmy przeto obserwować pilnie przygotowujące się obrady, gdyż z jednej strony preferencje imperialne mogłyby zagrozić naszemu eksportowi rolniczemu do Anglii, z drugiej strony konieczne jest wyzyskanie niewątpliwie istniejących możliwości wejścia w krąg angielskich preferencyjnych obrotów handlowych. Tego rodzaju plany zupełnie wyraźnie zarysowują się w Anglii w stosunku do państw skandynawskich, bałtyckich a poniekąd i południowo-amerykańskich, czego wyrazem jest wyjazd na konferencje w Ottawie przedstawicieli Danji i Argentyny w charakterze obserwatorów. Nie należy zapominać, iż Anglia z natury rzeczy jest w istocie krajem wolnohandlowym, którego posunięcia nawet w obecnej epoce szalejącego protekcjonizmu noszą mniej charakter prohibicjonizmu, zwłaszcza w dziedzinie rolniczej, co tworzenia uprzywilejowanych sfer wolnohandlowych.

Dr. B. Rm.

KRONIKA ZAGRANICZNA

M. IN. NA PODSTAWIE RAPORTÓW I DONIESIEN POLSKICH PLACÓWEK ZAGRANICZNYCH

OGÓLNE

HANDEL ZAGRANICZNY W OKRESIE STYCZEŃ — KWIECIEŃ 1932 R.

Zamieszczamy poniżej pierwszą statystykę handlu międzynarodowego za 4 miesiące (styczeń — kwiecień) 1932 r. w porównaniu z analogicznymi okresami lat 1930 i 1931. Statystyka ta tyczy się 25 państw europejskich (a więc prawie całego naszego kontynentu) oraz 10 państw pozaeuropejskich, nie jest więc całkowicie kompletna, zważywszy, iż w statystykach handlu światowego bierze się zazwyczaj jako całość handel zagraniczny 45 państw świata, obejmujących w przybliżeniu 98 — 99% ogólnych obrotów światowych. Niemniej jednak i ta niecałkowita statystyka po-

zwala wyciągnąć już obecnie szereg dość znamiennych wniosków. (P. tab. na str. 833).

Przedewszystkiem — i to jest wniosek, jaki nasuwa się każdemu, kto rzuci okiem na liczby, zawarte w statystyce — daje się zauważyć na przełomie 1931 i 1932 r. olbrzymi spadek obrotów, przewyższający znacznie spadek, jaki obserwowaliśmy przy porównaniach 1929 r. z 1930 r. oraz nawet 1930 r. z 1931 r. Załamanie się handlu światowego, jakie nastąpiło w końcu r. ub. i na początku r. b., nie posiada precedensu w dziejach handlu międzynarodowego. Wiedzieliśmy już, że 2 pierwsze miesiące r. b. dały w handlu światowym przy porównaniu ich z obrotami analogicznego okresu 1929 r. spadek ok. 60% wartości w przywozie i ok. 54% wartości w wywozie. Obecnie możemy stwierdzić,

jak wygląda to w skali 4-miesięcznej. Najdobitniej wykaże się to przy porównaniu 1931 i 1932 r. Pamiętać bowiem należy, że już w 1931 r. handel światowy wykazywał w porównaniu z 1929 r. spadek o 41'5% wartości w przywozie i o 43'1% wartości w wywozie. Jeśli teraz jako punkt wyjściowy przyjmiemy już zredukowany o dwie piąte obrót w r. ub. i porównamy go z obrotami r. b., to stwierdzimy, że proces zanikania handlu światowego trwa dalej w jeszcze silniejszym natężeniu niż poprzednio. W skali 4 pierwszych miesięcy roku obrót Niemiec np. spadł od 1931 do 1932 r. o 35% w przywozie i o 33% w wywozie, obrót Stanów Zjedn. — o 30% w przywozie i o przeszło 35% w wywozie, obrót Francji — o 35% i o 37%, obrót Austrii — 28% i o 40%, obrót Holandji —

o 28,5% i o 38%, obrót Szwajcarii — o 16% i o 38,5%. Jedna tylko W. Brytania ma do odnotowania z większych państw handlowych wyniki nieco korzystniejsze, wyra-

żające się w zmniejszeniu się przywozu o niespełna 12%, a wywozu — o 6,5%. Jeśli jednak zważy się, że wywóz brytyjski zmniejszył się w funtach mimo spadku

waluty, „korzystna” sytuacja W. Brytanii nie będzie tak wyjątkowa, jak się zdawałoby na pierwszy rzut oka.

O wiele ważniejsza, naszym zdaniem.

	Styczeń-kwiecień 1930			Styczeń-kwiecień 1931			Styczeń-kwiecień 1932		
	Import	Ekspert	Saldo	Import	Ekspert	Saldo	Import	Ekspert	Saldo
	w m i l j n . j e d n o s t e k w a l u t o w y c h								
Niemcy (RM)	4.060	3.959	— 101	2.598	3.057	+ 459	1.672	2.054	+ 382
Austria (szyl.)	723	620	— 103	718	436	— 282	520	260	— 260
Belgia (fr. belg.)	8.521	6.776	— 1.745	6.305	5.903	— 402	4.602	4.114	— 488
W. Brytania (£)	335	211	— 124	256	136	— 120	226	127	— 99
Bułgaria (lewy)	1.529	2.140	+ 611	1.429	2.003	+ 574	1.173	1.181	+ 8
Dania (Kor.)	411	377	— 34	340	318	— 22	298	278	— 20
Hiszpania (pesety)	576	549	— 27	354	266	+ 88	244	198	+ 49
Estonia (kor. est.)	26.121	20.883	+ 5.238	14.709	13.983	— 726	8.583	8.167	— 416
Finlandja (Mk.)	954	844	— 110	661	671	+ 10	506	801	+ 295
Francja (fr. fr.)	18.583	15.578	— 3.003	15.713	11.284	— 4.429	10.195	7.036	— 3.159
Grecja (drachmy)	3.679	1.775	— 1.904	2.942	1.538	— 1.404	2.578	942	— 1.636
Węgry (pengő)	198	220	+ 22	142	131	— 11	85	72	— 13
Włochy (liry)	4.505	4.135	— 370	3.084	3.176	+ 92	2.211	2.228	+ 17
Łotwa (taty)	71.533	55.397	— 16.136	47.516	33.082	— 14.434	18.554	22.993	+ 4.389
Litwa (lity)	71.585	107.034	+ 35.449	64.290	91.258	+ 26.968	34.563	67.632	+ 33.069
Norwegia (Kor.)	332	244	— 88	288	183	— 105	228	186	— 42
Holandja (Hfl.)	851	595	— 256	662	462	— 200	470	289	— 181
Polska (Z)	773	867	+ 94	538	640	+ 102	289	383	+ 94
Portugalia (eskud.)	830	288	— 542	519	219	— 300	587	227	— 360
Rumunia (leje)	4.357	3.626	— 731	2.961	2.696	— 265	1.745	2.219	+ 474
Z. S. R. R. (rub.)	326	257	— 69	296	213	— 83	—	—	—
Szwecja (Kor.)	543	441	— 102	446	292	— 154	379	260	— 119
Szwajccaria (fr. zł.)	874	624	— 250	736	483	— 253	617	298	— 319
Czechostowacja (Kor.)	5.387	5.715	+ 328	3.604	4.249	+ 645	2.663	2.478	— 185
Jugostawia (dinary)	1.740	1.696	— 44	1.341	1.159	— 182	703	636	— 67
Stany Zjedn. Am. (\$) . . .	1.211	1.437	+ 226	749	908	+ 159	522	586	+ 64
Kanada (\$ kan.)	350	282	— 68	227	178	— 49	157	141	— 16
Argentyna (pes. zł.)	267	251	— 16	216	222	+ 6	124	239	+ 115
Brazylja (milrejsy)	687	911	+ 224	479	760	+ 281	420	748	+ 328
Chile (pes.)	512	506	— 6	377	404	+ 27	100	189	+ 89
Urugwaj (pes.)	21.159	37.491	+ 16.332	19.935	25.012	+ 5.077	12.323	16.836	+ 4.513
Indje Brytyjskie (rup.)	619	784	+ 165	419	471	+ 52	309	385	+ 76
Japonja (Yen)	661	506	— 155	451	369	— 82	546	337	— 209
Afryka Połudn. (£)	16.348	8.390	— 7.958	13.177	5.975	— 7.202	8.080	5.039	— 3.041
Australja (£ austr.)	31.752	23.683	— 8.069	12.229	23.579	+ 11.350	9.965	27.057	+ 17.092

jest jednak obserwacja druga, wynikająca również zupełnie jasno z załączonej statystyki. Mianowicie w ciągu całego 1931 r. dokonywał się bardzo, zresztą, normalnie proces spłaty towarami zadłużenia finansowego pomiędzy t. zw. państwami—dłużnikami i państwami wierzycielami. Statystyka wykazuje, że w porównaniu z 1930 r. państwa dłużnicze w 1931 r. jęły uzyskiwać dodatnie salda w bilansach handlowych na niekorzyść krajów wierzycielskich, które — naodwrot — powiększały znacznie swe salda ujemne. W ten sposób, częściowo przynajmniej, poczęły się wyrównywać mechanicznie te nierówności w międzynarodowym rozdziale kapitałów, jakie stały się, jak wiadomo, jednym z głównych elementów kryzysu. Największy wierzyciel świata, Stany Zjednoczone, który w ciągu pierwszych 7 miesięcy 1930 r. osiągnął jeszcze \$ 226 miljn. dodatniego salda, zredukował je w analogicznym okresie r. ub. do \$ 159 miljn. Francja w tymże czasie powiększyła swe saldo ujemne z 3 do 4 milj. fr. i t. d. Wydawało się, iż, kto wie, czy mechanizm obrotów towarowych nie potrafi wprowadzić nieco wyrównania w zachowaną równowagę finansową świata. Okazuje się jednak, iż proces ten został bardzo wyraźnie powstrzymany — przedewszystkiem przez spadek walut niektórych państw, po drugie przez zarządzenia protekcyjnistyczne, jakie państwa wierzycielskie wprowadziły przed przywozem z krajów

dłużniczych. W 1932 r., a więc w okresie niemal katastrofy gospodarstwa światowego, Stany Zjedn. mają za pierwsze 4 miesiące jeszcze dodatni bilans handlowy w wysokości \$ 64 miljn., co musi ciążyć na wszystkich ich dłużnikach. Ponadto zaś, jeśli wziąć w Europie 5 głównych państw wierzycielskich (Francje, W. Brytanię, Szwajcarię, Belgię i Holandję), to okazało się, iż salda ujemne ich bilansów naogół się w r. b. zmniejszyły — zamiast, jakby tego wymagał mechanizm cen u nich i w krajach dłużniczych, przechodzących najostrzejszą deflację, powiększyć się bardzo znacznie. Jedynie tylko Belgia i Szwajccaria powiększyły nieco swe salda ujemne (o \$ 15 — 16 miljn.), podczas gdy zmniejszenie się tych sald u W. Brytanji, Francji i Holandji wynosi przeszło \$ 150 miljn. W ten sposób okazuje się, że kraje dłużnicze nie mogą osiągnąć tak wysokich nadwyżek eksportowych, jak w r. ub. Za 4 miesiące r. b. w porównaniu z analogicznym okresem r. ub. saldo dodatnie Niemiec spadło z RM 459 miljn. do RM 382 miljn., saldo Polski — z Z 102 miljn. do Z 94 miljn. i t. d. Co więcej, szereg państw dłużniczych posiada jeszcze obecnie ujemne bilanse handlowe, jak: Austria, Jugostawia, Węgry, Grecja i t. d. Nic dziwnego, iż w takich warunkach handel międzynarodowy został uchwycony w tak ostre ograniczenia, że normalnie rozwijać się nie może.

xy.

FRANCJA

POLITYKA REGLAMENTACYJNA. — W końcu ub. miesiąca miał miejsce w Paryżu kongres „Comité d'Action Economique et Douaniere” w sprawie francuskiej polityki kontyngentowej. W założeniu kongres miał na celu jedynie sprecyzowanie rezultatów dotychczasowej polityki kontyngentowej, jak to wyraźnie stwierdził w przemówieniu wstępnym przewodniczący senackiej komisji przemysłu i handlu P. Louis Serre, jednak dyskusja potoczyła się w kierunku ostrych zarzutów przeciwko istniejącym ograniczeniom i wysunęła stanowcze żądania zliberalizowania dotychczasowej polityki. Sprawy dla Polski najważniejsze, t. j. reglamentacji przywozu produktów zwierzych, jak: mięsa, żywca, wędlin, masła, drobiu żywego i bitego etc., omawiane były w pierwszym dniu kongresu. Naogół referenci wysunęli żądanie, aby wogóle znieść kontyngenty, zastępując je podwyższeniem opłat celnych, odmienne zaś stanowisko zajął jedynie referent przywozu mięsa, żywca i wędlin, który uznał, że system zakazów winien być utrzymany odnośnie tych artykułów, których produkcja wewnętrzna uważana jest za nie wystarczającą, co nie dotyczy np. mięsa wieprzowego. Co do sposobu podziału kontyngentów, wszyscy referenci wysunęli żądanie, aby zarówno przy ich wyznaczaniu, jak i rozdzielaniu, w najszerszej mie-

rze uwzględniane były żądania kupców francuskich, przyczem jednym z ważnych dezyderatów było, aby kontyngenty dzielone były we Francji, a nie przez kraje eksportujące. Uznano też za pożądane, aby kontyngenty dotyczyły ściśle sprecyzowanych towarów, a nie ich grup, i wyznaczane były z miesiąca na miesiąc przy uwzględnieniu sytuacji koniunkturalnej. Według wszelkiego prawdopodobieństwa Rząd francuski będzie się starał o uwzględnienie stanowiska kongresu w swych zarządzeniach dni najbliższych.

ANGLJA

KONWERSJA 5%-OWEJ POŻYCZKI WOJENNEJ.— Wyprzedzając nieco przewidywany termin tej deklaracji, oświadczył Kanclerz Skarbu Neville Chamberlain w dn. 1/VII w Izbie Gmin, iż Rząd postanowił dokonać skonwertowania 5%-owej pożyczki wojennej, której płatność przypadała na 1947 r. Oświadczenie to złożone zostało w sposób szczególnie uroczysty, a powtórzyl je wieczorem przez radjo Księżę Walji. Plan konwersji przedstawia się w ten sposób, że dotychczasowe obligacje zostaną zastąpione innymi, 3%-owymi z dniem 1/XII r. b. Posiadacze obecnych obligacji, pragnący otrzymać za nie gotówkę, winni zgłosić to żądanie przed 1/IX r. b.; brak zgłoszenia uważany będzie za zgodę na konwersję; właściciele obligacji, zgłaszający zgodę na konwersję przed 31/VII, otrzymają bonifikatę w wysokości sh 1 za £ 100, płatną w przeciągu 14 dni od daty zgłoszenia. Pierwszy kupon nowej 3%-owej pożyczki płatny będzie w dn. 1/VII 1933 r. Nowa pożyczka będzie bezterminowa, Rząd zastrzega sobie jedynie prawo wykupienia jej w całości lub części po 1952 r.

„War Loan” 5% wynosi obecnie sumę łączną £ 2.085 miljn.; według obliczeń Kanclerza Chamberlaina konwersja na stopę 3% da skarbowi w nadchodzącym roku budżetowym oszczędność w kwocie £ 30 miljn. brutto, a po uwzględnieniu spadku dochodów z podatku dochodowego około £ 23 miljn. netto, co stanowi około 10% całkowitej służby długu publicznego i nieco więcej niż 3% sumy budżetowej. „War Loan” nabierał swych cech obecnych stopniowo. Do 1917 r. Anglja finansowała swe potrzeby wojenne przy niższej stopie procentowej, w tym jednak roku emitowała £ 975 miljn. przy kursie emisyjnym 95% i stopie 5%. Spowodowało to znaczny spadek kursu dawnych pożyczek i zmusiło Rząd do wymienienia £ 805 miljn. dawnych obligacji 4%-owych na nowe 5%-owe. W ten sposób wraz z dalszymi pożyczkami utworzył się dług jednolity w wysokości £ 2.185 miljn., następnie częściowo spłacony. Niezwykle wysokie, jak na obecne stosunki, oprocentowanie powodowało, że kurs giełdowy obligacji wynosił w r. ub. około 106% nominału. Teren do dokonania konwersji istniał już oddawna i pewnie do niej przygotowania poczynił już Kanclerz Snowden, który jednak nie przewidywał niższego oprocentowania niż 4%. Znane wypadki walutowe zdezaktualizowały sprawę konwersji, decyzja zaś obecna uważana jest za dalszy dowód zupełnego uspokojenia angielskiego rynku pieniężnego. Pomijając nader doniosłą kwestję budżetową, konwersja wzmocnić ma nastroje rynkowe, a przez ustalenie stosunkowo b. niskiej stopy wpłynąć winna na oprocentowanie również innych walorów.

W historii finansowej świata nie spotykamy równie wielkiej tranzakcji konwersyjnej. Największe dotychczasowe były: w 1883 r. we Francji suma 6'81 miliard. fr. pożyczki wojennej z 5% na 4%, w 1888 r. w Anglii £ 558 miljn. konsoli z 3% na 2% i 2% i w latach 1896/97 w Niemczech 5'68 miliard. mk. z 4% na 3%. W obecnej konwersji angielskiej poza ogromną jej sumą uderzającą jest rozpiętość między obecną i nową stopą procentową, dotąd przy równie wielkich tranzakcjach nie spotykana. Okoliczność ta przypuszczaćby pozwalała, że konwersja się nie uda i większość obligacji zostanie zgłoszona do wykupu, tem niemniej jednak powodzenie planu jest niewątpliwe. Dotychczasowa bowiem stopa procentowa pożyczki wojennej była stanowczo anormalna, zwłaszcza wobec ostatniej fali zniżkowej w stopie dyskontowej banków emisyjnych, co, zresztą, odbiło się wyraźnie w kursie giełdowym tych obligacji, wynoszącym pomimo oddawna zapowiadanej konwersji 101%. Przygotowanie terenu w momencie konwersji polegać ma na powstrzymaniu sprzedaży obligacji krótkoterminowych i zaniechaniu poważniejszych emisji, co, zresztą, ma charakter zupełnie fakultatywny. Według przewidywań Rządu, sfer finansowych i prasy, ujawni się ponownie patriotyzm kapitału angielskiego, tak jak to miało miejsce w okresie dewaluacji funta. Czynniki ten był uwzględniany przy ustalaniu niezwykle długiego okresu, w przeciągu którego można zgłaszać żądanie wykupu.

AUSTRIA

TENDENCJE PREFERENCYJNE.— W austriackiej polityce handlowej coraz większe znaczenie uzyskują zakazy przywozu; pierwsza ich lista, wydana dn. 28/IV r. b., omówiona została niedawno przez Ministra Skarbu jako posiadająca przedewszystkiem charakter instrumentu negocjacyjnego, co tłumaczy niewyraźny system w jej układzie. Praktyczne działanie zakazów okazuje się niejasnym ze względu na wprowadzone do systemu reglamentacyjnego kontyngenty autonomiczne, specjalne postępowanie co do zwierząt żywych, sposób udzielania pozwoleń w zależności od rozmiarów tranzakcji danego importera w latach ubiegłych i t.p. Zakazy przywozu wywołały ostre protesty sfer handlowych, pozostające narazie bez innego wyniku poza odesłaniem tych spraw do komisji parlamentarnej, tymczasem zaś opracowywane są nowe listy zakazu.

Zasadniczo wydaje się, iż austriacka polityka handlowa pójdzie w najbliższym czasie wyraźnie w kierunku umów preferencyjnych o charakterze bilateralnym. Przewiduje się, iż na tle obecnych nastrojów międzynarodowych, sprzeciwy krajów trzecich wobec naruszenia KNU nie będą zbyt energiczne. Postępowanie takie oznaczałoby kontynuację polityki, rozpoczętej w lecie r. ub. w traktacie z Jugosławiją, gdzie przewidziano stawkę preferencyjną dla pszenicy jugosławiańskiej, wprowadzoną w życie w początku r. b. pomimo sprzeciwu niektórych krajów. Również negocjowany obecnie układ z Węgrami oparty ma być na jawnej zasadzie preferencji. Wreszcie umowa preferencyjna z Włochami, oparta na zasadzie wzajemnych premii eksportowych, zasadniczo tajna, nie weszła dotychczas w życie wobec nieratyfikowania jednego z protokółów dodatkowych. Niemcy i Francja są

jakoby skłonne do podjęcia pertraktacji z Austrią na zasadzie preferencyjnej, natomiast negatywne w tym względzie stanowisko zajmuje jeden z głównych kontrahentów handlowych Austrii, mianowicie Czechosłowacja, do której przeto zapewne będą zastosowane wspomniane na wstępie zakazy przywozu.

WĘGRY

ROZWÓJ SPÓŁDZIELCZOŚCI.— Początki zorganizowanej akcji spółdzielczej na Węgrzech przypadają dopiero na lata 1880—85, kiedy to pod wpływem nadmiernych dowozów zbóż amerykańskich zapanowało w Europie ostre przesilenie rolnicze. Nieopłacalność rolnictwa i nadmierne rozpowszechnienie się lichwy towarowo-pieniężnej na wsi, skłoniły paru działaczy społecznych, z których najbardziej zasłużonym był A. Karolyi, do wszczęcia planowej akcji spółdzielczej. W przeciwieństwie do innych krajów rolniczych spółdzielczość węgierska wykażała wyraźną tendencję i przewagę rozwoju w kierunku kredytowym i spożywczym, w mniejszym zaś stopniu w zakresie organizacji zbytu. Ponadto, w odróżnieniu od innych państw spółdzielczość węgierska nie posiada wyodrębnionych działów ideowo-fachowych i gospodarczych w swych organizacjach nadrzędnych.

Zwłaszcza poważnie rozwijała się na Węgrzech spółdzielcza instytucja długoterminowego kredytu ziemskiego, stanowiąc do pewnego stopnia unikat w swoim rodzaju. W chwili wybuchu wojny światowej Węgry posiadały 2.425 spółdzielni kredytowych, skupujących przeszło 700 tys. członków o kapitale zakładowym 72 miljn. pengő i wkładach oszczędnościowych w wys. 139 miljn. pengő.

Postanowienie traktatu pokojowego w Trianon, ustalające nowe granice państwa węgierskiego, odcięty około 60% spółdzielni od obecnego obszaru Węgier. W 1924 r. zostało na Węgrzech zaledwie 900 spółdzielni kredytowych z 270 tys. członków i zupełnie pozbawionych nasłutek inflacji kapitałów własnych. Jednakże wysokie urzwiłowanie spółdzielczości węgierskiej przez Rząd doprowadziło do ponownego jej wzrostu i powstania zwartej organizacji. W chwili obecnej zorganizowana spółdzielczość kredytowa rolna na Węgrzech wynosi przeszło 1.000 spółdzielni związkowych z 360 tys. członków o kapitale własnym około 60 miljn. pengő. Spółdzielnie związkowe udzielają kredytu głównie drobnemu rolnictwu, który w 1929/30 r. wyniósł ok. 100 miljn. pengő o oprocentowaniu 7—7½%.

Całkowity kredyt, udzielony rolnictwu węgierskiemu przez O. K. H., wyniósł łącznie z kapitałami, rozproszonymi i gwarantowanymi, około 300 miljn. pengő, wysuwając tem samem spółdzielczość kredytową na pierwsze miejsce w dziedzinie finansowania rolnictwa węgierskiego.

RUMUNJA

PRZEMYSŁ NAFTOWY W 1931 R.— Kryzys gospodarczy, który już w 1930 r. bardzo silnie dał się odczuć w Rumunii we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego, szczególnie silnie zaakcentował się w przemyśle naftowym w 1931 r., gdzie wszelkie środki zapobiegawcze nie tylko nie dały wyniku, lecz, przeciwnie, pogar-

szwały stan w związku z polityką fiskalną rządową, a nadto z nieumiejętnością dostawiania podaży do popytu. O ile w innych państwach, produkujących ropę, środki zapobiegawcze, zbyt energiczne czasami, dawały choć na krótką metę pewną możność oddechu dla przemysłu naftowego, pewną chwilową poprawę interesów, w Rumunii dalszy rozwój przemysłu naftowego, naskutek nienotowanej zniżki cen na produkty naftowe na rynkach wszechświatowych, wywoływał dalsze pogorszenie, zważywszy, iż eksport rumuńskich produktów naftowych w stosunku do konsumpcji wewnętrznej ma się, jak 4:1. Rynek wewnętrzny, umożliwiając zawsze pewne pokrycie strat z eksportu, w Rumunii dla przemysłu naftowego nie istnieje. Świadczą o tem liczby: przy cenie wewnętrznej benzyny automobilowej 9'28 lei za 1 kg, dla przemyślowca (producenta) przypada 1'36 lei za 1 kg; nafta przy cenie 2'37 lei daje tylko 0'64 lei, olej gazowy przy cenie 2'37 daje 0'29 lei, mazut zaś przy cenie 0'30 lei za 1 kg daje 0'01 lei, a czasami nic. Nie dziw też, że Rząd rumuński z samych opłat spożywczych osiągnął w 1932 r. olbrzymią sumę 974.326 tys. lei, nie licząc dochodów w naturze za udziały brutto (w 1931 r. 690.805 t wobec 585.760 t w 1930 r.) oraz pieniężnych za podatek górniczy i inne.

Wydobycie ropy w 1931 r. wynosiło 6,662.191 t wartości 2,412.744 tys. lei, gdy w 1930 r. 5,744.000 t wartości 5,212.416 tys. lei; rzuca nam się w oczy potworny wprost spadek ceny surowca. Wzrost wydobywania ropy w 1931 r. wynosi ok. 15-9% w stosunku do 1930 r.

W związku ze spadkiem cen surowca oraz koniecznością opłacalności produkcji poważnie spadła ilość odwierconych metrów: z 289.259 m w 1930 r. do 134.513 m w 1931 r., spadła również ilość otworów wiertniczych w wierceniu z 164 na 55 (a na początek 1932 r. nawet do 48); ilość szybów produkcyjnych wynosiła z końcem 1931 r. 1.341 otworów. W produkcji powyższej największymi producentami ropy są: Astra-Romana (1,168.453 t), Steana Romana (925.008 t), Concordia (859.727 t), Unirea (687.022 t), Romano-Americana (616.800 t), Cred tuł Minier (579.057 t), wszystkie przedsiębiorstwa o kapitale zagranicznym, oparte w większości o międzynarodowe koncerty naftowe.

W 1931 r. przerobiono w rafineriach rumuńskich 6,587.495 t ropy, gdy w 1930 r. 5,651.685 t. Straty na przeróbce wyniosły 1'70% w 1931 r. wobec 2'79% w 1930 r. Wytwórczość produktów wyniosła:

	1931		1930	
	tonn	%	tonn	%
Benzyna .	1,335,692	20'28	1,231,250	21'79
Nafta .	1,253,507	19'03	1,144,076	20'24
Oleje gazowe i smarowe	792,522	12'03	761,110	13'47
Olej opałowy i mazut .	3,093,613	46'96	2,357,705	41'71
Razem:	6,475,334	98'30	5,494,141	97'21

Mniejsza wytwórczość benzyny oraz zwiększona wytwórczość mazutu wynika z pogorszenia gatunku rop rumuńskich.

Spożycie wewnętrzne wyniosło w 1931 r. 1,164.188 t plus opał produktami naftowymi w rafineriach w ilości 366.282 t, gdy odnośne liczby w 1930 r. wyniosły 1,240.321 t i 378.868 t. Widzimy więc nie-

znaczne zmniejszenie spożycia wewnętrznego w związku z ciężką sytuacją życia gospodarczego w Rumunii już w 1930 r. Spożycie poszczególnych produktów naftowych podaje poniższa tabela (w tonnach):

	1931	1930
Benzyna lekka	73.694	74.615
" ciężka	15.720	16.452
Nafta	168.118	155.919
Olej gazowy	80.403	91.129
Oleje smarowe	26.744	31.723
Parafina	3.089	4.143
Mazut	796.420	866.340

Koleje państwowe rumuńskie są największym konsumentem mazutu. W 1931 r. zużyły go 396.282 t.

Eksport produktów naftowych wzrósł dość poważnie w 1931 r. do 4,667.982 t z 3,867.206 t w 1930 r.; jest to zwykła o ok. 20'7%.

Wartość wywozu zmniejszyła się z 10,408,582 tys. lei do 6,901,022 tys. lei. Poszczególnych produktów wywieziono (w tonnach):

	1931	1930
Benzyna	1,547,472	1,119,469
Nafta	1,044,962	941,704
Olej gazowy	775,782	547,615
Oleje smarowe	60,530	71,344
Mazut	1,128,254	1,103,661
Parafina	5,793	2,366
Inne produkty	20,892	11,685
Ropa	84,297	69,362

A więc nastąpił wzrost wywozu poszczególnych produktów naftowych z wyjątkiem olejów smarowych, które wykazują spadek w związku z gorszą sytuacją przemysłu na całym świecie. Poważny jest wzrost wywozu parafiny, a to — jak już wspomnieliśmy na innem miejscu — w związku ze zmianą gatunku rop rumuńskich, mniej benzynowych, a więcej parafinowych.

Największym odbiorcą rumuńskich produktów naftowych jest stale Anglja (973.007 t w 1931 r., 664.970 t w 1930 r.). Drugie miejsce obecnie zajęły Włochy (672.187 t w 1931 r., 365.265 t w 1930 r.), spychając Francję na 4 te miejsce (534.182 t w 1931 r., 636.427 t w 1930 r.) wobec zawartego układu o dostawę rumuńskich produktów naftowych, prawdopodobne jest, że Francja wróci w 1932 r. na 2-gie miejsce. Egipt utrzymał 3-cie miejsce (582.480 t w 1931 r., 404.600 t w 1930 r.). Piąte miejsce w wywozie zajęła w 1931 r. Hiszpanja, gdzie wzrost jest bardzo znamieny i poważny z 92.283 t w 1930 r. do 322.704 t w 1931 r.; jest to wynikiem zerwania umowy o dostawę sowieckich produktów naftowych i zawarcia na 1931 r. umowy z Rumunją. Poważnymi odbiorcami w 1931 r. były ponadto następujące kraje (ponad 100 tys. t): Austria, Węgry, Niemcy, Grecja, Belgja. Znaczny spadek importu wykazuje Jugosławia i Czechosłowacja; wywóz bunkru naftowego dla statków zmniejszył się nieznacznie. Gros wywozu (85%) przechodzi przez port Konstantza. Polska w 1931 r. przywoziła z Rumunii 138 t benzyny, 16 t nafty i 26 t mazutu.

Ilość wydobytych gazów ziemnych wzrosła z 1,200 tys. m³ w 1930 r. do 1,594.191 tys. m³ w 1931 r. Poważny również jest wzrost wytworzonej gazoliny: z 90.836 t na 126.018 t.

HOLANDJA

BOJKOT TOWARÓW NIEMIECKICH. — Zwrot opinii holenderskiej, jaki nastąpił w ostatnich kilku miesi-

cach w odniesieniu do Niemiec, posiada doniosłe znaczenie zarówno gospodarcze, jak i polityczne, zwłaszcza gdy obserwowac go na tle ostatniego „zbliżenia” belgijsko-holenderskiego. Realizacja bojkotu Niemiec posiadaby dla Holandji zasadnicze znaczenie, gdyż Niemcy są najważniejszym konsumentem jej eksportu i w związku z bojkotem musieliby Holendrzy znaleźć inne rynki zbytu dla swoich artykułów.

Pogorszenie stosunków handlowych holendersko-niemieckich datuje się od kwietnia 1930 r., kiedy to Niemcy, chroniąc swoje rolnictwo, wydali szereg zarządzeń, utrudniających eksport holenderskich produktów rolnych. Specjalnie boleśnie dotknęło eksport holenderski do Niemiec zarządzenie, ustanawiające cło w wysokości RM 50 od 100 kg masła, przyczem państwa, korzystające z KNU, mogły wwozić 5.000 t masła po cło niższym. Holandia, która eksportowała przedtem 30.000 t masła, odczuła bardzo boleśnie powyższe zarządzenia. Ponadto inne państwa, korzystające z KNU, zaczęły powiększać swój eksport masła kosztem Holandji. W r. b. Niemcy znowu podwyższyły cło na masło, a ponadto wprowadziły ograniczenia dewizowe, które jeszcze silniej dotknęły malejący eksport holenderski, a utrudniając realizację należności eksportowych, uczyniły wartość tego eksportu mocno problematyczną. Doknięte tem silnie rolnictwo i przetwórstwo holenderskie wszczyna akcję, zmierzającą do poprawy sytuacji, wzywając Rząd do przedsięwzięcia energicznych kroków w odniesieniu do Niemiec.

Utworzono komitet obrony gospodarczej kraju, który ma na celu obronę zagrożonych w swych interesach producentów holenderskich. Nieustępliwość Niemiec i wzrastające trudności powodują rzucenie przez sfery gospodarcze holenderskie hasła bojkotu gospodarczego Niemiec, jako najbardziej skutecznego środka obrony.

Jednak mentalność Holendrów pozwala przypuszczać, że będą próbowali wszelkich możliwych środków, wiodących do porozumienia i dopiero w ostateczności zadecydują bojkot. Jak dotąd, przeprowadzone w Berlinie pertraktacje nie dały żadnego rezultatu. Niemcy odmówiły realizacji postulatów holenderskich. Bezpośrednio po powrocie delegacji, druga Izba Parlamentu uchwaliła projekt ustawy o clearingu dewizowym, którego ostrze skierowane jest głównie przeciwko Niemcom. Mimo fiasca pierwszych pertraktacji Dr. Posthuma, Przewodniczący Komitetu Obrony, udał się do Berlina w charakterze półoficjalnym, ażeby spróbować jeszcze raz rozmów na temat trudności eksportu holenderskiego.

Nie można przesądzać dalszego toku rozwoju stosunków gospodarczych holendersko-niemieckich, nie wydaje się wszakże bardzo prawdopodobne uzyskanie przez Holendrów zasadniczych ustępstw ze strony Niemiec, zajmujących pozycję mocniejszą od holenderskiej w dzisiejszym stanie rzeczy; Holendrzy znacznie mniej mają bowiem do ofiarowania Niemcom dzisiaj niż do żądania od nich; Holendrzy czują też w gruncie rzeczy słabość swojej pozycji i w poczuciu tego płyną nastroje defetystyczne, pokrywane hałaśliwymi demonstracjami bojowymi. Liczy się należy przeto z opadnięciem fali dzisiejszego oburzenia i irytacji przeciw Niemcom i z dojściem do kompromi-

su, przy którym Holandia niezbyt wiele ze swoich postulatów przeprowadzić zapewne zdofa. Bądź jak bądź, jednak narzuty bojkotowe są chwilowo faktem.

ALGIER

SYTUACJA GOSPODARCA.—Delegacje finansowe Algieru zebrały się ostatnio na sesji nadzwyczajnej dla wypowiedzenia się na temat pożyczki 2.200 miljn. fr., o jaką Algier ma zamiar prosić Rząd metropolii. Pożyczka ta miałaby pokryć koszty ostatecznego wykończenia robót, związanych z szerokim planem inwestycyjnym, którego całkowita realizacja przewidziana jest przed dn. 1/1 1936 r. Asystujący na sesji, w charakterze przedstawiciela Rządu francuskiego P. Jules Carde, Gubernator Generalny Algieru, w swem inauguracyjnym przemówieniu scharakteryzował sytuację gospodarczą kraju w sposób następujący: „Wśród ogólnego niepokoju, wywołanego przez światowy kryzys ekonomiczny, Algier wytrzymuje wszelkie jego reperkursie bez jakichkolwiek wstrząsów gospodarczych. W porównaniu z 1931 r. algierski handel zewnętrzny w I kwartale 1932 r. wykazuje nawet pewne ożywienie obrotów”.

Niewątpliwie, import, który już między 1930 r. i 1931 r. wykazał spadek o 271 miljn. fr., w r. b. zmniejszył się w dalszym ciągu, osiągając w I kwartale zaledwie 1.155'8 miljn. fr. wobec 1.331'5 miljn. fr. w I kwartale 1931 r. i 1.602'4 miljn. fr. w I kwartale 1930 r. Zaznaczyć jednak należy, że 1930 r. był dla Algieru okresem prawdziwego rozkwitu i pomysłowości, w którym zagraniczny obrót handlowy osiągnął najwyższe, nigdy dotąd nienurkowane liczby. Siła nabywcza Algieru od czasu owego okresu zmniejszyła się bezsprzecznie, tembardziej, że dzisiaj zaprowadza on szereg oszczędności, nie odmawiając sobie bynajmniej przywozu potrzebnych produktów, zmniejszając jednak znacznie zakup przedmiotów zbędku. Z drugiej strony jednak zaznaczyć trzeba, że dzięki pomysłnym warunkom klimatycznym oraz środkom ochrony celnej, zastosowanym przez Rząd centralny, udało się osiągnąć w I kw. r. b. dość poważną zwyżkę w dziedzinie eksportu. Mianowicie, wartość wywozu algierskiego w tym kwartale osiągnęła sumę 872 miljn. fr. wobec 659 miljn. fr. w odnośnym kwartale 1931 r., co dało dodatnie saldo w sumie przeszło 212 miljn. fr. Zwyżka ta obejmuje prawie wyłącznie produkty roślinne, dotyczy mianowicie win, zbóż, owoców, jarzyn, których wywóz na przestrzeni ostatniego roku wzrósł o 249.347 tys. fr. Wszelkie inne towary: bydło, rudy, minerały, wykazują spadek eksportu na łączną sumę 36.392 tys. fr.

Z powyższych danych ogólnych wynika, że w okresie niezwykle trudności ekonomicznych, z jakimi borykają się rządy wszystkich niemal państw świata, Algier przez charakterystyczny spadek importu i jednoczesny wzrost eksportu dąży skutecznie do zachowania równowagi swego bilansu handlowego i cel ten w pełni osiąga. Inne dane, jak stały spadek bezrobocia, które w najbliższej przyszłości winno się zmniejszyć i jeszcze bardziej dzięki realizacji planu inwestycyjnego, oraz zdrowe podstawy większości algierskich instytucji finansowych również pozwalają oczekiwać polepszenia sytuacji gospodarczej kraju już w ciągu r. b.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

— W Helsingforsie podpisano układ handlowy litewsko-finlandzki, oparty na KNU. Poprawia to perspektywy eksportu litewskiego, obciążonego dotąd taryfą normalną, gdy inne państwa korzystały z minimalnej. Ratyfikacja układu przewidywana jest na początek sierpnia r. b.

— Nordyjska unja między parlamentarna (Dania, Finlandja, Islandja, Norwegia i Szwecja) na zgromadzeniu w Oslo powzięła uchwały, wielce przychylnie nastrojone dla zbliżenia belgijsko-holenderskiego, sugerujące Rządowi zsolidaryzowanie się z tem zbliżeniem.

— W związku ze znanym zatargiem z Irlandją w najbliższym czasie ma być przedłożony Parlamentowi wniosek, upoważniający Rząd angielski do zastosowania wysokich ceł na irlandzkie produkty rolne i inne.

— W Finlandji poważnie rozważana jest sprawa przyłączenia się do t. zw. konwencji w Oslo. Zajęcie stanowiska wyraźnego w tej sprawie nastąpi nie wcześniej, jak po konferencji w Ottwie. Mieć tu należy na uwadze stosunek bloku z Oslo do zbliżenia belgijsko-holenderskiego.

— Rumuńska reglamentacja dewizowa, wbrew zapowiedziom i postanowieniom prawnym oddziaływać zaczyna ujemnie na import. Rumuńskie izby handlowe zwróciły uwagę Rządu na szkodliwość ograniczeń, stosowanych przez Bank Narodowy przy przydziałach dewiz dla importerów.

— W Mandżu-Gu utworzony został bank emisyjny o kapitale 20 miljn. dolarów srebrnych, wpłaconym przez konsorcjum banków japońskich w formie pożyczki dla Rządu. Bank emitować będzie banknoty, opiewające na dolary srebrne, do kwoty 100 miljn. tych dolarów, na podstawie rezerwy, wynoszącej 35 miljn. dol. srebrnych. Obecny obieg pieniężny w Mandżu-Gu oceniany jest na 250 miljn. dol. sr.

— Parlament norweski podwyższył szereg stawek celnych, opłaty konsumpcyjne od piwa i benzyny, oraz podatki bezpośrednie (o 10%). Powodem jest silny spadek wpływów budżetowych.

— Czechosłowacja zawarła z Jugosławiją układ clearingowy. Dotychczasowe umowy takie Czechosłowacja zawierała tylko odnośnie wierzitelności zamrożonych, układ obecny jest pierwszym, obejmującym bieżące transakcje handlowe.

— Traktat handlowy austriacko-węgierski z lipca r. ub. został przedłużony do dn. 15/VII r. b.; trwają negocjacje o nowy traktat.

— W Estonii wyłączono z monopolu handlu zagranicznego niektóre towary, które ostatnio obciążone zostały wyższem cłem.

— Department of Commerce podaje, że w r. ub. ulokowano na rynku Stanów Zjedn. zagranicznych papierów wartościowych wartości \$ 285'1 miljn., wykup dawnych walorów wyniósł \$ 56'3 miljn., a więc dopływ netto \$ 228'8 miljn. Odpowiednie liczby dla 1930 r. wynoszą \$ 1.087'5 miljn., \$ 182'2 miljn. i \$ 905'3 miljn.; 1929 r. — \$ 705'7 miljn., \$ 34'5 miljn. i \$ 671'2 miljn.

— Ze sprawozdań bankowych wynika, że w Australji nastąpiła ostatnio lekka poprawa stanu interesów, dzięki stanowczej polityce władz. W szczególności saldo aktywne bilansu handlowego wyniosło za okres VII 1931 — IV 1932 £ 34 miljn., wobec £ 14 miljn. w tym samym okresie ubiegłym.

— Sytuacja gospodarcza Algieru ulega stopniowej poprawie, głównie wskutek wzrostu eksportu, który w I kwartale r. b. był o 200 miljn. fr. większy niż w tym samym okresie r. ub.

— Litwa zawarła z Belgją układ, zapewniający eksport 80 t masła i mięsa kwartalnie. Dostawy dokonywać będzie włącznie centralny związek mleczarski „Pienocentras”.

— W niedługim czasie mają być rozpoczęte prace nad budową linii kolejowej Haifa-Bagdad, której koszt oblicza się na £ 8 miljn.

— W Niemczech kontyngent dewiz na cele importu w lipcu pozostaje w tej samej wysokości, co w czerwcu r. b., t. j. 50% podstawy wymiarowej.

— Utworzony został system clearingowy między Niemcami a Danją.

— Zawarta została belgijsko-francuska konwencja, dotycząca podwójnego opodatkowania. W myśl konwencji towary belgijskie zwolnione są od taksy importowej 2%-owej, obowiązującej od dn. 31/III r. b. jako podwyżka dotychczasowej, również 2%-owej, taksy francuskiej; analogicznie, towary francuskie nie będą obciążone podobną podwyżką taksy belgijskiej z dn. 16 ub. m.

— W dn. 23 ub. m. zawarty został układ clearingowy między Rumunją i Austriją, oparty na zasadzie clearingu prywatnego.

— Negocjacje bułgarsko-niemieckie zostały zakończone zawarciem traktatu, dotąd nieopublikowanego. Ma on jakoby zawierać preferencje na bułgarską pszenicę, jęczmień pastewny i kukurydżę. Bułgaria ze swej strony udzieliła Niemcom niższej konwencyjnych na około 100 pozycji swej taryfy celnej.

— W Austriji wydano rozporządzenie, w myśl którego przewoźne za transporty tranzytowe muszą być uiszczane w efektywnej walucie kraju, nadającego lub odbierającego.

Z RYNKÓW ZAGRANICZNYCH ARTYKUŁY SPOŻYWCZE I KOLONJALNE

ZE ŚWIATOWYCH RYNKÓW ZBOŻOWYCH.—Ceny w okresie od 16 do 30 czerwca r. b. kształtowały się następująco (w \$ za kwintal):

	16—22/VI	23—30/VI	+ wzrost — spadek
Pszenica: %			
Berlin . . .	6'00	6'03	+ 0'5
Praga . . .	4'35	4'35	—
Chicago . . .	1'88	1'84	— 2'1
Buenos Aires	2'78	2'79	+ 0'3
Liverpool . .	2'16	2'16	—
Wiedeń . . .	4'98½	4'98½	—
Hamburg . . .	2'25½	2'20½	— 1'9

Żyto:			
Berlin . . .	4'44	4'50	+ 1'2
Praga . . .	3'96	3'96	—
Chicago . . .	1'21	1'18	— 2'4
Wiedeń . . .	4'57	4'49½	— 1'6
Hamburg . . .	1'68	1'67½	— 0'4

O w i e s :			
Berlin . . .	3'76	3'82	+ 1'7
Praga . . .	2'89	2'89	—
Chicago . . .	1'54½	1'54	—
Buenos Aires	2'37½	2'32	— 2'3
Liverpool . .	2'96½	2'90	— 2'1
Wiedeń . . .	3'61½	3'61½	—
Hamburg . . .	1'74½	1'75½	+ 0'6

Jęczmień browarowy:			
Berlin . . .	—	—	—
Praga . . .	2'99½	2'99½	—
Chicago . . .	1'72	1'64	— 4'6
Wiedeń . . .	4'77½	—	—
Hamburg . . .	2'05	2'06½	+ 0'9

Jęczmień z w k ł y :			
Berlin . . .	3'95	3'97½	+ 0'5

BYDŁO I MIĘSO

— Na europejskim rynku bydła i mięsa w czerwcu większych zmian nie zauważono, tem niemniej jednak należy sądzić, że w niedługiej przyszłości nastąpią większe zmiany tendencji rynkowej w głównych państwach odbiorczych.

W Austrii panowała tendencja niejednolita, jednakże ceny nierogacizny tłuszczowej i mięsnej pozostawały na niskim poziomie. Odchylenia w cenach, aczkolwiek nieraz nieprzewidziane i częste, były niewielkie. W ostatniej chwili z dużym zainteresowaniem śledzą sfery fachowe przebieg rokowań austriacko-węgierskich, dotyczących skontyngentowania przywozu nierogacizny z Węgier. Według obecnego układu Węgry mogą wywieźć do Austrii 50% ilości trzody z 1930 r. Na mocy KNU Polskę obowiązuje analogiczna zasada. Obecnie Rząd austriacki dąży do obniżenia obowiązującego ostatnio kontyngentu o połowę, co eo ipso godzi w żywotne interesy polskiego eksportu. Jednakże austriackie sfery gospodarcze wyrażają chęć uprzywilejowania wywozu polskiego, licząc na odpowiednie wyróżnienie ich eksportu przemysłowego.

W Czechosłowacji ceny utrzymują się na niskim poziomie, co przy znacznym obciążeniu wwozowym stwarza dla polskiego eksportu słabe widoki oświadczenia.

W Anglii na rynku bekonomym ceny doznały ostatnio ponownej niżki, przyczem towar polski pomimo dobrej opinii, jaką się zaczyna cieszyć, i łatwego zbytu został obniżony o sh 2 — 5 na 1 cwt. Jedyną pocieszającą wiadomością jest zmniejszenie się ubojów trzody bekonomowej w Danii, które to zjawisko na dalszą metę stwarza dla Polski pomyślniejsze widoki. Należy zaznaczyć, że ubój polski wzrósł jednocześnie ze spadkiem ubojów duńskich.

Wiedeń. — Ostatnie notowania — w szyl. austr. za 1 kg żywej wagi; świnie mięsne cięższe 1'50 — 2'10, — lżejsze 2'15, — słoninowe prima 1'55 — 1'58, — chłopskie 1'52 — 1'58, — stare 1'48 — 1'50, — angielskie krzyżówki 1'60 — 1'95. W porównaniu do poprzednich notowań cena szwajcarskich mięsnych obniżyła się o gr. 5, słoninowych wzrosła o gr. 5 — 10 na 1 kg. Tendencja niejednolita.

Praga. — Notowania urzędowe — w Kcz. za 1 kg za ostatni tydzień wynosiły: ciężka bite krajowe 6'00 — 7'50, — bite

w Pradze 6'00 — 8'25, świnie krajowe 9'00 — 10'25. Na targowicy żywcza: woły 3'20 — 5'10, stadniki 3'20 — 4'50, krowy 1'90 — 4'45, jałówki 3'25 — 5'25, świnie krajowe 5'75 — 8'00, — jugosłowiańskie 6'30 — 8'00, bagony jugosłowiańskie 7'10 — 8'00, — rumuńskie 6'90 — 7'75. Tendencja słaba.

Londyn. — Na rynku bekonomów notowano oficjalnie — w sh za 1 cwt: bekony duńskie sizeable Nr. 1 56 — 60, — Nr. 2 52 — 56, — Nr. 3 50 — 52, — ciężkie Nr. 1 54 — 58, — Nr. 2 50 — 52, — szóstki Nr. 1 54 — 56, — Nr. 2 54 — 56, szwedzkie sizeable Nr. 1 58, — Nr. 2 54, — ciężkie Nr. 1 56, — Nr. 2 50, — holenderskie sizeable Nr. 1 56, — Nr. 2 50 — 52, — Nr. 3 48, — ciężkie Nr. 1 56, — Nr. 2 48 — 50, — szóstki Nr. 1 52, — Nr. 2 50, polskie sizeable Nr. 1 52, — Nr. 2 50, — Nr. 3 46, — ciężkie Nr. 1 51, — Nr. 2 48, — szóstki Nr. 1 46, — Nr. 2 46, litewskie sizeable Nr. 1 54, — Nr. 2 50, — Nr. 3 46, — ciężkie Nr. 1 52, — Nr. 2 48, — szóstki Nr. 1 48, — Nr. 2 48; polskie bekony w Hull 48 — 50. Tendencja niżkowa.

MASŁO

— Naskutek zwiększonej produkcji i słabego spożycia, wywołanego ogólnym zmniejszeniem ludności, tendencja cen masła przedstawiała się w czerwcu mocno niekorzystnie.

W Anglii wprowadzono od połowy czerwca obowiązek znakowania masła importowanego i pochodzenia krajowego, nadto znaczna konkurencja towaru kolonialnego i skandynawskiego wpływa na ogólne osłabienie tendencji rynkowej. Masło polskie na rynku angielskim spotyka się z zarzutem, iż jest zbyt oleiste, co wynika z wyłącznie pastwiskowego żywienia krów w okresie letnim. Z powyższych, jak też i transportowych, względów pożądane byłoby właściwe solenie masła — czego niestety mleczarnie nasze nie doceniają.

Rynek czeskosłowacki od niedawna stał się poważnym odbiorcą polskiego masła, jednakże ostatnio, wskutek pewnych uchybień standaryzacyjnych ze strony niektórych polskich eksporterów, wykazuje rosnącą preferencje dla produktu holenderskiego i duńskiego.

Stałe ograniczenia przewozowe i kurczenie się pojemności rynków nie wróżą szybkiej poprawy w zakresie produkcji nabiłkowej; może ona nastąpić jedynie kosztem zmniejszenia się produkcji światowej.

Berlin. — Dzięki wydatnemu ograniczeniu przywozów produktu obcego, rynek niemiecki wykazuje znaczną stabilizację, aczkolwiek obecne ceny są również poważnie zredukowane. Wnoszą one — w RM za 50 kg masła: I gat. 106, — II 96, — III 89.

Londyn. — Na rynku masła w ostatnim tygodniu notowano oficjalnie — w sh za cwt: masło nowozelandzkie najlepsze 96 — 98, — najlepsze niesolone 98 — 104, australijskie najlepsze 95 — 97, — najlepsze niesolone 95 — 98, duńskie 100 — 101, holenderskie niesolone 126 — 128, litewskie niesolone 88 — 90, rosyjskie siberijskie 86 — 88, litewskie 86 — 87, — niesolone 86 — 87, — dobre 82 — 84, — południowo-afrykańskie 86 — 94, argentyńskie najlepsze niesolone 86 — 88 — wyjątkowo 90. Tydzień ubiegły cechowała utrzymywana tendencja, przy nieznacz-

nych wahaniach cen. Masło kolonialne i duńskie zwyzkowało o sh 1 — 2, pozostałe gatunki zmian nie wykazały. Zapasy w chłodniach znacznie wzrosły.

JAJA

— Rynek jajczarski pozostał w czerwcu pod znakiem dezorientacji i niejednolitej tendencji z uwagi na coraz większe zakłócenie normalnej wymiany międzynarodowej w drodze licznych i coraz bardziej wymyślnych ograniczeń przywozowych. Stąd też już na początku czerwca dało się zauważyć osłabienie tendencji i martwość na rynku niemieckim przy jednoczesnym ożywieniu rynku angielskiego, niewspółmierny spadek zapasów konserwowanego towaru w krajach europejskich i ogólna niepewność co do rozwoju akcji w najbliższych dniach.

W końcu miesiąca nastąpił powszechny spadek produkcji i dowozów, jednakże wszelkie próby podwyższenia ceny były paraliżowane spadkiem spożycia.

Do dalszych utrudnień wymiany międzynarodowej w zakresie handlu jajczarskiego mały do zanotowania w bieżącym okresie następujące fakty. W Niemczech wprowadzono nową ustawę standaryzacyjną, mocą której jaja konserwowane muszą być stemplowane trwałą farbą w celu poinformowania każdego konsumenta, czy jaja są świeże, czy też konserwowane w ten lub inny sposób. Oczywiście, tego rodzaju „inowacja” nie wpływa zachęcająco na rozszerzenie zbytu jaj do celów konserwacyjnych w Niemczech.

W połowie czerwca rozszerzono ustawę dewizową w Czechosłowacji również i na import jaj. Włochy wprowadziły podwyżkę cła wwozowego na jaja, chwilowo w stosunku do Jugosławii.

W związku z powyższymi zarządzeniami nastąpiło odpowiednie przesunięcie się kierunkowe polskiego eksportu jajczarskiego, polegające m. in. na wroście znaczenia jako odbiorcy Czechosłowacji kosztem Anglii.

Berlin. — Urzędowe notowania — w fen. za 1 szt. loco Berlin w hurcie: jaja krajowe do picia ponad 65 g 8, — od 53 do 60 g 6¼ - 7, — świeże 53 g 6-6½, duńskie 18 lbs 7½, — 15½ - 16 lbs 6, szwedzkie 18 lbs 7½, — 15½ - 16 lbs 6, estońskie 18 lbs 7, — 15½ - 16 lbs 5½, rumuńskie 4¼ - 5½, rosyjskie normalne 4½ - 5. Tendencja spokojna.

Londyn. — Notowania urzędowe — w sh za 120 sztuk: loco Londyn hurt.: jaja krajowe specials 13/6, standards 12/6, duńskie 18 lbs 10/9-11, — 17 lbs 9/3-9/6, — 15½ lbs 8/9-9, holenderskie brunatne 18 lbs 11/3-12, 16 lbs 10-10/3, — 15½ lbs 9/9-10, — zwykle mieszane 18 lbs 11, — 17 lbs 10/3, — 15½ lbs 9/1¼-9/6, litewskie 15½ lbs 8/3-8/4, polskie 51/54 kg 6/6-6/9, — 48 51 kg 6/3-6/6, — 45 48 kg 5/9-6/1, — czerwone 5/4-5/6, rosyjskie 15 lbs 7, — 14½ lbs 6/9. Pomimo iż cena na towar cięższy nieproporcjonalnie spadła, jaja polskie dają się lokować z trudem, przeważnie poniżej urzędowych notowań. Wyższe ceny są przewidywane w połowie lipca.

Paryz. — Notowania — we fr. fr. za 1.000 szt. loco Paryz: jaja krajowe do picia 68/70 kg 640-650, — 62/64 kg 600, — 58/60 kg 550, — 55 56 kg 530-540, — 52 kg 480-500. Naskutek szczupłych kontyngentów przywozowych i niewielkiej produkcji własnej ceny jaj we Francji są obecnie stosunkowo najkorzystniejsze. Tendencja zwyzkowa.

SUROWCE WŁÓKIENNICZE

— Rynek surowej bawełny podlegał w czerwcu silnym wahaniom cen w kierunku niżkowym, przybierającym w pewnych okresach nawet charakter zdecydowanej baissy. W pierwszej połowie czerwca ceny bawełny amerykańskiej spadły o przeszło 100 punktów. Silne nastroje niepewności zaciążyły fatalnie nad sytuacją światowego rynku bawełnianego, którego wyrazem były komunikaty giełdy nowojorskiej, podkreślające przez okres czerwca systematycznie i stale brak zaufania. W tych warunkach osiągnięty został dn. 3/VI najniższy od 106 lat poziom cen 499 cent. w notowaniach surowca bawełnianego na lipiec. Również i bawełna indyjska spadła w ciągu kilkunastu godzin w pierwszych dniach czerwca o 13 rupij, t. j. o przeszło 50 punktów. Pociągnęło to za sobą spadek cen bawełny egipskiej i pozostałych gatunków egzotycznych tego surowca. Deruta cen pociągnęła za sobą załamanie się 5 najpotężniejszych bawełnianych firm maklerskich w Anglii, co przyczyniło się wydatnie do spotęgowania nerwowej depresji na wszystkich giełdach bawełnianych. Najsilniej reagowała giełda bremeńska, gdzie w pierwszym tygodniu czerwca pod wpływem doniesień ze Stanów Zjednoczonych zniżka cen trwała systematycznie cały czas. Na tle wahań cen surowca rozwinęły się w Bremie ożywione spekulacyjne transakcje, i dopiero częściowe uspokojenie w New Yorku odbiło się dodatnio również i na sytuacji w Bremie. W New Yorku, poczynając od połowy miesiąca ceny wahały się w granicach około 5 cent. Pod koniec miesiąca sytuacja nie uległa jeszcze wyjaśnieniu, i trudno dzisiaj ustalić, jak ukształtują się konjunktury w najbliższym okresie czasu.

Również i rynek surowej wełny podlegał w czerwcu wahaniom niżkowym.

Zwłaszcza miało to miejsce w I połowie czerwca, w granicach kilku procent. Sytuacja jednak w poszczególnych ośrodkach handlu wełnianego kształtowała się niejednolicie. Tak więc najsilniej ujawniły się nastroje nerwowe w okresie londyńskich aukcyj wełnianych. Rozpoczęły się one przy niższych cen szeregu gatunków i zamknięte zostały przy tendencji nieco mocniejszej. O niepewnej sytuacji świadczy fakt, iż przeszło 100.000 bel pozostało niesprzedanych. Bardzo ostrożnie podejmowano transakcje na rynku niemieckim i to pomimo niewielkich zapasów tego surowca, posiadanych przez przemysł. Ceny wahały się w granicach o 10—15% niższych w porównaniu z cenami r. ub. O powadze sytuacji we Francji świadczy fakt, że wskutek uchwał Centralnego Komitetu Wełnianego zawieszono zostało notowanie cen surowej wełny w Havre. W ośrodkach handlu wełnianego Australii sytuacja kształtowała się pod wpływem doniesień o pomyślnie zapowiadających się strzyżach. Deprymująco działał na ceny fakt zwiększenia się zapasów wełny australijskiej przy jednoczesnym spadku zapotrzebowania. Ogólnie stwierdzić należy, że zwykły ruch cen w ostatnich miesiącach r. ub. trwał niezbyt długo, i obecnie obserwujemy silną depresję, której źródła upatrywać należy przede wszystkim w niepewnej sytuacji politycznej.

Rynek lnu w czerwcu kształtował się naogół spokojnie. Działalność eksportowa Sowietów nie ujawniała się w szerszych rozmiarach, w związku z czem tendencja cen była naogół utrzymana. W Czechosłowacji zawarto w połowie czerwca kilka większych transakcyj, obejmujących jednak tylko najbardziej niezbędne gatunki celem pokrycia bieżącego zapotrzebowania. Ceny kształtowały się naogół nie zadowalająco. Pomyślniej rozwijały się transakcje w Niemczech, gdzie pozostały minimalne zapasy tego surowca. Na rynku francuskim i belgijskim panowała naogół

cisza, nieliczne transakcje sfinalizowano przy cenach utrzymanych.

Rynek konopi pod wpływem wielkich zapasów, posiadanych przez kupców, kształtował się niepomyślnie. Odbiorcy powstrzymywali się z transakcjami, co wpływało deprymująco na poziom cen. Podkreślić należy silny spadek spożycia, który spowodował, iż bieżące zapotrzebowanie pokryte jest na szereg miesięcy.

Według doniesień z Indji Holenderskich, obroty ograniczają się ostatnio do niewielkiej ilości transakcyj, skuteczniejszych przez kupców chińskich. Ceny wykazywały przez cały czerwiec tendencję zniżkową, i nic nie zdaje się wskazywać na to, by fala zniżki mogła się w najbliższym czasie zatrzymać. Nadmienić należy przytem, że zwłaszcza transakcje na dłuższe terminy zawierane są po cenach wybitnie niżkowych, co świadczy o nastrojach niepewności na tym rynku.

Rynek surowego jedwabiu przez cały czerwiec nie wykazywał większego ożywienia. Na podkreślenie zasługuje wielka transakcja, zawarta przez Rząd japoński celem podtrzymania cen. Nie wpłynęła ona jednak decydująco na sytuację, ani nie zapobiegła wahaniom cen surowego jedwabiu. W I połowie czerwca silne wahania cen ujawniły się zwłaszcza na rynku niemieckim. Obroty były niewielkie i obejmowały bieżące zapotrzebowanie. Osłabienie tendencji cen notowano również w Medjolanie. Silnie zniżkowały ceny w tym okresie w New Yorku i Yokohamie. Pod koniec czerwca nastąpiła przejściowa krótkotrwała haussa w Yokohamie pod wpływem doniesień o szeregu zamierzonych poczynaniach interwencyjnych Rządu japońskiego w kierunku usunięcia zapasów z rynku na okres 2 lat. We wszystkich ośrodkach światowego handlu jedwabnego zapanował zupełny spokój z wyjątkiem jedynie New Yorku, gdzie posunięcia spekulacyjne spowodowały częściową wyżkę cen.

PRZEDRUK DOZWOLONY, LECZ Z PODANIEM ŹRÓDŁA

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:

ELEKTORALNA 2 (parter)

Telefony: 412-66 (Red.), 412-73 i 335-35 (Adm.), 11-92-68 (Druk.).

Biura czynne od godziny 9 do 3 po południu.

KONTO CZEKOWE P. K. O. 701

PRENUMERATA W KRAJU: kwartalnie— zł 15, półrocznie — zł 30, rocznie — zł 60; **ZAGRANICĄ:** kwartalnie — zł 25, półrocznie — zł 50, rocznie — zł 100.

CENY OGŁOSZEŃ HANDLOWYCH (przed tekstem) w zeszytach zwykłych: IV str. okładki zł 1.200; II i III str. okł. — zł 900; $\frac{1}{2}$ str. okł. — zł 500; str. zwycz.: 1 str. — zł 600, $\frac{1}{2}$ str. — 350, $\frac{1}{4}$ str. — zł 200, $\frac{1}{8}$ str. — zł 110. Przy ogłoszeniach kombinacyjnych, petitowych oraz tabelarycznych do cen powyższych dolicza się 30%.

CENY OBWIESZCZEŃ SPÓŁEK AKCYJNYCH (za tekstem): 1 str. — zł 200, $\frac{1}{2}$ str. — zł 110, $\frac{1}{3}$ str. — zł 80, $\frac{1}{4}$ str. — zł 70, $\frac{1}{6}$ str. — zł 55, $\frac{1}{8}$ str. — zł 40, $\frac{1}{16}$ str. — zł 20. Za ogłoszenia liczbowe, tabelaryczne, bilanse i t. p. do cen powyższych dolicza się 50%.

 Redaktor Naczelny: **CZESŁAW PECHE**

 Redaktor: **WACŁAW SZURIG**

 Sekretarz Redakcji: **BOHDAN WITWICKI**

 Redaktor działu finansowo-skarbowego:
PAWEŁ MICHAŁSKI

 Redaktor działu rolniczego:
LEONARD KRAWULSKI

 Redaktor działu komunikacyjnego:
JÓZEF GIEYSZTOR

 Wydawca: **MINISTERSTWO PRZEMYSŁU I HANDLU**

WPISY DO REJESTRU HANDLOWEGO SĄDU OKRĘGOWEGO W WARSZAWIE

B. — SPÓŁKI AKCYJNE I Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

WPISY GŁÓWNE

R. H. B LIV 7814: „Wydawnictwo „Elita”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Szpitalna 12. Celem spółki jest wydawanie wydawnictw periodycznych i nieperiodycznych. Kapitał zakładowy zł. 6000 podzielony na 60 udziałów, całkowicie wpłacony. Zarządcami są: Jan Przybyłowski z Pruszkowa, Jan Latoszkiewicz z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie umowy prywatne i notarialne, weksle, żyra na wekslach, czeki, pełnomocnictwa i inne zobowiązania podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencje, oraz przekazy podpisuje każdy z zarządców. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Romanem w Warszawie dnia 1 lutego 1932 r. za Nr. 186, na czas do dnia 31 grudnia 1934 r., z warunkiem automatycznego przedłużania na następny okres trzyletni, o ile na trzy miesiące przed upływem terminu żaden ze wspólników nie zawiadomi notarialnie pozostałych wspólników o chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 22 lutego 1932 r.

R. H. B LIV 7815: „Wydawnictwo Propagandy Turystyki Międzynarodowej „Protur”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Piękna 18. Celem spółki jest wyłączna eksploatacja i rozpowszechnianie tablic propagandowo-reklamowych pomysłu Piotra-Bolesława Matuszewskiego i wydawanie broszur, pism i ulotek o treści propagandowej i reklamowej oraz mogących wypełniać powyższe tablice tak w kraju jak i poza granicami Państwa Polskiego. Kapitał zakładowy zł. 3.000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Piotr-Bolesław Matuszewski, Bohdan Jezewski, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, kontrakty umowy nie wyłączając hipotecznych, notarialnych i wekslowych, czeki i żyra, korespondencje i wszelkie pokwitowania podpisują obaj zarządcy pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktów, zeznanych przed notariuszem Bułharowskim w Warszawie dnia 5 stycznia 1932 r. za Nr. 13 i dnia 20 stycznia 1932 r. za Nr. 98 na lat dziesięć.

Wciągnięto w dn. 22 lutego 1932 r.

R. H. B LIV 7816: „Mechaniczna Fabryka Obcasów Drewnianych w Miłosnie, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Miłosnie gm. Okuniew, pow. warszawskiego. Celem spółki jest fabrykacja i sprzedaż obcasów drewnianych. Kapitał zakładowy zł. 6.000, podzielony na 100 udziałów pokryty aportem rzeczowym na zł. 5.500 i gotowizną zł. 500. Zarządcami są: Jenta Mintz vel Minc i Jakób Rajzman, oboje z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, umowy, kontrakty, pełnomocnictwa, obligi, weksle, żyra na wekslach, czeki, akty notarialne i hipoteczne podpisują dwaj zarządcy łącznie. Korespondencje nie zawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru towarów, przesyłek i pieniędzy podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Nabywanie nieruchomości, zaciąganie zobowiązań hipotecznych, udzielanie prokuracji należy do kompetencji zarządu. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Różyckim w Piasecznie pow. warszawskiego dnia 2 stycznia 1932 r. za Nr. 7, na czas do dnia 31 grudnia 1932 r., z warunkiem automatycznego przedłużania na następne okresy roczne o ile na trzy miesiące przed upływem terminu żaden ze wspólników nie zawiadomi listami poleconymi pozostałych wspólników o chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 22 lutego 1932 r.

R. H. B LIV 7817: „Towarzystwo Fabrykacji Firanek, Tiulu i Koronek Szlenkier. Gettlich i S-ka, Spółka Akcyjna”. Siedziba spółki w Warszawie, S-to-Jerska 10. Celem spółki jest produkcja i handel firanek, tiulu, koronek oraz innych wyrobów włókienniczych. Kapitał zakładowy zł. 500.000, podzielony na 1.000 akcji, z których 880 akcji na okaziciela i 120 akcji imiennych; na poczet kapitału wpłacono zł. 125.000 — reszta t. j. zł. 375.000 winna być wpłacona do dnia 1 lipca 1932 r. Zarząd stanowią: Zofja Szlenkier, Karol Szlenkier, Wanda Gettlich, Henryk Weyer, wszyscy z Warszawy, oraz Leon Herbst, Gustaw Geyer, obaj z Łodzi. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Wszelkie zobowiązania, oraz czeki podpisują dwaj członkowie zarządu. Korespondencje, nie zawierającą zobowiązań pokwitowania z odbioru towarów, pieniędzy, przesyłek i dokumentów, podpisuje jeden członek zarządu. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. We wszystkich wymienionych wyżej wypadkach zamiast członka zarządu podpisywać może prokurent. Mianowanie i odwoływanie prokurentów należy do kompetencji zarządu. Udzielono łącznej prokury: Janowi Zaborowskiemu, Gustawowi Gettlichowi, Antoniemu Zubrewiczowi, Emilowi Beringowi, Rudolfowi Weyerowi wszystkim z Warszawy. Statut spółki akcyjnej, zeznany został przed notariuszem Kurmanem w Warszawie, dnia 23 grudnia 1931 r. za Nr. 1679. Akt organizacyjny zeznany został przed tymże notariuszem w tejże dacie za Nr. 1680.

Wciągnięto w dn. 22 lutego 1932 r.

R. H. B LIV 7818: „Rampa”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Senatorska 29. Celem spółki jest prowadzenie przedsiębiorstw teatralnych i kinematograficznych na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i Wolnego Miasta Gdańska. Kapitał zakładowy zł. 4.500, podzielony na 45 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Leon Orlański Seweryn Majda, Jerzy Boczkowski, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, weksle, czeki, żyra na wekslach i czekach pełnomocnictwa, prokury, umowy, akty zbycia i nabycia nieruchomości podpisuje Leon Orlański łącznie z jednym z pozostałych zarządców. Wszelką korespondencję handlową nie zawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru korespondencji, nie wyłączając pieniężnej, należności, przesyłek towarów i wszelkich dokumentów podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Grymińskim w Warszawie, dnia 5 lutego 1932 r. za Nr. 319 na czas do dnia 5 lutego 1933 r., z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze okresy roczne, o ile na pięć miesięcy przed upływem terminu żaden ze wspólników nie zawiadomi pozostałych wspólników listami poleconymi o swej chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 22 lutego 1932 r.

R. H. B LIV 7819: „Prywatne Seminarjum Ochroniarskie imienia Marii Turkiewiczowej Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Chmielna 48. Celem spółki jest prowadzenie szkół i przedsiębiorstw zwazanych z potrzebami szkoły. Kapitał zakładowy zł. 2.400, podzielony na 60 udziałów, całkowicie wniesiony wkładem rzeczowym. Zarządcami są: Stanisław Buczyński i Jan Turkiewicz, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, pieniężne i niepieniężne umowy, weksle, czeki, pełnomocnictwa, substytucje i akty notarialne, podpisują obaj zarządcy łącznie pod stemplem firmy. Korespondencje bieżące, pokwitowania z odbioru należności korespondencji poleconej przesyłek pieniężnych i wartościowych, podpisuje jeden z zarządców. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Dylewskim w Warszawie dnia 4 lutego 1932 r. za Nr. 97, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 23 lutego 1932 r.

R. H. B LIV 7820: „Warszawska Składnica Pończoch i Trykotaczy, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Chmielna 30. Celem spółki jest prowadzenie handlu towarami wyrobami pończosznymi, trykotowymi i wogóle wszelkimi wyrobami włókienniczymi i innymi podobnymi towarami, a także wyrób tych towarów we własnych pracowniach, oraz import i eksport wszelkich towarów i wyrobów. Kapitał zakładowy zł. 3.000, podzielony na 6 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Jedyńm zarządcą jest Józef Kancenelebogen z Warszawy, który zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy oraz podpisuje firmę spółki pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Bułharowskim w Warszawie, dnia 29 stycznia 1932 r. za Nr. 161 i dnia 12 lutego 1932 r. za Nr. 220, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 25 lutego 1932 r.

R. H. B LIV 7821: „Spółka Ekspedycyjno-Handlowa Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Długa 17. Celem spółki jest prowadzenie przedsiębiorstwa transportowo-ekspedycyjnego, obejmującego przewóz towarów i dział cienia. Kapitał zakładowy zł. 2.000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Bronisław Hirszbein, Stanisław Szulczyński, Szulim vel Szymon Hirszbein, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle własne, jak i inne własne zobowiązania podpisują trzej zarządcy łącznie. Żyra na wekslach, czeki, pełnomocnictwa, prokury, pokwitowania z odbioru przesyłek, wartościowych, towarów, pieniędzy i innych należności podpisuje zarządca Bronisław Hirszbein samodzielnie, lub dwaj pozostali zarządcy łącznie. Korespondencję, nie zawierającą zobowiązań podpisuje jeden z zarządców. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Baranieckim w Warszawie dnia 20 lutego 1932 r. za Nr. 525, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 26 lutego 1932 r.

R. H. B LIV 7822: „Ceramika Łowicka i Boryszewska, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Nowogrodzka 36. Celem spółki jest fabrykacja i sprzedaż naczyń kamennych i cegły w wydzierżawionych w tym celu „Łowickiej fabryce naczyń kamiennych w Łowiczu” w „Zakładach ceramicznych „Boryszew” i w kopalni gliny „Łazsko”. Kapitał zakładowy zł. 10.000, podzielony na 20 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Stefanja Birnfeldowa, Leopold Wexstein, Henryk Wexstein, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Firmę spółki pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach, podpisują dwaj zarządcy łącznie, lub jeden zarządca łącznie z prokurentem. Mieczysławowi Wexsteinowi, Eljaszowi Krysztalowi udzielono łącznej prokury. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Jurkiewiczem w Warszawie, dnia 9 lutego 1932 r. za Nr. 201, na czas do dnia 9 lutego 1942 r.

Wciągnięto w dn. 26 lutego 1932 r.

R. H. B LIV 7823: „Towarzystwo dla Administracji Kineoteatru „Znicz”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Śniadeckich 5. Celem spółki jest eksploatacja umowy zawartej z poddierzawcą kina Znicz. Kapitał zakładowy spółki zł. 2.000, podzielony na 20 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Feliks Lejman i Władysław Lejman, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania umowy, weksle, indosy, czeki i pełnomocnictwa podpisują obaj zarządcy łącznie pod stemplem firmy. Korespondencję, pokwitowania z odbioru pieniędzy, towarów, korespondencji poleconej, pieniężnej i wartościowej, przekazów i przesyłek, podpisuje jeden z zarządców. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Jamonttem w Warszawie dnia 19 maja 1931 r. za Nr. 1802, na czas do dnia 19 maja 1932 r., z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze jednoroczne okresy, o ile na trzy miesiące przed upływem terminu jeden

ze współników nie zawiadomi drugiego o chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 27 lutego 1932 r.

R. H. B LIV 7824: „Towarzystwo Handlowe L. Majewski i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Długa 9. Celem spółki jest prowadzenie hurtowego i detalicznego handlu towarowego. Kapitał zakładowy zł. 2.100, podzielony na 21 udziałów całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Ludwik Majewski, Izaak Koszewnik, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, czeki żyra na wekslach i czekach, pełnomocnictwa, prokury, wszelkie zobowiązania akty notarialne i hipoteczne, akty kupna, sprzedaży i obciążenia nieruchomości, podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję, nie zawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru wszelkiej korespondencji nie wyliczącą pieniężnej, przesyłek towarów i wszelkich dokumentów oraz plenipotencje dla adwokatów do prowadzenia spraw sądowych i administracyjnych, podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Grymińskim w Warszawie, dnia 15 stycznia 1932 r. za Nr. 156 na czas do dnia 31 grudnia 1932 r., z warunkiem automatycznego przedłużania na następne okresy roczne, o ile najpóźniej na miesiąc przed upływem terminu żaden ze współników nie zawiadomi pozostałego współnika o swej chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 29 lutego 1932 r.

R. H. B LIV 7825: „Thibaud Gibbs et Compagnie, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Po francusku: „Thibaud Gibbs, et Compagnie Societe a responsalite limitee”. Siedziba spółki w Warszawie, Nowy-Zjazd 1. Celem spółki jest fabrykacja i sprzedaż artykułów kosmetycznych w szczególności artykułów sprzedawanych pod nazwą: „Thibaud Gibbs et Co.”. Kapitał zakładowy zł. 5.000, podzielony na 50 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Jacques Quellennee, Olivier Bechet obaj z Paryża, Konrad Kopiera, Zygmunt Lityński, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkiego rodzaju zobowiązania, akty i umowy podpisują pod stemplem firmy dwóch zarządców łącznie. Korespondencję bieżącą, podpisuje jeden z zarządców. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Hettlingerem w Warszawie, dnia 24 lutego 1932 r. za Nr. 909, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 1 marca 1932 r.

R. H. B LIV 7826: „Józef Hausner Syn i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Franciszkańska 10. Celem spółki jest prowadzenie składu materiałów aptecznych i farb. Kapitał zakładowy zł. 2.000, podzielony na 40 udziałów całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Józef Hausner i Edward Hausner obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, czeki żyra na wekslach i czekach, pełnomocnictwa i wszelkie zobowiązania podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję, nie zawierającą zobowiązań, przekazy, pokwitowania z odbioru przesyłek i towarów podpisuje każdy z zarządców. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dnia 8 lipca 1930 r. za Nr. 4309 i dnia 5 lutego 1932 r. za Nr. 696 na czas do dnia 8 lipca 1933 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na następne trzyletnie okresy o ile na sześć miesięcy przed upływem terminu żaden ze współników nie zawiadomi notarialnie pozostałych współników o swej chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 1 marca 1932 r.

R. H. B LIV 7827: „Skład Apteczny Józef Hausner i Syn, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Grzybowska 10. Celem spółki jest prowadzenie przedsiębiorstwa detalicznego składu materiałów aptecznych. Kapitał zakładowy zł. 4.000 podzielony na 100 udziałów całkowicie wniesiony aportem rzeczowym. Jedyńm zarządcą jest Józef Hausner z Warszawy, który zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy oraz podpisuje firmę spółki pod

jej stemplem, na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dn. 25 listopada 1931 r. za Nr. 6134 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 1 marca 1932 r.

R. H. B LIV 7828: „Centralny Magazyn Pościelowy Jakób Szmidt i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Królewska 43. Celem spółki jest prowadzenie drobnej sprzedaży towarów pościelowych i łózek, tak na własny rachunek, jak i komisowo. Kapitał zakładowy zł 4.000, podzielony na 40 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządca Jakób Szmidt z Warszawy, zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Dylewskim w Warszawie, dn. 6 lutego 1932 r. za Nr. 101, na przeciąg jednego roku od daty zarejestrowania spółki z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze jednoroczne okresy, o ile na jeden miesiąc przed upływem terminu, żaden ze współników nie zawiadomi pozostałego notarialnie lub listem poleconym o chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 2 marca 1932 r.

R. H. B LIV 7829: „Towarzystwo Kinoteatrów Objazdowych „Pochodnia”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Szpitalna 10. Celem spółki jest prowadzenie kinoteatrów objazdowych. Kapitał zakładowy zł 3.000, podzielony na 60 udziałów, całkowicie wpłacony. Zarządcami są: Jan Skarbek Malczewski, Zofia Lossman, Józef Suchowolski, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie umowy notarialne i prywatne, pełnomocnictwa, weksle, czeki i wszelkie zobowiązania podpisuje dwóch zarządców łącznie. Korespondencję, nie zawierającą zobowiązań, przekazy pieniężne, pokwitowania z odbioru pieniędzy, wszelkich ruchomości i wszelkiej korespondencji podpisuje jeden z zarządców. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Nabywanie, zbywanie i obciążenie nieruchomości należy do kompetencji walnego zgromadzenia. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie, dn. 23 stycznia 1932 r. za Nr. 338, na czas nieokreślony.

Wciągnięto w dn. 2 marca 1932 r.

R. H. B LIV 7830: „Mechaniczne Warsztaty Stolarskie, Wojciech Hoffman i Synowie”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Warszawie, Grójecka 57 (w domu Wojciecha Hoffmana). Celem spółki jest prowadzenie przedsiębiorstwa wyrobów stolarsko-budowlanych. Kapitał zakładowy zł 9.000 podzielony na 90 udziałów, całkowicie wpłacony. Zarządcami są: Wojciech Hoffman, Władysław Hoffman, Teodor Hoffman, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, czeki, umowy, pełnomocnictwa, prokury, akty notarialne i hipoteczne oraz wszelkie zobowiązania podpisuje Wojciech Hoffman łącznie z jednym z pozostałych zarządców. Korespondencję, nie zawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru korespondencji podpisuje jeden z zarządców. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Warmskim w Warszawie, dn. 13 lutego 1932 r., za Nr. 316 na okres lat trzech od daty wpisania spółki do rejestru handlowego.

Wciągnięto w dn. 2 marca 1932 r.

R. H. B LIV 7833: „Centralna Gospoda”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Siedziba spółki w Warszawie, Wierzbowa 11. Celem spółki jest prowadzenie zakładu gastronomicznego. Kapitał zakładowy zł 4.800, podzielony na 24 udziały. Zł 4.000 wpłacono gotowizną, pozostałe zł 800 wniesiono wkładem rzeczowym. Zarządcami są: Stanisława Dębińska, Eugenia Szutowaska, obie z Warszawy. Zarządczyni zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, czeki, pełnomocnictwa, prokury, akty notarialne i wszelkie zobowiązania podpisują obie zarządczyni łącznie. Pokwitowania z odbioru należności, towarów, korespondencji, przekazów, przesyłek i t. p., podpisuje jedna z zarządczyń. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, za-

warta na mocy aktu, zeznanego przed p. o. notariusza Maciejewskim w Warszawie, dn. 17 grudnia 1931 r. za Nr 754, na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 3 marca 1932 r.

R. H. B LIV 7835: „Przedsiębiorstwo Instalacyjne Inżynier Henryk Edelman i Spółka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Żórawia 16. Celem spółki jest prowadzenie robót instalacyjnych w zakresie elektrotechniki wchodzących. Kapitał zakładowy zł 3.000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Henryk Edelman z Warszawy jest jedynym zarządcą spółki, zastępuje on spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie, dn. 31 grudnia 1931 r., za Nr. 3709 i dn. 18 lutego 1932 r., za Nr. 678 na czas do dn. 1 stycznia 1933 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na następne okresy roczne, o ile na jeden miesiąc przed upływem terminu żaden ze współników nie zawiadomi listem poleconym pozostałego współnika o swej chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 3 marca 1932 r.

R. H. B LIV 7836: „Pracownia Architektoniczna Profesorów Państwowej Szkoły Budownictwa, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Profesorska 3. Celem spółki jest wykonywanie wszelkiego rodzaju projektów budowlanych, kierownictwo robót budowlanych sposobem zarówno ogólnym jak administracyjnym i gospodarczym, sporządzanie kosztorysów, sprawdzanie rachunków, udzielanie opinii i porad rzeczoznawczych i wogóle wykonywanie wszelkich prac związanych z zawodem architekta. Kapitał zakładowy zł 2.400, podzielony na 6 udziałów całkowicie gotowizną wpłacony. Jedynym zarządcą spółki jest Alfons Gravier z Warszawy. Zarządca zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Straszewcem w Warszawie, dn. 28 lutego 1930 r., za Nr. 478 i aktów, zeznanych przed notariuszem Jelnickim w Warszawie, dn. 14 stycznia 1931 r., za Nr. 99 i dn. 4 lutego 1931 r., za Nr. 277 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 4 marca 1932 r.

R. H. B LIV 7837: „Magazyn Obuwia Władysław Cyruliński i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Wierzbowa 9. Celem spółki jest komisowa detaliczna sprzedaż obuwia wszelkiego rodzaju. Kapitał zakładowy zł 3.000, podzielony na 100 udziałów całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: Kazimierz Cyruliński, Józef Bornszejn, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, żyra na nich, umowy, czeki, prokury, plenipotencje i wszelkie zobowiązania podpisują obaj zarządcy łącznie. Pokwitowania z odbioru należności, towarów, ładunków, przekazów pieniężnych i korespondencji podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzone pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Zaborowskim w Warszawie, dn. 20 lutego 1932 r., za Nr. 382, na czas do dn. 1 stycznia 1933 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze jednoroczne okresy o ile na miesiąc przed upływem terminu jeden ze współników nie zawiadomi pozostałych notarialnie o chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 4 marca 1932 r.

R. H. B LIV 7839: „Browar Cechanowski, Spółka Akcyjna”. Siedziba spółki w Warszawie, Ceglana 11. Celem spółki jest prowadzenie browaru, drożdżowni, dystylarni, krochmalni, fabrykacja przetworów owocowych i warzywnych, octu, kwasu węglowego, win owocowych, wód mineralnych i owocowych, zakładanie chmielników, suszarni chmielu i t. p. Kapitał zakładowy zł 180.000, podzielony na 1.800 akcji na okaziciela. Zarząd stanowią: Stanisław Müller z Konstancina, Henryk Pat-schke, Adam Gałęcki, Jerzy Machlejd, Józef Machlejd, Jan Blunck, pięciu ostatnich z Warszawy. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Wszelkiego rodzaju zobowiązania, weksle, pełnomocnictwa, umowy, akty notarialne i hipoteczne podpisują dwaj członkowie zarządu, względnie jeden członek zarządu łącznie z prokurentem. Do podpisywania

czeków, wszelkiej korespondencji, nie zawierającej zobowiązań, jak również do odbioru korespondencji, pieniędzy, przesyłek i towarów upoważniony jest każdy członek zarządu lub prokurent. Wacławowi Lewickiemu z Ciechanowa udzielono prokury Statutu spółki akcyjnej uzgodniony z przepisami prawa o spółkach akcyjnych (Dz. Ust. 39/28 poz. 383), zatwierdzony postanowieniem Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu dn. 17 października 1931 r., opublikowany został w Nr. 264 Monitora Polskiego z dn. 16 listopada 1931 r. Akt organizacyjny, zeznany został przed notariuszem Hettlingerem w Warszawie, dn. 20 maja 1922 r., za Nr. 1827.

Wciągnięto w dn. 4 marca 1932 r.

R. H. B LV 7840: „Pralnia Parowa i Wytwórnia Bielizny „Empire“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Siedziba spółki w Warszawie, Dzielna 76. Celem spółki jest prowadzenie pralni parowej i wytwórni bielizny. Kapitał zakładowy zł 2.000, podzielony na 40 udziałów, całkowicie wpłacony gotówką. Zarządcami są: Stanisław Zajdel, Musza Ołomucka, oboje z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, czeki, żyra, pełnomocnictwa, prokury, umowy, akty notarialne i hipoteczne, oraz wszelkie zobowiązania podpisują dwaj zarządcy łącznie. Korespondencje niezawierające zobowiązań, pokwitowania z odbioru korespondencji, przesyłek, towarów, pieniędzy, podpisuje jeden zarządca. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktów, zeznanych przed notariuszem Pomykałskim w Warszawie, dn. 24 listopada 1931 r., za Nr. 1269 i dn. 28 listopada 1931 r., za Nr. 1289, na czas do dn. 1 września 1934 r. Przedterminowemu rozwiązaniu ulega spółka w razie eksmisji jej z lokalu przez ewentualnego nowonabywcę nieruchomości, w której znajduje się siedziba spółki.

Wciągnięto w dn. 4 marca 1932 r.

R. H. B LV 7841: „M. Komuda i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Siedziba spółki w Warszawie, Dobra 49. Celem spółki jest prowadzenie handlu artykułami kolonialnymi. Kapitał zakładowy zł 3.000, podzielony na 10 udziałów. Na poczet kapitału zakładowego wpłacono zł 1.500 gotówką, na pozostałe zł 1.500 oceniono wkład rzeczowy. Zarządcami są: Marjanna Komuda, Jadwiga Gołoś, obie z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, czeki, żyra, umowy, pełnomocnictwa i wszelkie zobowiązania podpisują dwaj zarządcy łącznie. Dokumenty, nie zawierające zobowiązań podpisuje jeden zarządca. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Tyborowskim w Warszawie, dn. 22 lutego 1932 r., za Nr. 629 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 5 marca 1932 r.

R. H. B LV 7843: „Biuro Instalacyjno-Techniczne W. Malinowski Inżynier i Spółka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Siedziba spółki w Warszawie, ul. Aleja 3 Maja 2. Celem spółki jest wykonywanie wszelkich robót instalacyjno-technicznych i budowlanych. Kapitał zakładowy zł 5.000, podzielony na 50 udziałów, całkowicie gotówką wpłacony. Zarządcą jest Władysław Malinowski z Warszawy. Zarządca zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Bułharowskim w Warszawie dn. 25 stycznia 1932 r., za Nr. 129 na czas nieograniczony.

Wciągnięto w dn. 7 marca 1932 r.

R. H. B LV 7844: „M. Lissowska i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Siedziba spółki w Warszawie 11-go Listopada 10. Celem spółki jest prowadzenie fabryki wyrobów cukierniczych. Kapitał zakładowy zł 2.000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie gotówką wpłacony. Zarządcą Helena Kawecka z Anna, zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Małkowskim w Warszawie dn. 19 lutego 1932 r., za Nr. 422, na czas do dn. 15 lutego 1933 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze jednoroczne okresy o ile na

trzy miesiące przed upływem terminu żądań ze współników nie zażąda rozwiązania spółki

Wciągnięto w dn. 7 marca 1932 r.

R. H. B LV 7845: „Centrala Spożywczo-Kolonjalna, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Siedziba spółki w Warszawie Senatorska 22. Celem spółki jest prowadzenie handlu towarami spożywczo-kolonjalnymi. Kapitał zakładowy zł 3.750, podzielony na 15 udziałów, całkowicie gotówką wpłacony. Zarządcami są: Kelman Besser, Majer Szlama Altsztein, Szyja Gestel zastępcami zarządców są: Hersz Goldberg, Izrael Lejzor Rozenwald, Matys Fajwel Tykułski, wszyscy z Warszawy. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Weksle, żyra weksli, czeki, wszelkie zobowiązania, akty urzędowe i pełnomocnictwa podpisuje trzech zarządców łącznie lub też dwóch zarządców łącznie z zastępcą. Rachunki, korespondencje, nie zawierające zobowiązań i pokwitowania podpisuje dwóch zarządców. Pokwitowania z odbioru wszelkiej korespondencji, pieniędzy za przekazami, przesyłek, ładunków i towarów podpisuje każdy z zarządców. Podpisy winny być kładzone pod stemplem firmy. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Szymańskim w Warszawie, dn. 11 lutego 1932 r., za Nr. 365, na czas do dn. 1 marca 1935 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na następne okresy dwuletnie, o ile na trzy miesiące przed upływem terminu conajmniej połowa współników nie zażąda przed tymże notariuszem poleconymi pozostałych współników o swej chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 7 marca 1932 r.

R. H. B 7846: „Polskie Linje Autobusowe, Spółka Akcyjna“. Siedziba spółki w Warszawie, Senkiewicza 3. Celem spółki jest eksploatacja komunikacji samochodowej i autobusowej w Państwie Polskim zarówno o obwoje jak i ciężarowej. Kapitał zakładowy zł 500.000, podzielony na 1.000 akcji na okazycie, całkowicie wpłacony. Zarząd stanowią: Leonard Janson, Harry Janson, obaj ze Stockholmu, Axel Nilsson, Roman Rudniewski, Apolinary Kostro, trzej ostatni z Warszawy. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Do składania oświadczeń i podpisywania w imieniu spółki wystarczy współdziałanie dwóch członków zarządu, albo jednego członka zarządu łącznie z prokurentem. Oświadczenia zwrócone do spółki, tudzież doręczenia pism mogą być dokonywane wobec jednego członka zarządu lub prokurenta. Prokurenta spółki mianuje i odwołuje zarząd spółki. Podpisy winny być kładzone pod stemplem firmy. Statut spółki akcyjnej, którego treść przytoczona jest w akcie, zeznanym przed notariuszem Siennickim w Warszawie, dn. 18 lutego 1932 r., za Nr. 682 zatwierdzony został postanowieniem Ministra Przemysłu i Handlu dn. 5 lutego 1932 r., Nr. 2033. Akt organizacyjny zgromadzenia, zeznany został przed tymże notariuszem Siennickim, dn. 18 lutego, 1932 r., za Nr. 683.

Wciągnięto w dn. 7 marca 1932 r.

R. H. B LV 7849: „Autobieg, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Siedziba spółki w Warszawie, Stalowa 25. Celem spółki jest eksploatacja samochodów-taksówek. Kapitał zakładowy zł 2.000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie gotówką wpłacony. Adam Reinberg z Warszawy, reprezentuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy, podpisując firmę pod jej stemplem na wszelkich dokumentach i zobowiązaniach. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Nowckim w Warszawie, w dn. 22 lutego 1932 r., za Nr. 335 na czas nieokreślony.

Wciągnięto w dn. 8 marca 1932 r.

R. H. B LV 7853: „Tartak Błoński „Tarblon“, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“. Siedziba spółki w Warszawie Błońska 4. Celem spółki jest eksploatacja tartaków, przeróbka drzewa i wykonywanie wszelkich czynności w zakresie przemysłu drzewnego wchodzących. Kapitał zakładowy zł 10.000, podzielony na 100 udziałów, całkowicie gotówką wpłacony. Zarządcami są: Icek Lewin, Szejwa Czarny, Izaak Sadowski i Lejba Henkin, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, żyra, umowy, wszelkie zobowiązania, czeki, prokury, pełnomocnictwa, korespondencje, pokwitowania z odbioru pieniędzy podpisują trzej zarządcy łącznie pod stemplem firmy. Odbiór korespondencji, listów poleconych i pieniężnych, ładunków i towarów podpi-

suje jeden z zarządców. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Nowickim w Warszawie, dn. 29 stycznia 1932 r., za Nr. 174, na czas do dn. 31 stycznia 1933 r. z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze jednoroczne okresy, o ile na trzy miesiące przed upływem terminu jeden ze współników nie zawiadomi pozostałych o chęci wystąpienia z spółki.

Wciągnięto w dn. 9 marca 1932 r.

R. H. B LV 7859: „Zakłady Przemysłu Szklanego „Omega”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki w Warszawie, Toruńska 29. Celem spółki jest produkcja i przeróbka szkła. Kapitał zakładowy zł 6.000, podzielony na 60 udziałów, całkowicie gotowizną wpłacony. Zarządcami są: M. chał Kurcwał, Władysław Olszewski, Szaja Pinkus L chtenstein, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Weksle, zyra na nich, umowy, czeki, prokury, pełnomocnictwa i wszelkie zobowiązania podpisują wszyscy trzej zarządcy łącznie. Pokwitowania z odbioru wszelkich należności ładunków, towarów i korespondencji podpisuje każdy z zarządców samodzielnie. Podpisy winny być kładzone pod stemplem firmy Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zawarta na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Nowickim w Warszawie, dn. 21 sierpnia 1931 r. i 23 lutego 1932 r., za Nr. 1363 i 343, na czas do dn. 1 sierpnia 1932 r., z warunkiem automatycznego przedłużania na dalsze jednoroczne okresy, o ile na trzy miesiące przed upływem terminu żaden ze współników nie zawiadomi pozostałych notarialnie o chęci wystąpienia ze spółki.

Wciągnięto w dn. 11 marca 1932 r.

WPISY DODATKOWE

R. H. B XV 3016 (B XLVII 6837): „Polski Monopol Tytoniowy w Warszawie”. Pisma i zobowiązania dyrekcji podpisują z osobna: dyrektor dr. Aleksander Kreutz, wicedyrektor Stanisław Rościński, szefowie działów: Ernest Zaremba, Marjan Zdrojewski, Józef Dutkowski, Karol Kana, Wiktor Oziemiński, kierownicy biur: Maksymilian Bick, Stanisław Krassowski, Jan Napieralski, Jar Niemczyk, Stanisław Szrom, Henryk Tyszkowski i inż. Mieczysław Uzdowski. Czeki, asygnacje i zlecenia wypłat podpisują, jako pierwszy podpisujący: dyrektor dr. Aleksander Kreutz, wicedyrektor Stanisław Rościński, szefowie działów, Ernest Zaremba, Marjan Zdrojewski, Józef Dutkowski, Karol Kana, kierownicy biur: Maksymilian Bick, Stanisław Krassowski, Jan Napieralski, Henryk Tyszkowski i inż. Mieczysław Uzdowski, oraz łącznie jako drugi podpisujący szef działu Wiktor Oziemiński, kierownicy biur: Jan Niemczyk i Stanisław Szrom.

R. H. B 3096 (B XXXIII 5185): „Towarzystwo Handlowo-Przemysłowe Mieczysław Zagajski, Spółka Akcyjna”. Prokura Jerzego Dun n-Karwickiego ustala.

R. H. B XIX 3492 (B XLVI 6701) „Towarzystwo Kopalń i Zakładów Hutniczych Sosnowieckich, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Karolowi Dauphin z Sosnowca udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z jednym z członków zarządu. Dotychczasowi prokurenci Kazimierz Wosiński i Kazimierz Doboszyński podpisują każdy z nich łącznie z jednym z członków zarządu.

R. H. B XXVII 4563: „Towarzystwo Akcyjne Warszawskich Dróg Żelaznych Dojazdowych” w Warszawie. Firma obecnie brzmi: „Towarzystwo Warszawskich Kolei Dojazdowych Spółka Akcyjna”. Celem spółki jest 1) eksploatacja wązkotorowych kolei dojazdowych: a) od dawnej granicy m. st. Warszawy przy b. rogatce piotrogrodzkiej do Jabłony z odnogami, b) od wawnej granicy m. st. Warszawy przy b. rogatce moskiewskiej przez Otwock do Karczewa z odnogami, c) z Warszawy przez Piaseczno do Góry Kalwarii z odnogami, d) z Warszawy przez Wlanów do Piaseczna z odnogami, e) z Piaseczna do Jasiołka cukrownia „Czersk” z odnogą do Grójca, f) od stacji Warszawa kolei wymienionych pod c) i d) do stacji Warszawa - Główna P. K. P.; 2) Budowa i eksploatacja nowych kolei, przedłużenie i tniejących kolei, oraz odnog na które spółka uzyskała już lub uzyska koncesje, tudzież eksploatacja odcinka kolejowego nazwanego „Odcinkiem Miejskim”, będącego własnością gminy m.

st. Warszawy, łączącego linje kolejowe wymienione w punkcie 1 pod a. i b.; 3) Zakładanie i prowadzenie innych przedsiębiorstw komunikacyjnych, oraz przedsiębiorstw będących w związku z głównymi celami spółki, jak również branie udziału w takich przedsiębiorstwach; 4) Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Wszelką korespondencję w imieniu spółki podpisuje jeden członek zarządu. Weksle, pełnomocnictwa, umowy, akty hipoteczne i notarialne, tudzież żądania zwrotu sum od instytucji kredytowych, podpisuje dwóch członków zarządu, lub jeden członek zarządu łącznie z prokurentem. Do kwitowania z odbioru pieniędzy, przesyłek i dokumentów dostateczny jest podpis jednego członka zarządu. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zatwierdzenia statutu uzgodnionego z przepisami prawa o spółkach akcyjnych (Dz. Ust. 39/28, poz. 383), opublikowane zostało w Nr. 297 „Monitora Polskiego” z dnia 28 grudnia 1931 r.

R. H. B XXIX 4712: „Powszechny Bank Depozytowy, Spółka Akcyjna”. Prokura Adolfa Kirsteina ustala. Udzielono prokury: Ludwikowi Szafrowi i Abramowi Rubinsteinowi z prawem podpisywania łącznie z jednym dyrektorem lub wicedyrektorem.

R. H. B XXXI 4995: „Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Józefowi Zelińskiemu i Bolesławowi Wncentemu Dzikiewiczowi obydwom z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z jednym z członków zarządu.

R. H. B XXXII 5041: „Balzyń, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki mieści się obecnie na stacji kolejowej Warszawa-Wileńska-Lowarowa.

R. H. B XXXVI 5421: „Elibor”, Spółka Akcyjna Handlowo-Przemysłowa L. J. Borkowski” w Warszawie. Kapitał zakładowy podzielony jest na 62.500 akcji, z których 6.250 miennych a 56.250 na okaziciela. Wszelką korespondencję w imieniu spółki, czeki, listy z żądaniem sum od instytucji kredytowych, pokwitowania z odbioru pieniędzy, towarów, posyłek i dokumentów podpisuje jeden członek zarządu lub prokurent. Żyrowanie weksli klientowskich wymaga podpisu dwóch członków zarządu, lub też jednego członka zarządu wraz z prokurentem, lub też dwóch prokurentów. Wystawianie akceptów, podpisywanie wszelkiego rodzaju umów notarialnych i hipotecznych oraz pełnomocnictw wymaga podpisu dwóch członków zarządu lub też jednego członka zarządu wraz z prokurentem. Podpisy winny być kładzone pod stemplem firmy. Ustanawianie i zwalnianie prokurentów należy do kompetencji zarządu. Prokura dr. Henryka Zerebilto-Bodea ustala. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zatwierdzenia statutu uzgodnionego z przepisami prawa o spółkach akcyjnych (Dz. Ust. Nr. 39/28, poz. 383), opublikowane zostało w Nr. 273 Monitora Polskiego z dnia 26 listopada 1930 r.

R. H. B XXXVI 5449: „Robdok”, Spółka Budowlano-Przemysłowa, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Zarządcami obecnie są: Kazimierz Cebrzyński, Izrael Pren, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Firmę spółki pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach podpisuje jeden zarządca. Wpisało na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Chomenko w Warszawie, dn. 28 stycznia 1932 r. za Nr. 66.

R. H. B XXXVIII 5644: „Polski Lloyd, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Prokura Wolfganga Römera ustala.

R. H. B XXXVIII 5662: „Iwanowski, Czarnowski i Węglewski, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. B XXXVIII 5690: „Przemysł i Handel Wełniany „Polskie Runo”, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Komisję Likwidacyjną stanowią: Marjan Małuja w majątku Słomkowo pow. Aleksandrów Kujawski, Teofil Müller w Linowcu pow. Chełmno, Kazimierz hr. Kwileck, Jan Cichowski, Władysław Piętkowski,

wszyscy trzej z Warszawy. Na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 30 października 1931 r., spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B XXXIX 5845: „Towarzystwo Przemysłowo-Leśne „Kamienne“, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Celem spółki jest prowadzenie przemysłu leśnego, wszechstronne użytkowanie drzewostanów w drodze przeróbki przemysłowej, handel lasem, drzewem i produktami przemysłu drzewnego na rachunek własny, jakoteż komisowo, tudzież nabywanie, sprzedaż i eksploatacja obszarów leśnych. Pokwitowania z odbioru z poczty korespondencji nie wyłączając pieniężnej podpisuje jeden członek zarządu, korespondencję, weksle, czeki, pełnomocnictwa, akty notarialne i hipoteczne i wszelkie akty prywatne, tudzież zobowiązania podpisują dwaj członkowie zarządu lub jeden członek zarządu łącznie z prokurentem. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Zbycie i hipoteczne obciążenie nieruchomości spółki należy do kompetencji walnego zgromadzenia. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zatwierdzenia statutu uzgodnionego z przepisami prawa o spółkach akcyjnych (Dz. Ust. 39/28, poz. 383), opublikowane zostało w Nr. 13 Monitora Polskiego z dnia 18 stycznia 1932 r.

R. H. B XLI 6058: „Polska Spółka Zakłady GaiFFE-Gallot-Pilon, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Aleksander Koch z zarządu wystąpił. Na zarządcę wybrany został Tadeusz Skrzywan z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia wspólników z dnia 25 marca 1931 r. i 14 grudnia 1931 r.

R. H. B XLII 6169: „Pierwsze Polskie Zakłady Linoleum, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Zarząd obecnie stanowią: inż. Kazimierz Woczyński, Konstanty-Walter Lange, Michał Hilbrandt, Emil-Brunon Lange, wszyscy z Warszawy, Carl-August Wcander ze Sztokholmu. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszów zeznanej przed notariuszem Dobrowolskim w Warszawie, dnia 28 kwietnia 1931 r. za Nr. 1061.

R. H. B 6208: „Towarzystwo Akcyjne Pabjanickich Fabryk WYROBÓW Bawełnianych Krusche i Ender” w Warszawie. Firma obecnie brzmi: „Spółka Akcyjna Pabjanickich Fabryk WYROBÓW Bawełnianych „Krusche i Ender”. W języku angielskim: The Pabjanice Cotton Mills „Krusche i Ender” Ltd. W języku francuskim: „Societe par Actions des Manufactures Cotonnieres Krusche i Ender”. W języku niemieckim: „Aktien Gesellschaft der Pabjanicer Baumwoll-Manufacturen „Krusche i Ender”. Celem spółki jest prowadzenie zakładów włókienniczych, organizowanie i eksploatacja przemysłów pomocniczych pokrewnych i pochodnych, uczestnictwo w innych przedsiębiorstwach przemysłowych i handlowych oraz handel wyrobami spółki. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Korespondencję, czeki, traty, akredytywy, żyra na wekslach, czekach i przekazach pokwitowania z odbioru pieniędzy i towarów, tudzież żądania należności z instytucji państwowych, samorządowych, prywatnych i kredytowych podpisuje jeden z członków zarządu lub dwóch prokurentów. Akcepty, pełnomocnictwa, umowy, kontrakty, akty hipoteczne i rejentalne, podpisuje dwóch członków zarządu, albo też samodzielnie prezes zarządu, lub jego zastępca o ile zgodnie z par. 18 statutu walne zgromadzenie udzieli im specjalnego pełnomocnictwa co samodzielnego podpisywania dokumentów i samodzielnego działania we wszystkich wypadkach, w których potrzebne jest według statutu wspólne działanie lub podpis dwóch osób za wyjątkiem tylko aktów rejentalnych, dotyczących się spraw hipotecznych, które wymagają podpisu dwóch członków zarządu. Natomiast korespondencję zwykłą niezawierającą zobowiązań, oraz pokwitowania z odbioru z poczty pieniędzy lub przesyłek wartościowych podpisuje jeden członek zarządu lub jeden prokurent. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zatwierdzenia statutu uzgodnionego z przepisami prawa o spółkach akcyjnych (Dz. Ust. 39/28 poz. 383), opublikowane zostało w Nr. 27 Monitora Polskiego z dn. 4 lutego 1932 r.

R. H. B XLII 6217: „Towarzystwo Transportów i Handlu „Baltic-Levant”, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Komisję Likwidacyjną stanowią: Borys Hessen, inż. Józef Dorotyński, Zyg-

munt Kirszenberg, Józef Szwarzman, wszyscy z Warszawy. Firmę spółki pod jej stemplem z dodatkiem „w likwidacji” podpisuje dwóch członków Komisji Likwidacyjnej łącznie. Na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 17 października 1930 r., zawartej w akcie notariusza Dembińskiego w Warszawie za Nr. 1276, spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B XLIII 6269: „Uprzywilejowane Zakłady Górnicze, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Konrad Herb z Lublina, jako jedyny zarządca zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy podpisując firmę pod jej stemplem. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia wspólników z dn. 25 czerwca 1930 r.

R. H. B XLIV 6436: „Kinoteatr Wsłá, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Zarządcami obecnie są: Henryk Płatek, i Roman Schoenborn, obaj z Warszawy. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Nowickim w Warszawie, dnia 7 września 1929 r. za Nr. 990.

R. H. B XLIV 6471: „Biuro Techniczno-Handlowe „Ciepło i Siła”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Na pokrycie kapitału zakładowego w gotówiznie wpłacono zł. 6.000, pozostałe zł. 3.000 wniesiono wkładem rzeczowym. Zarządcami obecnie są: Salomon vel Stefan Papisz, Leon Ferszt, obaj z Warszawy. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Sennickim w Warszawie, dnia 15 maja 1931 r. za Nr. 2237.

R. H. B XLVI 6652: „Centralne Biuro Sprzedaży Rur Izolacyjnych, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Moniuszki 9.

R. H. B XLVI 6692: „Tania Sprzedaż Manufaktury, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Baranieckim w Warszawie, dn. 30 listopada 1931 r. za Nr. 1949, spółka została rozwiązana, przedsiębiorstwo zlikwidowane.

R. H. B XLVII 6836: „Biuro Kinematograficzne „Progress”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Zarządcami obecnie są: inż. Zawel Pupko, Władysław Kaszubski, obaj z Warszawy. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Jelnickim w Warszawie, dnia 14 stycznia 1932 r. za Nr. 86.

R. H. B XLVII 6840: „Gazobenz”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Likwidatorem mianowany został Zelman Kohn z Warszawy. Firmę spółki z dodatkiem „w likwidacji” podpisuje likwidator samodzielnie. Na mocy uchwały walnego zgromadzenia wspólników z dn. 3 grudnia 1931 r., spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B XLVIII 6890: „Towarzystwo Zakładów Żyrardowskich, Spółka Akcyjna”. Prokura Henryka Mariage'a ustała.

R. H. B XLVIII 6909: „Kursy Kroju i Szycia K. Lewański i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Przedsiębiorstwo zostało zlikwidowane.

R. H. B XLVIII 6965: „Podmiejska Cegielnia w Pustelniku, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Jakób Halber przestał być zarządcą. Firmę spółki pod jej stemplem na wszelkich dokumentach i zobowiązaniach podpisuje jeden z zarządców. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Nowickim w Warszawie, dnia 20 stycznia 1932 r. za Nr. 123.

R. H. B XLIX 6992: „E. Nołcken i S-ka, Biuro Techniczno-Handlowe, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Stanisław Kašinowski przestał być zarządcą. Wszelkie zobowiązania, weksle, żyra, czek, kontrakty, pełnomocnictwa i akty urzędowe podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję, nie zawierającą

jąca zobowiązań, pokwitowania z odbioru wszelkiej korespondencji, nie wyłączając pieniężnej, należności i towarów podpisuje jeden z zarządców. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Chomenko w Warszawie, dnia 21 kwietnia 1931 r. za Nr. 328.

R. H. B XLIX 7028: „Bracia Geisler, Okolski i Patschke, Fabryka Maszyn i Zakłady Przemysłowe w Warszawie, Spółka Akcyjna”. Zarząd obecnie stanowią: Mieczysław Bronikowski, dr. Faustyn Rasiński i Zygmunt Cyguelki, wszyscy z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszów, zeznanego przed notariuszem Nowickim w Warszawie, dnia 26 stycznia 1932 r. za Nr. 151. Wpis powyższy w dniu 26 lutego 1932 r. wciągnięto: „Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy Wacław Purski, kuratorem zaś adwokat Jan Ruff z Warszawy. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 9 lutego 1932 r. firmie: „Bracia Geisler, Okolski i Patschke Fabryka Maszyn i Zakłady Przemysłowe w Warszawie Spółka Akcyjna” ogłoszona została upadłość.

R. H. B XLIX 7034: „Spółka Wydawnicza „Wiedza Współczesna”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Górnośląskiej 16. Jadwiga Woźniakowa przestała być zarządczynią. Wszelkie zobowiązania podpisują oboje zarządcy łącznie. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Miśzewskim w Warszawie, dnia 17 marca 1931 r. za Nr. 1821.

R. H. B XLIX 7042: „Dom Handlowy „Wedmet”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Mieczysław vel Mendel Kirszenberg przestał być zarządcą. Czeki oraz żyra na wekslach podpisuje jeden z zarządców. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Hübnerem w Warszawie dnia 30 stycznia 1932 r. oraz uchwały walnego zgromadzenia wspólników z dnia 8 lutego 1932 r.

R. H. B XLIX 7044: „Warsztaty Przemysłowe „Okowa”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Bolesław Okolski przestał być zarządcą. Na zarządcę wybrany został Wacław Wyczałkowski z Warszawy. Wpisano na mocy aktu, zeznanego przed notariuszem Hettlingerem w Warszawie dnia 9 stycznia 1932 r. za Nr. 106.

R. H. B XLIX 7074: „Braffer”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Zygmunt Wrzak przestał być zarządcą. Weksle własne, akcepty, prokury, kontrakty i wszelkie zobowiązania winny być podpisywane przez Leopolda Hamburgera łącznie z jednym z pozostałych zarządców lub prokurentem. Czeki, żyra na wekslach podpisują dwaj zarządcy łącznie. Korespondencję nie zawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru korespondencji, przekazów pieniężnych, przesyłek, towarów i należności pieniężnych podpisuje jeden z zarządców lub prokurent. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Wpisano na mocy uchwały wspólników z dnia 16 stycznia 1932 r.

R. H. B XLIX 7095: „Auto-Sport” N. Markowska i W. Nowolecki, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Szpitalnej 4.

R. H. B L 7143: „Bracia Feiweł, Spółka Akcyjna w Warszawie”. Zarząd obecnie stanowią: Kazimierz Młynarski, Adalbert Kaswiner, obaj z Warszawy i Oskar Górski z Łodzi. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszy, zeznanego przed notariuszem Sennickim w Warszawie dnia 30 stycznia 1932 r. za Nr. 430. Uchwałą tegoż Walnego Zgromadzenia zmienione zostały par. 5 i 11 statutu spółki.

R. H. B XXXVII 5564: „Baltrustra” Ealtycko-Rosyjskie Towarzystwo Transportowe, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Kujawskiej 3. Moryc Abkin, Dawid Landau i Eljasz Sliosberg przestali być

zarządcami. Weksle, czeki indosy, umowy, akty, prokury, pełnomocnictwa oraz wszelkie inne dokumenty podpisuje dwóch zarządców łącznie lub jeden zarządca łącznie z prokurentem. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Siennickim w Warszawie dnia 4 stycznia 1932 r. za nr. 20.

R. H. B XLII 6177: „Nife-Akumulatory Stalowe, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Senatorskiej 38.

R. H. B LI 7302: „Bar Diner” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Leszno 14 lokal Joela Bajtla. Likwidatorami są: Joel Bajtel, Morszek Boruch Nisenbaum, obaj z Warszawy. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Pliszczynskim w Warszawie dn. 12 stycznia 1932 r. za nr. 56 spółka postawiona została w stan likwidacji.

R. H. B LI 7305: „Warszawska Wytwórnia Kapsli Metalowych „Sztanca”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Szymańskim w Warszawie dnia 13 stycznia 1932 r. za nr. 110, spółka została rozwiązana przedsiębiorstwo zaś z aktywami i pasywami przeszło na wyłączną własność Racheli Kaleckiej która nadal takowe prowadzi jednoosobowo pod firmą: „Warszawska Wytwórnia Kapsli Metalowych „Sztanca” Racheli Kalecka”.

R. H. B LI 7324: „Eclipse”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Mojżesz Izrael Berłowicz przestał być zarządcą. Na zarządcę wybrany został Mordka Halpern z Warszawy. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Jasińskim w Warszawie dnia 14 grudnia 1931 r. za nr. 2420.

R. H. B LII 7519: „Przedsiębiorstwo Techniczno-Handlowe Stanisław Jakubowski i Ska, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Miodowej 7 m. 86. Zarządcami obecnie są: Stanisław Jakubowski z Warszawy, Boruch Górewicz z Otwocka. Weksle, czeki, umowy, akty notarialne i prywatne, prokury, pełnomocnictwa i wszelkie zobowiązania podpisują obaj zarządcy łącznie lub Boruch Górewicz samodzielnie. Inkasowanie należności może być dokonywane wyłącznie przez Borucha Górewicza. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed p. o. notariusza Zaorskim w Warszawie dnia 18 lutego 1932 r. za nr. 285.

R. H. B LIII 7584: „Towarzystwo Ubezpieczeń „Vita” w Warszawie, Spółka Akcyjna”. Stefan Gielg z zarządu wystąpił. Na członka zarządu wybrany został Jan Adam Jeziorański z Młocin. Wpisano na mocy uchwały Rady Nadzorczej z dn. 13 lutego 1932 r.

R. H. B LIII 7607: „Zakłady Nowoczesnego Oświatlenia „Ar-lux”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Złotej 37 m. 8.

R. H. B LIII 7609: „Towarzystwo Inżynieryjno-Budowlane w Polsce „Tib”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Eugenjuszowi Erbsteinowi z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z jednym z zarządców w tych wypadkach, w których wymagane są łączne podpisy dwóch zarządców, oraz z prawem samodzielnego podpisywania dokumentów, które wymagają podpisu jednego zarządcy.

R. H. B LIII 7660: „Polskie Towarzystwo Akumulatorowe „Petea”, Spółka Akcyjna”. Sędzią komisarzem mianowany został sędzia handlowy Kazimierz Ambroźewicz, a nadzorcą sądowym adwokat Ignacy Koral z Warszawy. Nadzór sądowy upoważnił członków zarządu Janusza Hosera i Antoniego Radwańskiego obu łącznie i każdego z osobna do wykonywania czynności niezbędnych dla dalszego prowadzenia przedsiębiorstwa z tem że wszelkie zobowiązania wymagają zatwierdzenia ze strony nadzorczy, powyższe ograniczenie nie rozciąga się na przyjmowanie małych obciążań na sumę nie wyżej 1,000

złotych, natomiast podpisywanie jakichkolwiek czeków, weksli, cesji i t. p. dokumentów z wyjątkiem czynności związanych z inkasem, jest bez zezwolenia nadzorca niedopuszczalne, dotychczasowa łączna prokura Józefa Mirkowicza i Alfreda Ohli pozostaje w mocy z odpowiednim zastosowaniem powyższych ograniczeń. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 5/12 lutego 1932 r. spółce udzielono odroczenia wypłat na okres trzech miesięcy.

R. H. B LIII 7718: „Teatr Rewji „Wesołe Oko” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Likwidatorem mianowany został Stefan Krzywicki z Warszawy z prawem samodzielnego podpisywania firmy pod jej stemplem „w likwidacji”. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dnia 23 lutego 1932 r. za nr. 967 spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B VI 970 (B. XI 2205): „Bank Przemysłowców Polskich, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Sędzią komisarzem mianowany został sędzia handlowy Stanisław Breitkopf nadzorcami sądowymi adwokat Ignacy Radlicki i inż. Józef Dangel, obaj z Warszawy. Nadzór sądowy upoważnił członków dyrekcji Apolinarego Thieme, Michała Zarowskiego-Rubszewskiego, Jana Greulich i prokurenta Jana Wyszomirskiego do wykonywania czynności związanych z prowadzeniem przedsiębiorstwa. Powyższe osoby posiadają prawo łącznego podpisu za Bank za kontrasygnatą jednego z nadzorców sądowych. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 29 stycznia 1932 r. firmie: „Bank Przemysłowców Polskich Spółka Akcyjna” udzielono odroczenia wypłat na okres trzech miesięcy.

R. H. B IX 1839 (B. XXXIX 5851): „Towarzystwo Cezimi Fabryka Kosmetyków i Perfumerji, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Sędzią komisarzem mianowany został sędzia handlowy Jan Raue zaś nadzorcą sądowym adwokat Leon Okręś z Warszawy. Nadzór sądowy upoważnił dotychczasowego zarządcę Aleksandra Chabasa do podpisywania wszelkich zobowiązań łącznie z nadzorcą sądowym. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 18 grudnia 1931 r. firmie: „Towarzystwo Cezimi Fabryka Kosmetyków i Perfumerji Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” udzielono odroczenia wypłat na okres trzech miesięcy.

R. H. B XI 2361 (B. XXX 4797): „Zjednoczenie Polscy Przemysłowcy Metalowi Spółka Akcyjna” w Warszawie. Mieczysław Bujalski przestał być dyrektorem. Sędzią komisarzem mianowany został sędzia handlowy Wacław Purski, nadzorcą sądowym adwokat Adolf Szczygielski z Warszawy. Nadzór sądowy upoważnił dyrektora inżyniera Tadeusza Lecewicza do zarządzania sprawami firmy pozostawiając prawo podpisu osobom ujawnionym w Rejestrze Handlowym z tym, że osoby te działając będą w granicach statutu spółki przewidzianych i że dla ważności wszelkiego rodzaju aktów, umów, pełnomocnictw, zobowiązań weksli, czeków i wszelkich wogóle dokumentów, sporządzanych i wystawianych przez zarząd, konieczny jest oprócz podpisów statutu spółki przewidzianych, podpis nadzorców sądowych. Prokura Mieczysława Bujalskiego ustała. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 29 stycznia 1932 r. spółce udzielono zostało odroczenie wypłat na okres trzech miesięcy.

R. H. B XV 3019: „Bernacki, Rudnicki i „Budkres”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Stanisław Rudnicki przestał być zarządcą. Wpis powyższy w dniu 30 listopada 1926 r. uzupełniony został dopełnieniem: Zarządcami obecnie są: Stanisław Józef Bernacki, Borys Benjamin Russota, obaj z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, weksle, traty, umowy, czek, przekazy oraz pokwitowania z odbioru pieniędzy podpisują obaj zarządcy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań oraz pokwitowania z odbioru wszelkiego rodzaju towarów, przesyłek, tudzież korespondencji i materiałów podpisuje jeden z zarządców. Podpisy winny być kładzone pod stemplem firmy. Michałowi Zacharjaszowi Biernackiemu z Warszawy udzielono samodzielnej prokury. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Sleszyńskim w Warszawie dnia 10, 19 i 26 listopada 1926 r. za nr. 1263, 1341

i 1394. Wpis powyższy w dniu 4 maja 1932 r. uzupełniony został dopełnieniem: Prokura Michała Zacharjasza Biernackiego ustała.

R. H. B XVII 3334 (B. XLV 6541): „Powszechne Towarzystwo Elektryczne A. E. G., Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Otwarto Oddział w Katowicach. Kapitał zakładowy, obecnie wynosi 1.000.000 zł. podzielony na 500 udziałów, 974.475 zł. Oddział w Warszawie i Poznaniu Adama Balickiego. Za Oddział wpłacono gotówką, pozostałe 25.525 zł. wniesiono wkładem rzeczowym. Zarządcami są: Tadeusz Podkóliński, inż. Adam Balicki, obaj z Warszawy. Oskar de Roche, Paweł Sternowski obaj z Katowic Bernard Kunke z Łodzi. Ustały prokury za Oddział w Warszawie i Poznaniu; Adama Balickiego. Za Oddział w Sosnowcu Jerzego Cszewskiego i Aleksandra Dreszera. Za Oddział w Gdyni Adolfa Wolframa i Ignacego Novera. Podwyższenie kapitału zakładowego o 800.000 zł, czyli do 1.000.000 zł. oraz zmiana zarządu nastąpiły na mocy aktów zeznanych przed notariuszem Massalskim w Warszawie dnia 30 stycznia 1930 r. za nr. 139 i 140.

R. H. B XX 3679: „Fabryka Narzędzi do Obróbki Metali Józef Dziewulski i Ska” w Warszawie. Firma obecnie brzmi: „Fabryka Narzędzi do Obróbki Metali Józef Dziewulski i Ska, Spółka Akcyjna”. Celem spółki jest prowadzenie fabryki narzędzi do obróbki metali. Kapitał zakładowy podzielony na 1.500 akcji na okaziciela. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Wszelkie umowy, pełnomocnictwa, weksle, akty hipoteczne i notarialne, tudzież wszelkiego rodzaju zobowiązania podpisuje dwóch członków zarządu. Wszelką zwykłą korespondencję, kwity z otrzymania korespondencji pocztowej, pieniędzy, towarów i innego majątku spółki oraz czeki i żądania zwrotu sum będą podpisywane przez jednego członka zarządu. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zatwierdzenia statutu uzgodnionego z przepisami prawa o spółkach akcyjnych (Dz. Ust. N. 39/28 poz. 383) opublikowane zostało w N. 297 Monitora Polskiego z dnia 28 grudnia 1931 r.

R. H. B XLIV 6370: „Górnośląskie Towarzystwo Przemysłowe „Getepe”, Spółka Akcyjna”. Stefan Benzel przestał być członkiem zarządu.

R. H. B LIII 7589: „Colombina”, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Bronisławowi Stańczakowi i Julianowi Pietrzykowskiemu obydwoim z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania w dwóch łącznie lub każdego z nich łącznie z jednym z zarządców.

R. H. B I 23 (B. XXV 4319): „Towarzystwo Akcyjne Warszawskiej Fabryki Mebli Stylowych dawniej Z. Szczerbińskiego i R. Trenerowskiego” w Warszawie. Firma obecnie brzmi: „Zakłady Przemysłowo-Handlowe Z. Szczerbiński Spółka Akcyjna”. Celem spółki jest utrzymanie i rozwój działań należących do Z. Szczerbińskiego i K. Trenerowskiego zakładu stolarskiego w Warszawie. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Wszelką korespondencję oraz czeki podpisuje jeden członek zarządu lub prokurent. Umowy prywatne i notarialne, wnioski hipoteczne, weksle własne i indosy na wekslach klientów, pełnomocnictwa i wszelkie inne dokumenty podpisują dwaj członkowie zarządu lub jeden członek zarządu łącznie z prokurentem. Do odbierania pieniędzy, przesyłek i dokumentów dostateczny jest podpis jednego członka zarządu lub prokurenta. Podpisy winny być kładzone pod stemplem firmy. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zatwierdzenia statutu uzgodnionego z przepisami prawa o spółkach akcyjnych opublikowane zostało w N. 295 Monitora Polskiego z dnia 23 grudnia 1931 r.

R. H. B I 26 (B. XLVIII 6854): „Towarzystwo Zakładów Chemicznych „Strem” Spółka Akcyjna”, w Warszawie. Kapitał zakładowy podzielony został na 50.000 akc. Zarząd obecnie stanowią: dr. Józef Landau, Karol Ginsberg, obaj z Warszawy. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej

interesy. Do podpisywania spółki uprawnieni są dwaj członkowie zarządu, lub jeden członek zarządu łącznie z prokurentem lub dwaj prokurenci. Walne Zgromadzenie może członkowi zarządu przyznać prawo samodzielnego reprezentowania spółki, podpisywania i składania oświadczeń. Na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 23 stycznia 1932 r. członkowi zarządu dr. Józefowi Landau udzielono prawa samodzielnego reprezentowania spółki i podpisywania jej firmy. Maurycemu Zimmermanowi ze Lwowa udzielono prokury. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zatwierdzenia statutu uzgodnionego z przepisami prawa o spółkach akcyjnych (Dz. Ust. 39/28 poz. 383) opublikowane zostało w N. 2 Monitora Polskiego z dnia 4 stycznia 1932 r.

R. H. B I 41 (B. XXI 3874): „Towarzystwo Warszawskie Oczyszczania i Sprzedaży Spirytusu (Rektyfikacja Warszawska) Spółka Akcyjna” w Warszawie. Siedziba spółki mieści się przy ul. Dobrej 48/50. Celem spółki jest prowadzenie gorzelnictwa, oczyszczania spirytusu, jak również wszelka działalność wchodząca w zakres gorzelnictwa, przeróbki spirytusu i produktów rolnych, tak w Polsce jak i zagranicą, zarówno na rachunek własny jak i komisowy. Kapitał zakładowy został podzielony na 36.000 akcji z których 3.600 imiennych i 32.400 na okaziciela. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Wszelką korespondencję, pokwitowania z odbioru korespondencji pocztowej, pieniądze, towarów i innego majątku, żądanie zwrotu sum i majątku będą podpisywane przez jednego członka zarządu, względnie przez jednego prokurenta. Czeki, weksle, wszelkiego rodzaju zobowiązania pełnomocnictwa, umowy, kontrakty, akty hipoteczne notarialne i wszelkie temu podobne oświadczenia i zobowiązania w imieniu spółki winny być podpisywane przez dwóch członków zarządu, lub też przez jednego członka zarządu łącznie z jednym z prokurentów, względnie samodzielnie przez jednego członka zarządu upoważnionego do tego mocą uchwały walnego zgromadzenia. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zatwierdzenia statutu uzgodnionego z przepisami prawa o spółkach akcyjnych (Dz. Ust. 39/28 poz. 383) opublikowane zostało w Nr. 29 Monitora Polskiego z dnia 19 grudnia 1931 r.

R. H. B I 70 (B. XXXIII 5186): „Towarzystwo Przemysłowe Zakładów Mechanicznych Lilpop, Rau i Loewenstein, Spółka Akcyjna”. Celem spółki utrzymanie i dalszy rozwój należących do niej zakładów mechanicznych w Warszawie, oraz w Krzemienicy gub. Połtawskiej, dla budowy parowozów, wagonów, maszyn, turbin, wykonywania odlewów i wogóle wyrobów i konstrukcji żelaznych. Kapitał zakładowy wynoszący 12.400.000 zł. podzielony jest na 124.000 akc. Zarząd obecnie stanowią: Jerzy Komorowski, Wacław Woszczyński, Józef Zaporowski, wszyscy z Warszawy. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Weksle, czeki, pełnomocnictwa, umowy i wszelkie zobowiązania podpisuje łącznie dwóch członków zarządu, lub jeden członek zarządu łącznie z prokurentem lub też dwóch prokurentów. Podpisy winny być składane pod stemplem firmy. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zatwierdzenia statutu uzgodnionego z przepisami prawa o spółkach akcyjnych (Dz. Ust. 39/28 poz. 383) opublikowane zostało w Nr. 284 Monitora Polskiego z dnia 10 grudnia 1931 r.

R. H. B I 87 (B. XLIV 6441): „Fabryka Przetworów Kartoflanych „Nowy - Dwór” P. Górski i A. Mórawski, Spółka Akcyjna”. Józef Górski z zarządu wystąpił. Na członka zarządu wybrany został Wacław Górski z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały walnych zgromadzeń akcjonariuszów z dnia 20 grudnia 1929 r., 18 grudnia 1930 r. i 17 grudnia 1931 r.

R. H. B I 129 (B. XXIV 4213): „Spółka Akcyjna Drzewnego Przemysłu i Handlu w Warszawie”. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Królewskiej 31 m. 8. Komisję Likwidacyjną stanowią: Piotr Dmowski, Jan - Stanisław Konic, Michał Walkowski, wszyscy z Warszawy. Firmę spółki pod jej stemplem z dodatkiem „w likwidacji” na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach podpisuje dwóch członków Komisji Likwidacyjnej łącznie. Na mocy uchwały walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 23 stycznia 1932 r. zaprotokółowanej przez notar-

jusza Paszkowskiego w Warszawie Nr. 153 spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B I 157: „L. Lourse, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” w Warszawie. Zarządca Gustaw Baseglia z Warszawy zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy podpisując firmę pod jej stemplem. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Jasińskim w Warszawie dnia 20 listopada 1931 r. za 2262.

R. H. B I 217 (B. XLIII 6297): „Spółka Akcyjna Dom Handlowo-Przemysłowy Franciszek Fuchs i Synowie” w Warszawie. Otwarto Oddział w Łodzi.

R. H. B III 385: „Warszawskie Towarzystwo Terenowe, Spółka Akcyjna” w Warszawie. Józef Tyszkiewicz przestał być członkiem Komisji Likwidacyjnej. Na członka komisji likwidacyjnej wybrany został Paweł Jasiński z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 2 października 1931 r.

R. H. B III 411 (B. XXVI 4435): „Polski Bank Komunalny Spółka Akcyjna”. Zarząd obecnie stanowią: dyrektor naczelny Juljusz Zdanowski, dyrektor Dymitr Szarzyński, obaj z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały Rady Nadzorczej z dnia 16 grudnia 1931 r.

R. H. B IV 461 (B. XLIII 6274): „Angielska Spółka Akcyjna Zjednoczona Korporacja Bałtycka”. Marek Mysłakowski działa obecnie na mocy pełnomocnictwa z dnia 10 grudnia 1930 r. udzielonego na czas do dnia 31 grudnia 1931 r.

R. H. B IV 604 (B. LI 7275): „Drukarnia Rolnicza, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Zarządcami obecnie są: Władysław Musielewicz, Stanisław Raszewski, Hilary Jungerman, Antoni Bieńkowski, wszyscy z Warszawy. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie zobowiązania, weksle, czeki, przekazy, obligi, umowy, pełnomocnictwa i pokwitowania z odbioru należności podpisują trzej zarządcy łącznie. Korespondencję niezawierającą zobowiązań, pokwitowania z odbioru pieniędzy, przesyłek, towarów i wszelkiej korespondencji podpisuje jeden z zarządców. Podpisy winny być składane pod stemplem firmy. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dnia 15 stycznia 1932 r. za nr. 277. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 13 listopada 1931 r. postępowanie zapobiegawcze upadłości zostało umorzone.

R. H. B IV 638: „Biuro Rolniczo - Techniczne Inżynier Stanisław Nawakowski, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Zarządca inż. Stanisław Nawakowski zmarł. Zarządczyni Zofia Nowakowska zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Firmę spółki pod jej stemplem na wszelkich zobowiązaniach i dokumentach podpisuje zarządczyni łącznie z prokurentem. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia wspólników z dnia 6 lutego 1932 r.

R. H. B V 804: „Zakłady Graficzne Pracowników Drukarskich Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Likwidatorami są: Władysław Łacki, Apolonjusz Witczak i Władysław Mazurkiewicz, wszyscy z Warszawy. Firmę spółki pod jej stemplem z dodatkiem „w likwidacji” podpisują dwaj likwidatorowie łącznie. Na mocy uchwały walnego zgromadzenia wspólników z dnia 29 października 1931 r. spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B VI 845 (B. XL 5890): „Zakłady Przemysłowo-Ogrodnicze „Marynin” Spółka Akcyjna”. Komisję Likwidacyjną stanowią: Witold Szulborski, Adam Weryha-Darowski, Artur Weryha-Darowski, wszyscy z Warszawy. Weksle, czeki, oraz wszelkie zobowiązania podpisują pod stemplem firmy z dodatkiem „w likwidacji” dwaj członkowie Komisji Likwidacyjnej. Uchwałą walnego zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 21 grudnia 1931 roku, spółka postawiona została w stan likwidacji.

R. H. B VII 1016 (B. L 7173): „**Towarzystwo Akcyjne Zakładów Mechanicznych Borman, Szweide i S-ka**”. Firma obecnie brzmi: „**Zakłady Mechaniczne Borman, Szweide i S-ka. Spółka Akcyjna**”. Celem spółki jest zakładanie i prowadzenie wszelkiego rodzaju zakładów przemysłowych i przedsiębiorstw bądź w Warszawie, bądź w innych miejscowościach. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Wszelką korespondencję w imieniu spółki, czeki, listy z żądaniem zwrotu sum z instytucyj kredytowych, pokwitowania z odbioru pieniędzy, towarów, przesyłek i dokumentów podpisuje jeden członek zarządu lub jeden prokurent. Weksle, pełnomocnictwa, umowy, kontrakty, akty hipoteczne i notarialne wymagają podpisu dwóch członków zarządu lub jednego członka zarządu łącznie z prokurentem. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zatwierdzenia statutu uzgodnionego z przepisami prawa o spółkach akcyjnych (Dz. Ust. 39/28 poz. 383) opublikowane zostało w Nr. 16 Monitora Polskiego z dnia 21 stycznia 1932 r.

R. H. B VII 1212 (B. LV 7866): „**Syndykat Rolniczy Warszawski Spółka Akcyjna**”. Tadeusz Fijałkowski przestał być członkiem komisji likwidacyjnej. Na członka komisji likwidacyjnej wybrany został dr. Antoni Sielecki z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 29 stycznia 1932 r.

R. H. B VIII 1303 (B. XXV 4294): „**Zakłady Przemysłowe Karol Mechlejd w Warszawie, Spółka Akcyjna**”. Do Rady wybrana została Janina Świerczewska. Zarząd obecnie stanowią: Henryk Świerczewski, Gustaw Pełka, obaj z Warszawy, inż. Bronisław Albinowski z Bełku na Górnym Śląsku. Wincenty Bielecki, Janina Świerczewska. Wpisano na mocy uchwały Rady z dnia 17 grudnia 1930 r.

R. H. B VIII 1399 (B. LIII 7539): „**Towarzystwo Teatrów Stołecznych, Spółka Akcyjna w Warszawie**”. Celem spółki jest budowa, dzierżawa i eksploatacja teatrów, kinematografów, wytwórni kinematograficznych, szkół, prowadzenie szkoły dramatycznej, szkoły śpiewu i muzyki, szkoły choreograficznej wogóle popieranie sztuki dramatycznej, muzycznej i kinematograficznej we wszystkich jej dziedzinach. Kapitał zakładowy został podzielony na 2.500 akcji. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Wszelkie umowy i akty notarialne winny być zaopatrzone podpisami dwóch członków zarządu. Korespondencję i wszelkie inne dowody podpisuje jeden członek zarządu. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zatwierdzenia statutu uzgodnionego z przepisami prawa o spółkach akcyjnych (Dz. Ust. Nr. 39/28 poz. 383) opublikowane zostało w Nr. 30 Monitora Polskiego z dnia 8 lutego 1932 r.

R. H. B VIII 1418 (B. XXX 4810): „**Towarzystwo Handlowo-Przemysłowe „Produkt” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie**”. Kapitał zakładowy został podzielony na 84 udziały. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Bierzyńskim w Warszawie dnia 23 stycznia 1928 r. za nr. 226. Wpis powyższy w dniu 2 grudnia 1929 r. uzupełniony został dopełnieniem: Zbigniew Wierzbiański przestał być likwidatorem. Jedynym likwidatorem jest obecnie Leonard Seweryński z Warszawy. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia współników z dnia 18 listopada 1929 r.

R. H. B IX 1717 (B. LIV 7831): „**Towarzystwo Eksploatacji Lasów „Tel” Spółka Akcyjna w Warszawie**”. Celem spółki jest prowadzenie eksploatacji lasów oraz handlu i przemysłu drzewnego. Kapitał zakładowy wynosi 320.000 zł. i podzielony jest na 3.200 akcji na okaziciela. Zarząd obecnie stanowią: Szymon Pfeffer, Szymon Raskin, Henryk Pfeffer, dr. Isai Raskin, wszyscy z Warszawy. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Wszelkie zobowiązania w imieniu spółki podpisuje dwóch członków zarządu, lub jeden z członków zarządu łącznie z prokurentem. Korespondencję handlową oraz pokwitowania z odbioru pieniędzy, przesyłek i dokumentów podpisuje jeden z członków zarządu lub prokurent. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Udzielanie prokur należy do kompetencji zarządu. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie podwyższenia kapitału zakładowego o 14.000 złotych i zatwierdzenie statutu

uzgodnionego z przepisami prawa o spółkach akcyjnych opublikowane zostało w Nr. 299 Monitora Polskiego z dnia 30 grudnia 1931 r.

R. H. B X 2111 (B. XLVII 6847): „**Polskie Zakłady „Phil'ps” Spółka Akcyjna**”. Prokura Dirka Jana Broos'a ustala.

R. H. B XI 2293 (B. LIV 7771): „**Towarzystwo Handlowe Royal Typewriters w Polsce, Spółka Akcyjna**”. Kapitał zakładowy obecnie wynosi 500.000 zł. podzielonych na 1.000 akcji całkowicie wpłaconych. Na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszów zeznanej przed notariuszem Zembruskim w Warszawie dnia 7 grudnia 1931 r. za nr. 1733 kapitał zakładowy podwyższony został o 400.000 zł. czyli do zł. 500.000 drogą wypuszczenia nowej emisji akcji. Powyższą uchwałą Walnego Zgromadzenia zmieniony został par. 5 statutu spółki. Wpis powyższy w dniu 19 lutego 1932 r. uzupełniony został dopełnieniem. Siedziba spółki mieści się obecnie przy pl. Napoleona 1. Oddział w Warszawie, Jerozolimska 25. Zarząd stanowią: Władysław Konopka, Edmund Baum, Stanisław Ustyanski wszyscy z Warszawy.

R. H. B XII 2488 (B. XLVIII 6947): „**Towarzystwo Wydawnicze „Prasa” Spółka Akcyjna**”. Siedziba komisji likwidacyjnej mieści się przy ul. Tamka 46. Komisję Likwidacyjną stanowią: Zygmunt Łempicki, Kazimierz Leśkiewicz, Anna Chorowicz, Henryk Oderfeld, wszyscy z Warszawy, którzy podpisują firmę spółki pod jej stemplem z dodatkiem „w likwidacji” we dwóch z pośród nich na wekslach, pełnomocnictwach, umowach, kontraktach oraz samodzielnie przez każdego z nich na korespondencji i pokwitowaniach. Na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszów zeznanej przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dnia 25 stycznia 1931 r. za nr. 532 spółka znajduje się w stanie likwidacji.

R. H. B XIII 2629: „**Kopalnia Zofja w Strzelbicach, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**”. Siedziba spółki mieści się obecnie przy ul. Marszałkowskiej 95 m 15. Zarządcami są: dr. Zofja Sadowska, dr. Władysław Włoch oboje z Warszawy, Wacław Szynski z Kraszewa. pow. ciechanowskiego. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkie umowy, zobowiązania, pełnomocnictwa i prokury podpisują dwaj zarządcy łącznie. Korespondencję zwykłą i pokwitowania z odbioru korespondencji i przesyłek podpisuje każdy z zarządców. Podpisy winny być kładzione pod stemplem firmy. Ignacemu Świętochowskiemu z Warszawy udzielono prokury z prawem podpisywania łącznie z jednym z zarządców. Wpisano na mocy aktów zeznanych przed notariuszem Zaborskim w Warszawie dnia 7 stycznia 1932 r. za nr. 31 i dnia 22 stycznia 1932 r. za nr. 163.

R. H. B XIV 2877: „**Przedsiębiorstwo Robót Inżynierskich i Budowlanych W. Paszkowski, F. Próchnicki i S-ka, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**”. Wyrokem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 22 stycznia 1932 r. zatwierdzony został układ zawarty pomiędzy spółką a jej wierzycielami.

R. H. B XV 2943 (B. XL 5875): „**Zakłady Ceramiczne „Jelenki” Spółka Akcyjna w Warszawie**”. Celem spółki jest prowadzenie przedsiębiorstwa ceramicznego. Kapitał zakładowy podzielony został na 2.500 sztuk akcji na okaziciela. Zarząd zastępuje spółkę wobec władz i osób i prowadzi jej interesy. Do składania oświadczeń i podpisywania firmy upoważnieni są dwaj członkowie zarządu lub jeden członek zarządu łącznie z prokurentem. Postanowienie Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu w przedmiocie zatwierdzenia statutu uzgodnionego z przepisami prawa o spółkach akcyjnych (Dz. Ust. 39/28 poz. 383) opublikowane zostało w Nr. 298 Monitora Polskiego z dnia 29 grudnia 1931 r.

R. H. B XVI 3151: „**Towarzystwo Budowlane „Konstrukcja” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością**”. Kapitał zakładowy obecnie wynosi 40.000 zł. podzielonych na 100 udziałów całkowicie wpłaconych. Na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Miszewskim w Warszawie dnia 10 maja 1928 r. za nr. 2461 kapitał zakładowy przerechowany według bilansu otwarcia w zło-

tych na dzień 1 stycznia 1925 r. na sumę 2 złote 78 groszy, podwyższony został o 39.997 zł. 22 grosze czyli do sumy 40.000 zł.

R. H. B XVI 3161: „Dom Handlowy J. Cwejko, Spółka Akcyjna”. Kapitał zakładowy wynosi obecnie 750.000 zł. podzielony na 7 500 akcji na okaziciela całkowicie wpłacony. Podwyższenie kapitału zakładowego o 375.000 zł. do sumy 750.000 zł. w drodze drugiej emisji nowych 3.750 sztuk akcji na okaziciela nastąpiło na mocy uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 28 kwietnia 1931 r. zaprotokołowanej przez notariusza Siennickiego w Warszawie dnia 28 kwietnia 1931 r.

R. H. B XVIII 3381: „Teatr Qui Pro Quo w Warszawie, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Sędzią komisarzem masy upadłości mianowany został sędzia handlowy Jan Gebethen, kuratorem zaś adwokat Gustaw Bejlin z Warszawy który obecnie jest syndykiem tymczasowym. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 27 stycznia 1932 r. firmie: „Teatr Qui Pro Quo spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” ogłoszona została upadłość.

R. H. B XVIII 3460: „Tudor” Zakłady Akumulatorowe, Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Dodatkowo na zarządcę wybrany został Rudolf Instinsky z Berlina. Wpisano na mocy uchwały walnego zgromadzenia wspólników z dnia 19 grudnia 1931 r.

R. H. B XXI 3804 (B. XXXVI 5461): „Elektrolux” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Prokura Nilsa Undena ustała.

R. H. B XXIV 4184: „Skład Materiałów Opałowych Sztakelberg. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Zarządcami obecnie są: Mikołaj Sztakelberg, Mikołaj Jakubowski, obaj z Otwocka. Zarządcy zastępują spółkę wobec władz i osób i prowadzą jej interesy. Wszelkiego rodzaju zobowiązania podpisują obaj zarządcy łącznie pod stemplem firmy. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Biernackim w Warszawie dnia 18 października 1930 r. za nr. 1370.

R. H. B XXIV 4236: „Centralna Kasa Spółek Rolniczych w Warszawie”. Zygmunt Szczepański przestał być zastępcą kierownika Oddziału w Warszawie, Hieronim Smoliński i jego zastępca Edmund Grzybowski przestali być członkami Oddziałowego komitetu nadzorczego. Edward Droźniak z Warszawy mianowany został zastępcą kierownika Oddziału w Warszawie. Edmund Grzybowski z Warszawy wybrany został członkiem Oddziałowego Komitetu Nadzorczego w Warszawie a Eustachy Rudziński z Warszawy jego zastępcą. Prokury Edwarda Droźniaka i Zygryda Ossowskiego ustały. Ignacemu Gutowskiemu z Warszawy udzielono prokury za Oddział w Warszawie.

R. H. B LIV 7791: „Towarzystwo Przemysłowo-Handlowe „Wsz” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Dodatkowo na zarządcę wybrany został Zygmunt Nowacki z Warszawy. Wszelkie zobowiązania, weksle, indosy, czeki, pełnomocnictwa, prokury, akty notarialne i hipoteczne podpisuje Zygmunt Nowacki łącznie z jednym z pozostałych zarządców lub prokurentem. Wpisano na mocy aktu zeznanego przed notariuszem Hetlingierem w Warszawie dnia 4 lutego 1932 r. za nr. 5⁴⁴⁸

NA KLAD E M TY G.

„POLSKA GOSPODARCZA”

WYSZŁA Z DRUKU BROSZURA

DR. WALERY ZBIJEWSKI

„PROBLEM DOLAROWY W POLSCE”

CENA EGZEMPLARZA 2

Do nabycia
w Administracji Tyg. „**POLSKA GOSPODARCZA**” Warszawa, Elektoralna 2
oraz we wszystkich księgarniach.

!!!PODRÓŻUJJCIE SAMOLOTAMI!!!

OBWIESZCZENIA SPÓŁEK AKCYJNYCH

II OGŁOSZENIE

Rada Banku Handlowego w Łodzi, S. A.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 20 lipca 1932 r. o godz. 17, odbędzie się w gmachu Banku w Łodzi, przy Al. Tadeusza Kościuszki Nr. 15

55 ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Rady i Komisji Rewizyjnej za 1931 r.; 3) Zatwierdzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1931 r. oraz udzielenie pokwitowania władzom Banku; 4) Wnioski w przedmiocie pokrycia strat; 5) Obniżenie kapitału akcyjnego o zł 4,000,000, czyli do zł 1,000,000; ustalenie wartości nominalnej akcji na zł 20 i połączenie 5 akcji o wartości nominalnej zł 20 każda w jedną akcję o wartości nominalnej zł 100 każda; 6) Podwyższenie kapitału akcyjnego o zł 7,000,000 (względnie o sumę do zł 7,500,000) drogą wypuszczenia: a) 37,646 akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej zł 100 każda po cenie emisyjnej, równej wartości nominalnej, na sumę ogólną zł 3,764,600, b) 32,354 (względnie do 37,354) akcji uprzywilejowanych imiennych o wartości nominalnej zł 100 każda po cenie emisyjnej, równej wartości nominalnej, na sumę ogólną zł 3,235,400 (względnie do zł 3,735,400) z tem, że akcje uprzywilejowane korzystać będą z pierwszeństwa do dywidendy do wysokości 6% oraz z pierwszeństwa przed akcjami zwykłymi przy podziale majątku Banku w wypadku likwidacji Banku; 7) Uchylenie prawa poboru akcji nowej emisji dla dotychczasowych akcjonariuszów; 8) Zmiana § 4 statutu.

Brzmienie dotychczasowe:

„Kapitał zakładowy Banku wynosi zł 5,000,000 i jest podzielony na 50,000 akcji po zł 100 wartości nominalnej każda”.

Brzmienie projektowane:

„Kapitał akcyjny Banku wynosi zł 8,000,000 (względnie do zł 8,500,000) i podzielony jest: a) na 32,354 (względnie do 37,354) akcji uprzywilejowanych imiennych o wartości nominalnej zł 100 każda i b) na 47,646 akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej zł 100 każda”.

9) Zmiana § 7 statutu.

Brzmienie dotychczasowe:

„Akcje Banku są na okaziciela. Akcje, oznaczone uprzednio numerami porządkowem, wycina się ze specjalnej księgi i wydaje akcjonariuszom z podpisem dwóch członków Rady, dwóch członków Dyrekcji oraz księgowego i skarbnika. Podpisy na akcjach mogą być wykonywane sposobem mechanicznym. Do każdej akcji dołącza się arkusz kuponów na otrzymanie dywidendy w ciągu 10 lat. Na kuponach tych oznacza się numery akcji do których one należą. Po upływie każdego lat 10 właściciele akcji otrzymują nowe arkusze kuponowe na następne dziesięciolecie”.

Brzmienie projektowane:

„Akcje uprzywilejowane korzystają z prawa pierwszeństwa do dywidendy do wysokości 6%. Akcje, oznaczone uprzednio numerami porządkowem, wycina się ze specjalnej księgi i wydaje akcjonariuszom z podpisem dwóch członków Rady, dwóch członków Dyrekcji oraz księgowego i skarbnika. Podpisy na akcjach mogą być wykonywane sposobem mechanicznym. Do każdej akcji dołącza się arkusz kuponów na otrzymanie dywidendy w ciągu 10 lat. Na kuponach tych oznacza się numery akcji, do których one należą. Po upływie każdego lat 10 właściciele akcji otrzymują nowe arkusze kuponowe na następne dziesięciolecie”.

10) Zmiana punktu 12 § 11 statutu.

Brzmienie dotychczasowe:

„Przyjmowanie wkładów term nowych, bezterminowych i wkładów na rachunki bieżące oraz wydawanie dowodów lokacyjnych imiennych”.

Brzmienie projektowane:

„Przyjmowanie lokat zagranicznych”;

11) Zmiana § 3 statutu.

Brzmienie dotychczasowe:

„Czas istnienia Banku nie jest ograniczony żadnym terminem”.

Brzmienie projektowane:

„Czas istnienia Banku ogranicza się do 1 stycznia 1945 r.”;
12) Zmiana § 60 statutu Banku.

Brzmienie dotychczasowe:

„Likwidacja Banku może nastąpić: 1) na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia, 2) w razie straty, zmniejszającej kapitał zakładowy do połowy”.

Brzmienie projektowane:

„Likwidacja Banku może nastąpić: 1) na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia 2) w razie straty, zmniejszającej kapitał zakładowy do połowy, 3) wskutek upływu terminu, ustalonego w § 3 statutu”.

13) Uzpełnienie statutu Banku przez wprowadzenie § 65 o brzmieniu następującem: „W razie likwidacji Banku właściciele akcji uprzywilejowanych korzystają z prawa pierwszeństwa przed właścicielami akcji zwykłych przy podziale majątku Banku; w razie przejścia Banku w drodze fuzji jeżeli bilans przejścia wykazywać będzie kapitał akcyjny w wysokości co najmniej nominalnej, przywilej pierwszeństwa przy podziale majątku Banku automatycznie upada”; 14) Rozpoznanie i uchwalenie projektu układu z wierzycielami celem podniesienia upadłości Banku oraz mianowanie pełnomocników do zawarcia układu z wierzycielami; 15) Zatwierdzenie projektu układu z grupą wierzycieli angielskich i mianowanie pełnomocników do zawarcia tych układów; 16) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Rady i Komisji Rewizyjnej, bilansu i rachunku zysków i strat za 1930 r.

Akcjonariusze, mają prawo zgłaszać dodatkowe sprawy do porządku dziennego w trybie art. 54 „Prawa o spółkach Akcyjnych”. Do uczestniczenia w Zebraniu powyższem mają prawo Akcjonariusze, którzy najpóźniej 7 dni przed terminem złożą swe akcje w kasach Banku Handlowego w Łodzi, Oddziałów jego w Warszawie, Lublinie i Kielcach, lub u „Commerz-und Privat-Bank” w Berlinie, lub też u Fredk Huth & Co.” w Londynie.

Zarząd Spółki Akcyjnej

„UNIA”

Zjednoczone Fabryki Maszyn, dawn. A. Ventzki & Peters
W GRUDZIĄDZU

zaprasza PP. Akcjonariuszów na

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

które odbędzie się 30 lipca 1932 r. (o godz. 11 rano) w Grudziądzu w lokalu Zarządu Spółki, z następującym porządkiem obrad:

1) Reasumpcja uchwały Walnego Zgromadzenia Spółki z dn. 30 kwietnia r. b. w przedmiocie obniżenia kapitału zakładowego o zł. 1,375,000 i zmiany odpowiedniego § 4 statutu Spółki, dotyczącego wysokości kapitału akcyjnego i podziału akcji.

Odnosny ustęp protokołu Walnego zgromadzenia a Spółki z dn. 30 kwietnia r. b. brzmi:

„Zarząd i Rada Nadzorcza proponują obniżenie kapitału zakładowego o połowę, t. j. do zł. 1,375,000, przez złożenie dwu akcji na jedną. Nadwyżkę obniżenia zł. 1,375,000 przesese się na rachunek zysków i strat i z rachunku zysków i strat stworzony zostanie specjalny fundusz delcredere. Zarząd i Rada Nadzorcza oświadczają, że o sposobie zużycia tego funduszu podadzą do wiadomości przyszedłemu Walnemu Zgromadzeniu”;

2) Sprawa terminu wypłaty dywidendy za 1929/30 r.; 3) Wybory do Rady Nadzorczej; 4) Wolne wnioski.

W myśl § 17 statutu PP. Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej 1/10 część kapitału zakładowego, mogą zgłosić do porządku obrad dodatkowe sprawy, jednakowoż nie później, jak na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Głosować na Walnym Zgromadzeniu mogą tylko ci PP. Akcjonariusze, którzy najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia złożą w godzinach urzędowych w Zarządzie Spółki: a) oryginalne akcje, b) wzaman akcji zaświadczenie, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza albo krajowej instytucji kredytowej (bankowej). W zaświadczeniu należy wymienić numery akcji i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Osobom, uprawnionym na mocy powyższych przepisów do głosowania na Walnym Zgromadzeniu, wydaje się karty wstępu z podaniem ilości głosów.

Na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów z dn. 21 stycznia 1932 r. rozwiązała się Spółka Akcyjna pod firmą

**„CENTRALA PRZEMYSŁU RZEŹNICKIEGO”, S. A.
W POZNANIU.**

Niżej podpisani likwidatorowie wzywają wierzycieli do zgłoszenia swych roszczeń w ciągu roku od daty ostatniego ogłoszenia.

Poznań, dn. 20 kwietnia 1932 r.

„Centrala Przemysłu Rzeźnickiego”, S. A. w Poznaniu.

Likwidatorowie:

(-) *St. Chojecki*, (-) *M. Budziński*, (-) *Wl. Dankowski*

II OGŁOSZENIE

ZARZĄD FIRMY

„Standard Nobel w Polsce”, S. A.

podaje niniejszem do wiadomości, że — zgodnie z uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów Spółki z dn. 12 maja 1932 r., Ministerstwo Przemysłu i Handlu postanowieniem z dn. 30 maja b. r., Nr. OA. 199, ogłoszonym w Nr. 132 „Monitora Polskiego” z dn. 11 czerwca 1932 r., zezwoliło na zmniejszenie i powiększenie kapitału zakładowego Spółki i zmianę statutu Spółki.

Postanowienie Ministerstwa brzmi:

„Na zasadzie art. 4 i 115 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. „O prawie o Spółkach Akcyjnych” („Dz. Ust. R. P.” 39/1928, poz. 383) art. 1 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 3 grudnia 1930 r. („Dz. Ust. R. P.” 86/1930, poz. 664) oraz art. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 20 grudnia 1928 r. w sprawie wyszczególnienia rodzaju przedsiębiorstw, mających znaczenie państwowe lub charakter użyteczności publicznej („Dz. Ust. R. P.” 103/1928, poz. 918), zezwalam Spółce Akcyjnej pod firmą: „Standard-Nobel w Polsce, Spółka Akcyjna” z siedzibą w Warszawie:

I. — na zmniejszenie kapitału zakładowego Spółki o sumę zł 11,700,000, czyli do zł 11,700,000, drogą obniżenia nominalnej wartości akcji do połowy, t. j. do zł 50 każda, z jednoczesnym połączeniem dwóch akcji 50-złotowych w jedną akcję stu-złotową, zgodnie z uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów z dn. 12 maja 1932 r.;

II. — na powiększenie kapitału zakładowego Spółki o zł 48,300,000, czyli do zł 60,000,000, drogą III emisji 483,000 sztuk nowych akcji na okaziciela, nominalnej wartości zł 100 każda, na następujących warunkach:

a) pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy właścicielom akcji emisji poprzednich, w stosunku na każdą jedną akcję dotychczasową, cztery akcje nowej emisji;

b) pozostałe 15,000 sztuk akcji, które stanowią nadwyżkę ponad 468,000 sztuk, przeznaczonych dla dotychczasowych akcjonariuszów w stosunku czterech nowych akcji na jedną akcję dotychczasową, jak również akcje, które nie będą rozebrane przez akcjonariuszów, zgodnie z punktem „a” niniejszego postanowienia, przydzieli Zarząd Spółki według swego uznania dotychczasowemu akcjonariuszom, po cenie emisyjnej;

c) cena emisyjna akcji nowej emisji określona zostanie przez Zarząd, przyczem nie może być niższa, niż zł 100 za akcję; z ceny emisyjnej, wyższej ponad zł 100, przeznaczają się zł 100 na kapitał zakładowy, reszta zaś, po pokryciu kosztów z emisją zwązanych, na kapitał zapasowy;

d) powiększenie i zmniejszenie kapitału zakładowego winno być uskutecznione zgodnie z art. 114, 115, 118, 119 i 121 „Prawa o Spółkach Akcyjnych”;

e) po zarejestrowaniu zmniejszenia i powiększenia kapitału zakładowego odpis wpisu w Rejestrze handlowym winien być złożony w terminie czternastodniowym Ministerstwu Przemysłu i Handlu — (art. 127);

f) pod względem praw, przysługujących akcjonariuszom, akcje nowej emisji będą zrównane z akcjami emisji poprzednich z chwilą wpisania powiększenia kapitału zakładowego do Rejestru handlowego i uczestniczyć będą w dywidendzie od dn. 1 stycznia bieżącego 1932 r.;

g) całkowita wpłata kapitału zakładowego winna być uskuteczniiona w ciągu trzech miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszego postanowienia w „Monitorze Polskim”;

III. — na zmianę §§ 5, 15 i 16 statutu Spółki, które po zare-

jestrowaniu powiększenia kapitału zakładowego otrzymują brzmienie następujące:

§ 5. — Kapitał akcyjny Spółki wynosi zł 60,000,000 (sześćdziesiąt milionów) i jest podzielony na 600,000 (sześćset tysięcy) sztuk akcji okazicielskich, po zł 100 (sto) każda.

§ 15. — Cała korespondencja w sprawach Spółki prowadzi się w imieniu Zarządu z podpisem jednego z członków lub prokurenta. Dwaj z członków Zarządu lub prokurent łącznie z jednym członkiem Zarządu winni być podpisywani na wekslach, plenipotencjach, umowach, kontraktach, aktach kupna lub sprzedaży, notarialnych i hipotecznych. Czeka na rachunki bieżące podpisuje jeden członek Zarządu.

§ 16. — Do otrzymania należnych Spółce sum z wszelkich instytucji państwowych, samorządowych, prywatnych, poczty, banków i t. p. i kwota z odbioru upoważniony jest jeden członek Zarządu lub osoba, specjalnie do tego przez Zarząd upoważniona.

Warszawa, 30 maja 1932 r.

Za Ministra Przemysłu i Handlu

(-) *J. Kozuchowski*, P. dsekretarz Stanu.

(M. P.)

W związku z podwyższeniem kapitału zakładowego Zarząd Spółki podaje do wiadomości, że:

a) cena emisyjna nowej emisji jest równa cenie nominalnej, t. j. wynosi po zł 100 (sto) za każdą stu-złotową akcję;

b) akcjonariusze, pragnący skorzystać z przysługującego im prawa poboru akcji nowej emisji, winni w terminie do dn. 10 sierpnia b. r. przedłożyć po iadane akcje i zgłosić chęć nabycia akcji nowej emisji w Banku Handlowym w Warszawie, ul. Traugutta 7—9, oraz wpłacić całą sumę, przypadającą za subskrybowane akcje nowej emisji. Akcjonariusze, którzy w powyższym terminie warunków tych nie wykonają, tracą prawo otrzymania akcji nowej emisji;

c) o ile do dn. 11 listopada b. r. nowa emisja nie zostanie zgłoszona do Rejestru Handlowego, subskrybenci przestają być związani z apsem.

Ze względu na to, że w posiadaniu akcjonariuszów znajdują się jeszcze akcje pięćdziesięciotowe dotychczasowych emisji, a pierwszeństwo nabycia akcji III emisji przysługuje akcjonariuszom w stosunku 4 akcji nowej emisji wzamian za jedną stu-złotową, odpowiadającą obniżonemu kapitałowi zakładowemu, przeto Zarząd Spółki wyjaśnia, że jedna pięćdziesięciotowa akcja dotychczasowych emisji daje prawo subskrypcji jednej akcji stu-złotowej nowej III emisji.

Wobec powyższego Zarząd wzywa akcjonariuszów, pragnących skorzystać z prawa poboru akcji nowej emisji, do wykonania subskrypcji na wyżej podanych warunkach.

O wymianie akcji dotychczasowych emisji na akcje stu-złotowe, odpowiadające obniżonemu kapitałowi akcyjnemu, nastąpią osobne ogłoszenia.

Standard-Nobel w Polsce, S. A.

Zarząd Spółki Akcyjnej

Zakłady Chemiczne Grodzisk

zawładania PP. Akcjonariuszów, że w dn. 8 sierpnia 1932 r. o godz. 18 w lokalu Zarządu Spółki w Warszawie, ul. Chmielna 10, odbędzie się

DOROCZNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie Zgromadzenia i wybór Przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1931 r.; 3) Pokwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków w roku sprawozdawczym 1931; 4) Rozpatrzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat po dz. 31/V 1932 r.; 5) Powzięcie uchwały co do dalszego istnienia lub likwidacji Spółki (art. 112 Prawa o S-kach Akcyjnych) oraz powzięcie uchwał, ściśle z tym punktem porządku dziennego związanych; 6) Wybór 5 członków Komisji Rewizyjnej oraz ustalenie dla nich wynagrodzenia; 7) Udzielenie pełnomocnictw władzom Spółki; 8) Wnioski akcjonariuszów.

Właściciele akcji na okaziciela korzystają z prawa głosu na Zgromadzeniu, o ile conajmniej na 7 dni przed Zgromadzeniem złożą Zarządowi swoje akcje, zaś akcje imienne dają prawo głosu o ile w tymże siedmiodniowym terminie zapisane były w księgach Spółki. Zamiast samych akcji mogą być złożone świadectwa zastawowe lub depozytowe polskich instytucji kredytowych, rządowych lub prywatnych, działających na mocy statutów, przez Rząd zatwierdzonych.

II OGŁOSZENIE

Likwidator firmy „Polska Spółka Akcyjna DUNLOP RUBBER COMPANY“, w Warszawie, Al. Ujazdowskie 49

zawiadamia wierzycieli i osoby zainteresowane, że na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia Spółki z dn. 20 kwietnia 1932 r. firma od tegoż dnia znajduje się w stanie likwidacji, wobec czego na mocy art. 129 Rozp. Prez. Rzpltej z dn. 28 marca 1928 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 39, poz. 383) wzywa się

WIERZYCIELI DO ZGŁASZANIA SWYCH ROSZCZEŃ

na ręce likwidatora w ciągu roku od daty 3 i ostatniego ogłoszenia o likwidacji.

Zgłoszenia kierować należy do siedziby prawnej Spółki w Warszawie, przy ul. Al. Ujazdowskie 49.

Warszawa, dn. 11 maja 1932 r.

(-) Angus Wallace Gillespie, likwidator

II OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Robót Kolejowych i Budowlanych „Tor“, S. A. w Warszawie

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW

o będzie się w dn. 12 lipca 1932 r. o godz. 6 po poł. w biurze Zarządu Towarzystwa w Warszawie przy ul.icy Włocławskiej Nr. 21, z następującym porządkiem dziennym: 1) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie powyższych sprawozdań, w szczególności bilansu na 1 kwietnia 1932 r., rachunku zysków i strat za 1931/32 r. oraz pokwitowanie władz Spółki z wykonywanych przez nie czynności; 3) Podział nadwyżki bilansowej; 4) Wybór 3 członków Zarządu na miejsce ustępujących; 5) Wybór 5 członków Komisji Rewizyjnej; 6) Określenie wynagrodzenia Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 7) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Zgromadzeniu, winni najpóźniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożyć akcje lub kwity depozytowe w biurze Zarządu Spółki.

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW

Drukarni Dziennika Poznańskiego, S. A. w Poznaniu

odbędzie się w dn. 20 lipca 1932 r. o godz. 4 popoł. w gmachu własnym w Poznaniu, ul. Pocztowa 9.

Porządek obrad: 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Przedłożenie i rozpatrzenie sprawozdania zarządu, bilansu, oraz rachunku zysków i strat za 1931 r.; 3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej o sprawdzeniu rachunków rocznych; 4) Powzięcie uchwały co do zatwierdzenia sprawozdania Zarządu, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1931 r. oraz co do pokrycia strat; 5) Kwitowanie władz spółki z wykonania przez nie obowiązków; 6) Wybór członków Rady Nadzorczej w miejsce ustępujących; 7) Wolne wnioski akcjonariuszów.

Poznań, dn. 15 czerwca 1932 r.

Zarząd: (-) Hilary Gottowt

Zarząd Spółki Akcyjnej p. f

„Dom Handlowy Bracia Mazur“, S. A.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 4 sierpnia 1932 r. o godz. 6 wiecz., w lokalu Spółki w Warszawie, ul. Królewska 49 odbędzie się

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem dziennym: 1) Wybór Przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania i bilansu Spółki za 1931 r.; 3) Zatwierdzenie budżetu i planu działalności na 1932 r.; 4) Wybór członków Rady, Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 5) Reasumcja uchwały Walnego Zgromadzenia w przedmiocie powiększenia kapitału zakładowego z dn. 30 czerwca 1931 r. i powzięcie nowej uchwały w przedmiocie uzupełnienia kapitału zakładowego o zł 60.000 lub likwidacja Spółki; 6) Wolne wnioski.

ZARZĄD SPÓŁKI AKCYJNEJ CUKRODNI „STRZYŻÓW“, S. A.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w dn. 30 lipca 1932 r., t. j. w sobotę o godz. 6 wieczorem w Warszawie w lokalu Związku Zawodowego Cukrown przy ul. Moniuszki Nr. 11 z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie Zebrania i wybór Przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu z działalności Spółki za 1931/32 oraz odczytanie protokołu Komisji Rewizyjnej; 3) Zatwierdzenie bilansu, rachunku zysków i strat oraz podziału zysków za rok operacyjny 1931/32, udzielenie Zarządowi absolutorjum; 4) Zatwierdzenie budżetu na 1932/33 r.; 5) Upoważnienie Zarządu do korzystania z kredytów w instytucjach kredytowych rządowych i prywatnych i zabezpieczenie tychże; 6) Wybory członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 7) Zmiana §§ 12 i 19 statutu.

Dotychczasowe brzmienie tych paragrafów było następujące: § 12. — Rok obrotowy Spółki trwa od 1 kwietnia do 31 marca każdego roku. Sprawozdanie roczne i bilans sporządza się corocznie na dz. 31 marca każdego roku.

§ 19. — Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów jest naczelną władzą Spółki. Walne Zgromadzenia są zwyczajne i nadzwyczajne. Zgromadzenie Akcjonariuszów zwołuje Zarząd, powinny się one odbywać w miejscu siedziby Spółki w Warszawie.

Proponowane brzmienie tych paragrafów jest, jak następuje: § 12. — Rok obrotowy Spółki trwa od 1 kwietnia do 31 marca każdego roku. Sprawozdanie roczne i bilans sporządza się corocznie na dz. 31 marca każdego roku najpóźniej w ciągu 3 miesięcy po upływie roku obrotowego.

§ 19. — Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów jest naczelną władzą Spółki. Walne Zgromadzenia są zwyczajne i nadzwyczajne. Zgromadzenia Akcjonariuszów zwołuje Zarząd, powinny się one odbywać w miejscu siedziby Spółki w Warszawie. Zwyczajne Walne Zgromadzenia winny się odbywać najpóźniej w sierpniu każdego roku.

8) Wolne wnioski PP. Akcjonariuszów.

Właściciele akcji korzystają z prawa głosu na Walnym Zgromadzeniu o ile na 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożyli akcje lub kwity depozytowe na te akcje w biurze Zarządu Spółki, w Warszawie, Krakowskie Przedmieście 17 m. 22.

ZARZĄD

Spółki Akcyjnej „Polskie Radio“

Warszawa, Kredytowa 1

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w dn. 3 sierpnia 1932 r. o godz. 17 odbędzie się w lokalu Spółki w Warszawie, przy ul. Kredytowej Nr. 1

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie z działalności Spółki za okres od dn. 1 kwietnia 1931 r. do 31 marca 1932 r.; 3) Bilans Spółki na dz. 31 marca 1932 r. oraz rachunek zysków i strat za okres ubiegły; 4) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej; 5) Zatwierdzenie bilansu i rachunku zysków i strat oraz uchwalenie podziału zysków; 6) Udzielenie władzom Spółki skwitowania z wykonania przez nie obowiązków; 7) Zatwierdzenie kooptacji członka Rady Nadzorczej; 8) Wybór 3 członków Rady Nadzorczej na miejsce ustępujących drogą losowania; 9) Wybór 4 członków Komisji Rewizyjnej; 10) Określenie wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej delegatów Rady Nadzorczej do Zarządu i członków Komisji Rewizyjnej; 11) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej dziesiątą część kapitału akcyjnego, mogą na zasadzie art. 54 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 39, poz. 383) — do dn. 19 lipca włącznie zgłosić do Zarządu piśmienne żądanie pomieszczenia na porządku dziennym Walnego Zgromadzenia poszczególnych spraw, nieobjętych powyższymi porządkami dziennymi, przyczem winni podać konkretne wnioski oraz udowodnić posiadanie wymaganej ilości akcji.

W dn. 29 lipca 1932 r. o godz. 4 pp. odbędzie się w siedzibie Spółki w Gdyni, molo rybackie

WALNE ZEBRANIE AKCJONARJUSZÓW

firmy „Morze Północne”, Polskie T-wo dla Połowa Śledzi

S. A. W G D Y N I

z następującym porządkiem dziennym: 1) Otwarcie zebrania; 2) Wybór jednego członka Komisji Rewizyjnej; 3) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej z działalności Spółki oraz przedstawienie bilansu i rachunku strat i zysków; 4) Przyjęcie bilansu, rachunku strat i zysków, podział ew. zysków oraz ew. udzielenie absolutorjum Zarządowi oraz Komisji Rewizyjnej; 5) Wybór Komisji Rewizyjnej na przeciąg trzech lat; 6) Zmiana § 10 statutu: „Akcjonariusz, który posiada większą ilość akcji, nie może posiadać więcej głosów niż sześć”, przez skreślenie tego paragrafu; 7) Zmiana w § 11 statutu słów „trzy miesiące” na „cztery miesiące”; 8) Wolne wnioski akcjonariuszów.

KOMISJA LIKWIDACYJNA

Częstochowskiej Fabryki Wyrobów Celuloidowych

S. A.

1) powadania, że zgromadzenie walne akcjonariuszów tej Spółki z dn. 7 maja 1932 r. uchwaliło Spółkę powyższą zlikwidować, przyczem do Komisji Likwidacyjnej wybrani zostali Jerzy Osmołowski, Zbigniew Wierzbiański, Aleksander Jan Rodkiewicz, Marja Kaśnowska, Hirsz Leś Bredbord i Zbigniew Sokołowski i 2) wzywa wierzycieli wyżej wymienionej firmy do zgłaszania swych roszczeń w ciągu roku od ostatniego niniejszej treści ogłoszenia w siedzibie Spółki, jak obecnie w Warszawie przy ul. Złotej domu Nr. 3 m. 8 względnie na wypadek zmiany siedziby podług adresu, jaki będzie ujawniony w rejestrze handlowym (Sąd Okr. w Warszawie Wydz. Rej. Handl. Dział B/XLII Nr. 6146) w dniu powszednie w poniedziałki, środy i piątki od godz. 12 do 13.

ZARZĄD SPÓŁKI AKCYJNEJ

Zakłady Chemiczne „Kutno”, S. A.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 30 lipca 1932 r. o godz. 14, odbędzie się w biurze Zarządu Spółki, przy ul. Profesorskiej Nr. 6 w Warszawie,

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym: 1) Wybór Przewodniczącego; 2) Zmiana §§ 21, 22, 24, 25 i 26 statutu.

Brzmienie dotychczasowe tych paragrafów było następujące: § 21. — Zarząd składa się z trzech członków. Większość członków Zarządu winna być obywatelami Państwa Polskiego. Członków Zarządu wybiera Walne Zgromadzenie z pośród akcjonariuszów, posiadających co najmniej 10 akcji Spółki; aż do chwili zatwierdzenia przez Walne Zgromadzenie sprawozdań za cały czas ich urzędowania akcje te nie mają być nikomu odstąpione, ani też obciążone i powinny być przechowane w kasie Spółki.

§ 22. — Zarząd wybiera z pośród siebie Dyrektora Zarządzającego na okres swojej kadencji.

§ 24. — Zarząd zbiera się co najmniej raz na miesiąc lub częściej jeśli to uzna za konieczne. Uchwały zapadają większością głosów. Dla ważności postanowień Zarządu niezbędna jest obecność na zebraniu przynajmniej dwóch członków Zarządu i wtedy uchwały zapadają tylko jednogłośnie. Protokoły posiedzeń Zarządu sporządzają się w księdze, uprzednio należyście poświadczonej i oparafowanej i winny być podpisywane przez obecnych.

§ 25. — Do kompetencji i obowiązków Zarządu należy: a) prowadzenie wszelkich interesów Spółki, jako też reprezentowania Spółki wobec wszelkich władz i osób, b) przedstawianie sprawozdań rocznych Walnemu Zgromadzeniu do ostatecznego ich zatwierdzenia, c) przedstawianie Walnemu Zgromadzeniu projektu budżetu, d) ostateczne decydowanie spraw które nie podlegają wyłącznej kompetencji Walnego Zgromadzenia, e) branie udziału w innych przedsiębiorstwach, f) wybór z pośród sie-

bie Dyrektora Zarządzającego oraz mianowanie prokurentów, g) ustalanie warunków pracy i wynagrodzenia dla członka Zarządu jako Dyrektora Zarządzającego i dla prokurentów.

§ 26. — Wszelkie zobowiązania, umowy i akty notarialne w imieniu Spółki winny być zaopatrzone w dwa podpisy, z których jeden musi być członka Zarządu, drugi może być położony przez prokurenta. Podpisy umieszczane być winny pod wypisaną wydrukowaną lub też stemplem wyciśniętą firmą Spółki. Pokwitowania z odbioru pieniędzy, listów, towarów z poczty, telegrafu, kolei żelaznych, banków, instytucji państwowych, samorządowych, prywatnych lub osób fizycznych i prawnych i podpisywanie wogóle korespondencji, nie zawierającej zobowiązań, dokonywać się będzie za podpisem jednego członka Zarządu lub prokurenta, lub osoby przez Zarząd upoważnionej.

Proponowana treść tych paragrafów jest jak następuje:

§ 21. — Zarząd składa się z trzech członków. Większość członków Zarządu winna być obywatelami Państwa Polskiego. Członków Zarządu wybiera Walne Zgromadzenie z pośród akcjonariuszów.

§ 22. — Zarząd powołuje Dyrektora Zarządzającego do bezpośredniego prowadzenia interesów Spółki.

§ 24. — Zarząd zwołuje Przewodniczący co najmniej raz na miesiąc lub częściej na życzenie któregośkolwiek członka Zarządu (dalszy ciąg tego paragrafu bez zmiany).

§ 25. — Do kompetencji i obowiązków Zarządu należy: a) prowadzenie wszelkich interesów Spółki wobec wszelkich władz i osób, b) przedstawianie sprawozdań rocznych do ostatecznego ich zatwierdzenia, c) przedstawianie Walnemu Zgromadzeniu projektu budżetu, d) ostateczne decydowanie spraw, które nie podlegają wyłącznej kompetencji Walnego Zgromadzenia, e) branie udziału w innych przedsiębiorstwach, f) powołanie Dyrektora Zarządzającego oraz mianowanie prokurentów na wniosek Dyrektora Zarządzającego, g) ustalanie warunków pracy i wynagrodzenia dla Dyrektora Zarządzającego.

§ 26. — Wszelkie zobowiązania, umowy i akty notarialne w imieniu Spółki winny być zaopatrzone w dwa podpisy, z których jeden musi być członka Zarządu, drugi może być położony przez Dyrektora Zarządzającego lub prokurenta. Podpisy umieszczane być winny pod wypisaną, wydrukowaną lub też stemplem wyciśniętą firmą Spółki. Pokwitowania z odbioru pieniędzy, listów, towarów z poczty, telegrafu, kolei żelaznych, banków, instytucji państwowych, samorządowych, prywatnych lub osób fizycznych i prawnych i podpisywania wogóle korespondencji, nie zawierającej zobowiązań, dokonywać się będzie za podpisem jednego członka Zarządu, lub Dyrektora Zarządzającego, lub prokurenta albo też osoby przez Zarząd upoważnionej.

3) Wolne wnioski.

Zgodnie z § 12 statutu, właściciele akcji korzystają z prawa głosu na Walnem Zgromadzeniu, o ile najmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożą akcje lub odnośne zaświadczenie depozytowe w biurze Zarządu Spółki, w Warszawie ul. Profesorska Nr. 6.

Towarzystwo Piotrkowsko-Sulejowskiej Kolei Podjazdowej

S. A.

Bilans zamknięcia na dz. 31/XII 1931 r.

STAN CZYNNY. — Kasa zł 2.172.60; Papiery procentowe zł 23.418.10. Kaucje zł 500.00; Magazyn zł 40.819.17; Wartość drogi zł 1.612.666.42; Różni zł 7.500.00; Dłużnicy za straty wojenne zł 1.00; Straty za lata ubiegłe zł 84.463.28; Razem zł 1.771.540.57.

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 1.516.200.00; Kapitał zapasowy zł 2.470.20; Fundusz amortyzacyjny zł 37.374.94; Kaucje zł 59.39; Różni zł 204.185.45; Niepodniesiona dywidenda zł 2.631.83; Straty i szkody wojenne zł 1.00. Sumy przechodnie zł 8.595.64; Pozostałość zysku za 1927 r. zł 22.12; Razem zł 1.771.540.57.

Rachunek strat i zysków za 1931 r.

Ogólne wpływy zł 111.949.43; Ogólne wydatki zł 135.779.82; Strata za 1931 r. zł 23.830.39.

Austriacka Spółka Akc. Towarzystwo Akcyjne dla Fabrykacji Śrub i Wyrobów Kutyh BREVILLIER S-ka i A. URBAN SYNOWIE, Ustroń (Śląsk Cieszy.)

Ogólny bilans majątku z dn. 31 grudnia 1931 r.

STAN CZYNNY	austr. szyl.	austr. szyl.	STAN BIERNY	austr. szyl.
Realności:			Kapitał akcyjny (96.000 akcji po nom. austr. szyl. 150'00)	14.400.000 00
a) wartość gruntów	2.050.753 99		Fundusz rezerwowy (K. R. I)	4.188.500'00
b) domy mieszk. i gosp.	1.853.607'51		Rezerwa kapitału II	800.000'00
c) budynki fabryczne	2.714.266 99		Wierzyciele	4.823.213'07
d) gmach centrali w Wiedniu	224.394'00	6.843.022'49	Niepodjęte dywidendy	3.230 75
Maszyny		2.074.177'80	Gwarancje i poręki austr. szyl. 1.401.105'54	
Siły wodne		500.000'00		
Urządzenia fabryczne		488.852'10		
Narzędzia i przybory		341.976'02		
Mebłe i inny inwentarz		369.825'19		
Zapasy:				
a) materiały	2.160.453'49			
b) towary	3.788.609'74	5.949 063'23		
Gotówka		119.516'68		
Dłużnicy		6.570.697'40		
Portfel wekslowy		246.274'47		
Papiery wart. i kaucje gotówk.		117.849 67		
Gwarancje i poręki austr. szyl. 1.401.105'54				
Strata w 1931 r.	838.860'48			
Mniej przeniesienie zysku z 1930 r.	245.171'71	593.688'77		
		<u>24.214.943'82</u>		<u>24.214.943'82</u>

Ogólne konto zysków i strat z dn. 31 grudnia 1931 r.

WINIEN	austr. szyl.	MA	austr. szyl.	austr. szyl.
Reżja centrali	1.135.020'88	Przeniesienie z 1930 r.		245.171'71
Odsetki	238.950'61	Zysk brutto		2 427.602 80
Świadczenia socjalne	936.322 07	Strata w 1931 r.	838.860 48	
Podatki	308.685 86	Mniej przeniesienie zysku z 1930 r.	245.171 71	593.688 77
Odpisania	647.483 86			
	<u>3.266.463'28</u>			<u>3.266.463'28</u>

Specjalny bilans dla Polski w dn. 31 grudnia 1931 r.

STAN CZYNNY	zł	zł	STAN BIERNY	zł
Realności:			Kapitał inwestycyjny	3.925 297'37
a) wartość gruntów	768.776'66		Wierzyciele	4.281.302'15
b) budynki mieszk. i gospod.	1.155.900'00		Gwarancje i poręki zł 717.860'00	
c) budynki fabryczne	808.460'00	2.733.136'66		
Maszyny		1.200.710'00		
Siły wodne		373.176'47		
Urządzenia fabryczne		233.740'00		
Narzędzia i przybory		27.326'58		
Mebłe i inny inwentarz		164.033'00		
Zapasy:				
a) materiały	308.947'57			
b) towary	544.329'92	853.277'49		
Gotówka		29.784'89		
Dłużnicy		1.799.236'23		
Portfel wekslowy		159.069'01		
Papiery wart. i kaucje gotówk.		32.977'81		
Gwaran. i poręki	717.860'00			
Strata za 1931 r.		600.131'38		
		<u>8.206.599'52</u>		<u>8.206.599'52</u>

Specjalne konto zysków i strat dla Polski z dn. 31 grudnia 1931 r.

WINIEN	zł	MA	zł
Reżja centralna	843.145'60	Zysk brutto	700.122 05
Odsetki	63.774'40	Strata za 1931 r.	600.131 38
Świadczenia socjalne	144.895'50		
Podatek dochodowy	—		
Różne podatki	38.290'34		
Odpisania	210.147'59		
	<u>1.300.253'43</u>		<u>1.300.253'43</u>

Polskie Zakłady Chemiczne „Nitrat”, S. A.

W WARSZAWIE

Bilans netto w dn. 31 grudnia 1931 r.

STAN CZYNNY. — Place, grunty i lasy zł 380.654-93; Budynki zł 1,674.110-98; Maszyny i urządzenia zł 4.345.078-18; Bocznicza kolejowa zł 115.977-86; Tabor i ruchomości zł 117.185-09; Materjały zł 441.667-10; Półwyroby zł 87.358-18; Wyroby gotowe zł 201.110-65; Dłużnicy zł 547.202-26; Papiery wartościowe zł 30.000-00; Weksle zł 26.964-95; Gotowizna zł 58.670-68. **Razem zł 7.425.980-86.**

Depozyty zł 1.500-00; Gwarancje otrzymane zł 10.500-00; Różni za nasze gwarancje zł 2.192.873-39; Różni za nasze kaucje hipoteczne zł 707.000-00; **Razem zł 2.911.873-39. Ogółem zł 10.337.854-25.**

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 2.000.000-00; Kapitał zapasowy zł 33.084-29; Fundusz specjalny zł 1.842.093-22; Fundusz amortyzacyjny zł 2.860.644-34; Długi hipoteczne zł 43.660-16; Wierzyciele zł 517.670-25; Akcepty zł 50.824-18; Dywidenda nieodbrana za 1928/30 r. zł 31.220-05; Zysk pozostały z 1930 r. zł 1.957-37; Zysk za 1931 r. zł 44.827-00; **Razem zł 7.425.980-86.**

Deponenci zł 1.500-00; Różni za ich gwarancje zł 10.500-00; Gwarancje wydane zł 2.192.873-39; Kaucje hipoteczne wydane zł 707.000-00; **Razem zł 2.911.873-39; Ogółem zł 10.337.854-25.**

Rachunek strat i zysków za 1931 r.

WINIEN. — Koszty ogólne: Wynagrodzenie Zarządu, Dyrekcji i Pracowników zł 207.130-00; Różne wydatki administracyjne zł 119.145-23; Podatki zł 92.870-49; Amortyzacja budynków, maszyn i urządzeń zł 573.088-82; Gospodarstwo rolne zł 5.224-80; Strata na dłużniku zł 1.120-71; Zysk zł 44.827-00; **Razem zł 1.043.407-05.**

MA. — Przewyżka na sprzedaży produkcji zł 1.024.983-03; Procenty zł 18.424-02; **Razem zł 1.043.407-05.**

„Semperit” Polskie Zakłady Gumowe, S. A., Kraków

Na Walnem Zgromadzeniu odbytem dn. 27 czerwca 1932 r. zatwierdzono niżej przedstawiony

BILANS ZA 1931 R.

AKTYWA. — Realność zł 807.400-00; Maszyny, narzędzia i urządzenia zł 444.100-00; Kasa zł 5.520-00; Dłużnicy zł 324.139-30; Zapasy zł 343.418-58; **Razem zł 1.924.577-88.**

PASYWA. — Kapitał akcyjny zł 1.000.000-00; Fundusz rezerwowy zł 18.000-00; Rezerwa podatkowa zł 41.303-14; Wierzyciele zł 798.799-70; Zyski, przeniesione z 1930 r. zł 54.841-37; Zysk z 1931 r. zł 11.633-67; **Razem zł 1.924.577-88.**

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Koszty ogólne zł 80.558-20; Podatki zł 40.461-58; Amortyzacja zł 93.129-58; Zyski, przeniesione z 1930 r. zł 54.841-37; Za 1931 r. zł 11.633-67; **Razem zł 280.624-40.**

MA. — Zysk z przeniesienia zł 54.841-37; Towary brutto zł 255.783-03; **Razem zł 280.624-40.**

Two Handlowo-Przemysłowe A. Büschel Eksport Jaj, S. A., Lwów

Bilans z dn. 31 grudnia 1931 r.

STAN CZYNNY. — Kasa zł 12.926-90; Papiery wartościowe zł 3.117-48; Materiał opakunkowy zł 33.571-07; Ruchomości i narzędzia zł 9.771-20; Koszty założenia spółki zł 13.390-67; Korespondenci zł 288.875-94; Rymesy zł 153.841-41; Strata za 1931 r. zł 35.207-69; **Razem zł 550.702-36.**

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 400.000-00; Traty zł 144.634-16; Sumy przechodnie zł 6.068-20; **Razem zł 550.702-36.**

Rachunek strat i zysków za czas od I/I 1931 do 31 XII 1931 r.

ROZCHODY. — Koszty ogólne i handlowe zł 629.355-22; **Razem zł 629.355-22.**

PRZYCHÓD. — Dochód brutto zł 411.558-78; Za częściowe zmniejszenie kapitału akcyjnego zł 182.588-75; Strata za 1931 r. zł 35.207-69; **Razem zł 629.355-22.**

Za buchalterję Towarzystwo Handlowo-Przemysłowe A. Büschel Eksport Jaj, S. A. Dr. Joachim Brettler ppa. m. p., Karol Büschel m. p., Zygfryd Büschel m. p.

Zgodność z księgami stwierdza Komisja Rewizyjna:
Lwów, dn. 15 czerwca 1932 r.

B. Waligórski m. p., Tugendhaft m. p., Goldberg m. p.

Fabryka WYROBÓW WEŁNIANYCH I BAWELNIANYCH „M. i T. PIKIELNI”, S. A.

Bilans na dz. 31 grudnia 1931 r.

AKTYWA. — Kasa zł 52.716-70; Weksle zł 173.078-18; Weksle w walucie obcej zł 362-15; Weksle w inkasie zł 47.529-54; Papiery wartościowe zł 7.500-00; Banki zł 139.055-61; Towary zł 1.008.263-73; Przędza zł 181.681-75; Dłużnicy zł 695.968-49; Różni zł 45.053-97; Nieruchomości zł 468.210-50; Ruchomości zł 489.653-66; Strata zł 61.275-87; **Razem zł 3.370.350-15.**

PASYWA. — Kapitał zakładowy zł 1.900.000-000; Kapitał zapasowy zł 572.210-55; Kapitał amortyzacyjny zł 386.128-82; Wierzyciele zł 508.277-68; Sumy przechodnie zł 2.450-60; Dywidenda niewypłacona zł 1.282-50; **Razem zł 3.370.350-15.**

Rachunek strat i zysków za 1931 r.

WINIEN. — Koszty handlowe zł 299.254-30; Procenty zł 69.935-24; Podatki zł 122.369-88; Prowizja zł 54.570-27; Różnice kursowe zł 577-84; Amortyzacja majątku zł 63.141-23; Różne straty zł 129.101-65; Strata roku ubiegłego zł 34.254-35; **Razem zł 773.204-76.**

MA. — Zysk brutto na fabrykacji zł 709.303-89; Różne zł 2.625-00; Strata zł 61.275-87; **Razem zł 773.204-76.**

Elektrownia Bielsko-Bialska

S. A.

Bilans na dz. 31 grudnia 1931 r.

AKTYWA	zł
Koszty założenia spółki akcyjnej	56.354-25
Inwestycje:	
Elektrownia	3.137.521-52
Sieci przewodów	4.408.212-81
Liczniki	698.898-33
Udziały	5.250-00
Kasa	10.346-17
Zapasy materiałów	276.716-50
Dłużnicy	1.360.000-72
Banki	41.743-25
	9.995.043-55

PASYWA	zł
Kapitały:	
akcyjny	2.000.000-00
amortyzacyjny	2.106.674-42
zapasowy	866-55
nadzwyczajny fundusz rezerwowy	71.087-65
Wierzyciele za inwestycje	5.403.533-87
Wierzyciele z rachunków bieżących	377.164-74
Sumy przechodnie	19.251-88
Przeniesienie zysku z 1930 r.	16.464-44
	9.995.043-55

Rachunek strat i zysków na dz. 31 grudnia 1931 r.

WINIEN	zł
Wydatki na ruch	1.487.053-47
Podatki, opłaty i świadczenia socjalne	618.202-40
Odsetki	355.069-92
Amortyzacja budynków i urządzeń	195.742-39
Różnice kursowe	39.754-85
Przeniesienie zysku z 1930 r.	16.464-44
	2.712.287-67
MA	zł
Przeniesienie zysku z 1930 r.	16.464-44
Dochody z dostawy prądu	2.579.994-50
Zysk brutto z instalacji	10.962-36
Udziały w kosztach budowy i kosztach liczników	104.866-37
	2.712.287-67

Modrzejowskie Zakłady Górniczo-Hutnicze, S. A.

Bilans na dz. 31 grudnia 1931 r.

STAN CZYNNY. — Grunty zł 431.026-81; Budynki zł 9 998 343-09; Maszyny i urządzenia techniczne zł 20,349.038-69; Narzędzia i zapasowe części maszyn zł 1 663.682-42; Urządzenia biurowe zł 393.015-85; Wyroby zł 3,515.017-13; Materjały surowe i pomocnicze zł 2,732.257-08; Papiery wartościowe zł 2 111.100-79. Obligacje Towarzystwa Kredytowego Przemysłu Polskiego zł 5 508.834-00; Kasa zł 115.574-53; Weksle w portfelu zł 2.067 565-75; Dokumenty, posłane do inkasa zł 106.470-20; Banki zł 268.248-67; Dostawcy zł 296 963-25; Odbiorcy zł 4 359.119-89; Różni zł 9 600.710 51; Kaucje gotówkowe zł 22.852-90 Sumy przechodnie zł 152.078-55; Straty za 1931 r. zł 1,060.587-05; **Razem zł 64,752.487 16.**

Kaucje, gwarancje i depozyty, przez nas otrzymane zł 5 931.350 00; Różni za kaucje gwarancje i depozyty, przez nas dane zł 12,172.246-48.

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy zł 15,650 000-00; Kapitał zapasowy zł 212.655-71; Kapitał amortyzacyjny zł 9,290.624-17; Kapitał specjalny do dyspozycji Walnego Zgromadzenia zł 1 277.375-87; Towarzystwo Kredytowe Przemysłu Polskiego zł 5 508.834-00; Akcepty zł 1,103.000-00; Banki zł 24,287.867-49; Dostawcy zł 1 849.452-46 Odbiorcy zł 1,675 725-27; Różni zł 1 918.067-11; Kasa Przewodności zł 779 337-13; Niepodniesiona dywidenda zł 716 178-83; Sumy przechodnie zł 478.369-12; **Razem zł 64,752.487 16.**

Różni za kaucje, gwarancje i depozyty, przez nas otrzymane zł 5 931.350 00; Kaucje gwarancje i depozyty przez nas dane zł 12,172.246-48.

Rachunek zysków i strat

WINIEN. — Procenty i prowizje bankowe zł 2,044.155-01; Koszty handlowe: Podatki zł 759.426-74; Wynagrodzenie członków Rady i Komisji Rewizyjnej zł 32.582-01; Pensje personelu zł 1.069.402-92; Świadczenia społeczne zł 939.965-05 mniej z amort. przez prod. zł 873.698-08—66 266-97; Różne koszty zł 803.441-05; **Razem zł 4,775.274-70.**

MA. — Przewyżka na rachunku sprzedaży zł 3,690 833-08; Różne zyski zł 23.854-57; Strata zł 1,060.587-05; **Razem zł 4,775.274-70.**

Kolej Lokalna Lwów-Stożanów, S. A.

Bilans z dn. 31 III 1932 r.

STAN CZYNNY. — Wartość skupionej przez Skarb Państwa kolei zł 11,597.292-78; Gotówka zł 410.122-57; Efekty zł 29.261-00; Dłużnicy zł 722.168-13; **Razem zł 12,756.844-48.**

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 8,691.120-00; Pożyczka pierwszeństwa zł 2,098.112-53; Fundusz amortyzacyjny zł 790.684-47; Fundusze rezerwowe zł 279.204-10; Wierzyciele zł 467.926-36; Zysk za 1931/32 r. zł 429.797-02; **Razem zł 12,756.844-48.**

Rachunek zysków i strat

za czas od 1/IV 1931 r. do 31 III 1932 r.

WINIEN. — Straty brutto zł 152.959-78; Zysk za 1931/32 r. zł 429.797-02; **Razem zł 582.756-80.**

MA. — Zysk brutto zł 582.756-80.

BĄDŹ NOWOCZESNYM

I PODRÓŻUJ SAMOLOTAMI!

Informacje i bilety: Tel. 547-60, 808-50

i biura podróży

AMERYKA

JEST NAJWIĘKSZYM
RYNKIEM NA ŚWIECIE

AMERYKAŃSKO-POLSKA
IZBA HANDLOWA

W STANACH ZJEDNOCZONYCH
149 East 67th Street New York City

POŚREDNICZY W NAWIĄZYWANIU
STOSUNKÓW HANDLOWYCH
POMIĘDZY AMERYKĄ A POLSKĄ

KUPCZE I PRZEMYSŁOWCZE POLSKII!
po przybyciu do Nowego Yorku
UDAJ SIĘ ZARAZ DO IZBY

ROZMÓWISZ SIĘ TAM PO POLSKU, OTRZYMASZ
WSKAZÓWKI I POMOC BIUROWĄ ZA DARMO!
KORESPONDENCJA W JĘZYKU POLSKIM

W POLSCE

załatwiał swe sprawy przez

Polsko - Amerykańską Izbę Handlową
Warszawa, Nowy Świat 72, tel. 26-62

TYGODNIK HANDLOWY

niezbędny jest dla
przemysłowców
i hurtowników,

o ile chcą oni

dotrzeć do kupców
lub znać stan handlu

Numery okazowe na żądanie wysyła
ADMINISTRACJA „TYGODNIKA HANDLOWEGO”
Warszawa, ul. Szkolna 10, tel. 692-86

BIBLIOTEKA EKONOMICZNA

TYGODNIKA

„POLSKA GOSPODARCZA”

DAWNIEJ

„PRZEMYSŁ i HANDEL”

1 — 18) bez serji — wyczerpane.			
19) Tom I — <i>J. Kulikowski</i> . — Bankowość polska i problem jej sanacji. 1926 (wyczerp.)	1'20	42) Tom XXIV — <i>Stefan Konopski</i> . — Ochrona celna w poszczególnych państwach w świetle badań międzynarodowych (wyczerp.)	1'00
20) „ II — <i>Dr. J. Podkomorski</i> . — O właściwej formie monopolu spirytusowego w Polsce, 1926	0'70	43) „ XXV — <i>Henryk Romanowski</i> . — Obrót bezgotówkowy (wyczerpane)	1'00
21) „ III — <i>Dr. F. Młynarski</i> . — Międzynarodowe znaczenie spadku złotego, 1926	1'50	44) „ XXVI — <i>Karol Bajera</i> . — Zarys uprzemysłowienia Woj. Łódzkiego ze specjalnym uwzględnieniem przemysłu włókienniczego	1'50
22) „ IV — <i>St. Pszczółkowski</i> . — Stabilizacja kursu złotego, 1926 (wyczerp.)	1'20	45) „ XXVII — <i>Dr. Stanisław Wachowiak</i> . — Targi i wystawy w Polsce	1'00
23) „ V — <i>Inż. Cz. Klarner</i> . — Dorobek czterech miesięcy (dwie mowy program.), 1926	1'00	46) „ XXVIII — <i>Jan Miklaszewski</i> . — Ogólny rzut oka na rozwój produkcji leśnej i obrotu drzewnego Polski współczesnej	2'50
24) „ VI — <i>Dr. L. Barański</i> . — Uwagi nad obiegiem pieniężnym w Polsce w latach 1924—1926, 1926	1'50	47) „ XXIX — <i>Inż. Czesław Klarner</i> . — Zagadnienie mieszkaniowe w niepodległej Polsce	2'00
25) „ VII — <i>F. Prochaska</i> . — Klauzula największego uprzywilejowania (wyczerp.)	1'50	48) „ XXX — <i>Inż. Jędrzej Moraczewski</i> . — Roboty publiczne	0'80
26) „ VIII — <i>A. Siebeneichen</i> . — Rozwój czy upadek portu gdańskiego (wyczerp.)	1'20	49) „ XXXI — <i>Władysław Gieysztor</i> . — Przedsiębiorstwa państwowe	1'00
27) „ IX — <i>J. Gieysztor</i> . — Tranzyt jako problem międzynarodowy	1'00	50) „ XXXII — <i>Józef Kożuchowski</i> . — Wojna w życiu gospodarczym Polski	1'00
28) „ X — <i>Gustaw Taube jr.</i> — Komercjalizacja Warszawy	1'50	51) „ XXXIII — <i>Dr. Marcin Szarski</i> . — Bankowość polska (wyczerp.)	1'50
29) „ X — <i>Wincenty Jastrzębski</i> . — Zadania i metody pracy Komisji Ankietowej (wyczerp.)	1'00	52) „ XXXIV — <i>Inż. Dr. Stanisław Olszewski</i> . — Fosforyty polskie i ich znaczenie gospodarcze	1'00
30) „ XII — <i>Stanisław Pszczółkowski</i> . — Kredyty zagraniczne i ich rola w polskiej polityce kredytowej	2'50	53) „ XXXV — <i>Prof. Dr. Witold Staniewicz</i> . — Uwagi o reformie stosunków rolnych w Polsce	1'50
31) „ XIII — <i>Z. R. Gawroński</i> . — Zwalczenie trustów w Stanach Zjednoczonych	2'00	54) „ XXXVI — <i>Janusz Butler</i> . — Konkurencja portów bałtyckich w świetle współzawodnictwa kolei polskich i niemieckich	1'50
32) „ XIV — <i>S. Fr. Królikowski</i> . — W sprawie metody obliczania stawek celnych (wyczerp.)	1'50	55) „ XXXVII — <i>Adolf Peretz</i> . — Od kartelu do koncernu	3'00
33) „ XV — <i>St. Starzyński</i> . — Położenie klasy robotniczej po przewrocie majowym	1'20	56) „ XXXVIII — <i>J. Mieszalski</i> . — Wpływ wzrostu budżetów na obciążenie dochodu społecznego zagranicą i w Polsce	1'50
34) „ XVI — <i>J. Kulikowski</i> . — Rozbudowa miast i jej finansowanie	2'00	57) „ XXXIX — <i>Feliks Młynarski</i> . — Reforma waluty dewizowo-złotowej	1'50
35) „ XVI — <i>S. Szwalbe</i> . — Polityka państwa w zakresie obrotu żytem (wyczerpane)	2'00	58) „ XL — <i>Dr. Henryk Gruber</i> . — Stan kwestji mieszkaniowej w Polsce	1'00
36) „ XVII — <i>S. Starzyński</i> . — Stan Finansowy Polski w roku 1927	2'00	59) „ XLI — <i>Stanisław Sasorski</i> . — Podstawy rewizji ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym	1'50
37) „ XIX — <i>Józef Kożuchowski</i> . — Kapitał zagraniczny w przemyśle polskim (wyczerp.)	2'00	60) „ XLII — <i>Tadeusz Woynowski</i> . — Kształtowanie się cen chleba w Polsce	2'00
38) „ XX — <i>Henryk Rozenberg</i> . — Polityka Państwa w dziedzinie zaopatrzenia ludności w chleb (wyczerpane)	1'50	61) bez serji — <i>Stefan Starzyński</i> . — Rola Państwa w życiu gospodarczym	1'00
39) „ XXI — <i>Zygmunt Karpiński</i> . — Waluta złota i pozłacana	1'50	62) „ „ — <i>Stefan Starzyński</i> . — Życie gospodarcze a ustrój państwa	1'50
40) „ XXII — <i>Jerzy Lubowicki</i> . — Zasady reformy podatkowej	3'00		
41) „ XXIII — <i>Marjan Turcki</i> . — Problem aktywizacji bilansu handlowego	3'00		

DO NABYCIA WE WSZYSTKICH KSIĘGARNIACH ORAZ BEZPOŚREDNIO W ADMINISTRACJI TYG. „POLSKA GOSPODARCZA” — WARSZAWA, ELEKTORALNA 2, POK. 26

„POLMIN”

PAŃSTWOWA FABRYKA OLEJÓW MINERALNYCH
SIEDZIBA DYREKCJI: LWÓW, ULICA SZPITALNA Nr. 1

TELEFONY: 2-48, 3-28, 39-20, 39-21

FABRYKA OLEJÓW MINERALNYCH
W DROHOBYCZU — TELEFON 105

REPREZENTACJA W WARSZAWIE
ul. Szkolna 2; telefony: 70-04, 114-75, 512-33 i 177-8

Reprezentacja w Gdańsku — Polish Petroleum Company — Krebsmarkt 7 — 8
Przedstawicielstwa zagraniczne we wszystkich stołecznych miastach Europy

POLECA ZNANE ZE SWEJ PIERWSZORZĘDNEJ JAKOŚCI

OLEJE I SMARY SAMOCHODOWE

Polmin AS, Polmin AL, Polmin AZ, Polmin AF, Polmin AP, Polmin AD i Polmin AT

OLEJE CYLINDROWE, ODPOWIEDNIE DO
WSZYSTKICH WARUNKÓW PRACY. WYSOKOGA-
TUNKOWE OLEJE ŁOŻYSKOWE. OLEJE DO
SILNIKÓW SPALINOWYCH, DO KOMPRESORÓW PO-
WIETRZNYCH I KOMPRESORÓW CHŁODNICZYCH.
OLEJE TURBINOWE i TRANSFORMATORO-
WE. OLEJE WIERTNICZE. TŁUSZCZE MA-
SZYNOWE SMARY DO LIN I KÓŁ ZĘBATYCH.
SMARY DO WÓZKÓW KOPALNIANYCH I OLEJE
OSIOWE. — PARAFINE, ŚWIECE, WAZE-
LINE TECHNICZNA — BENZYNY: EKSTRAKCYJ-
NA, LOTNICZA SAMOCHODOWĄ I MOTOROWĄ. —
NAFTĘ. RAFINOWANĄ I SILNOPLOMIENNĄ. OLE-
JE GAZOWE. ASFALTY BEZPARAFINOWE I PARA-
FINOWE. SULFOKWASY, KWASY NAFTENOWE.

ODDZIAŁY W KRAJU:

BIAŁYSTOK, ul. Warszawska 7, tel. 10-34

KRAKÓW, ul. Szczepańska 9, tel. 15-82

LUBLIN, ul. Krak. Przedm. 46, tel. 10-74

LWÓW, ul. Szpitalna 1, tel. 3-23

ŁÓDŹ, ul. Piotrkowska 152, tel. 6-27,

WARSZAWA, ul. Szkolna 2, tel. 714-75

POZNAŃ, ul. św. Marcina 18, tel. 35-36

SOSNOWIEC, ul. Naftowa 4, tel. 2-08

TORUŃ, ul. Mostowa 17, tel. 3-99

WILNO, ul. Jagiellońska 8, tel. 1-72

SKŁADY WŁASNE I KOMISOWE:

BIAŁYSTOK, BIELSK PODLASKI, BIŁGORAJ, BĘDZIN, BRODY, BYDGOSZCZ, CHELM, DOLINA, DRO-
HOBYCZ, GARWOLIN, GDYNIA, GRUDZIĄDZ, JAROSŁAW, KALISZ, KIELCE, KOŃSKIE, KOŁOMYJA,
KOWEL, KRAKÓW, KRASNOSTAW, LIDA, LUBLIN, LUBARTÓW, LWÓW, ŁĘCZYCA, LOMŹA, ŁÓDŹ,
MIĘDZYRZEC PODLASKI, NOWOGRÓDEK, OPOCZNO, OSTROWIEC, OSTRÓW, PABJANICE, RADOM,
RADZYŃ, RÓWNE, RYKI, SANDOMIERZ, SAMBOR, SIEMIATYCZE, SIEDLCE, SKIERNIEWICE, SOBOLEW,
SOSNOWIEC, STANISŁAWÓW, STRYJ, TOMASZÓW MAZ., TORUŃ, TARNOPOL, WARSZAWA, WILNO,
WIELUŃ, WIERZBNIK, WÓLKOWYSK, WŁOCŁAWEK, ZDUŃSKA WOLA, ZŁOCZÓW, ŻYRARDÓW

WŁASNY PARK CYSTERNOWY

BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO

ZAKŁAD CENTRALNY W WARSZAWIE
ALEJA JEROZOLIMSKA 1

ADRES TELEGRAFICZNY: KRAJOBANK

KAPITAŁ ZAKŁADOWY 7 150.000.000. REZERWY 7 64,216 730

ZAŁATWIA WSZELKIE OPERACJE BANKOWE

UDZIELA KREDYTU DŁUGOTERMINOWEGO, PRZEDEWSZYSTKIEM
POŻYCZEK INWESTYCYJNYCH DLA SAMORZĄDÓW W 7% OBLI-
GACJACH KOMUNALNYCH I POŻYCZEK W 7% LISTACH ZASTAWNYCH
NA MAJĄTKI ZIEMSKIE I NIERUCHOMOŚCI MIEJSKIE

EMISJE BANKU, WYSTAWIONE W PEŁNOWARTOŚCIOWEJ WALUCIE,
ZAOPATRZONE SĄ W GWARANCJĘ SKARBU PAŃSTWA
ORAZ ZABEZPIECZONE HIPOTECZNIE

19 ODDZIAŁÓW W POLSCE

KORESPONDENCI WE WSZYSTKICH WIĘKSZYCH MIASTACH ŚWIATA